

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Shakespeare, William.; oversatte af P. Foersom.
Titel Title:	<u>William Shakspeare's Dramatiske Værker</u>
Alternativ titel Alternative title:	Dramatiske Værker.
Udgavebetegnelse Edition Statement:	3. Udg. /
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 3
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Schubothe, 1861-1873
Fysiske størrelse Physical extent:	Del 1-18 i 16 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

56,-150,-8°

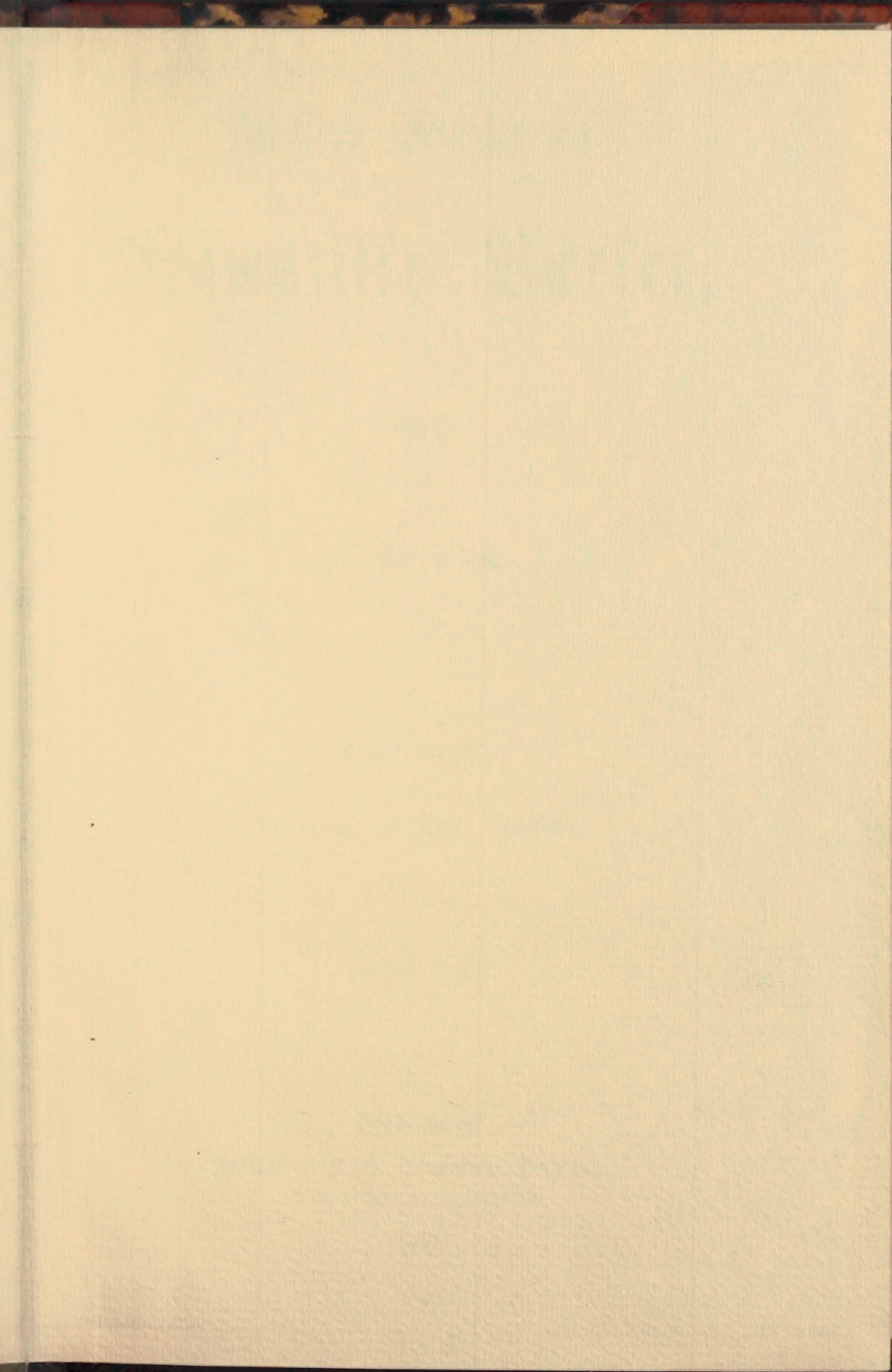
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01054 1

+Rex

William Shakspeare's
Dramatiske Værker,

oversatte

af

P. Foersom.

Tredie Udgave.

Omarbejdet af Edo. Lembocke.

Tredie Del.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. H. Schubothes Boghandel.

Trykt i Græbes Bogtrykkeri.

1862.

7618

Indhold af tredje Del.

	Side
Kong Henrik den Fjerde. Første Del.....	1.
Kong Henrik den Fjerde. Anden Del	139.

Kong Henrik den fjerde.

Første Del.

Personer.

Kong Henrik den Fjerde.
Henrik, Prinds af Wales } Kongens Sønner.
Johan af Lancaster }
Jarlen af Westmoreland.
Herr Walter Blunt.
Thomas Percy, Jarl af Worcester.
Henrik Percy, Jarl af Northumberland.
Henrik Percy med Tilnavnet Hedsbore, hans Søn.
Edmund Mortimer, Jarl af March.
Scroop, Erkebisp af York.
Archibald, Jarl af Douglas.
Owen Glendower, wallisf Adelsmand.
Herr Richard Vernon.
Herr Johan Falstaff.
Herr Michael, Ven af Erkebissen af York.
Poins.
Gadshill.
Peto.
Bardolph.
Fru Percy, Henrik Hedsbores Hustru.
Fru Mortimer, Glendowers Datter.
Madam Rast, Værtshusholderesse i East-cheap.
Herrer af Adels, Embedsmænd, en Sherif, en Kjeldermester, en Stald-
mester, Kjeldersvende, to Fragtmænd, Rejsende, Følge.

Handlingen foregaaer i England.

Første Act.

Første Scene.

London. Et Værelse i Slottet.

(Kong Henrik kommer ind med Westmoreland, Blunt og Følge.)

Kong Henrik.

Hvor rystet end vi er, bleg af Betymring,
vi skaffe den bortskræmte Fred dog Tid til
at trække Veiret, og staaandend melde
om nye Feidetog til fjerne Strande.
Ei meer skal denne Jord med tørstig Mund,
i egne Sønners Blod sin Læbe væde.
Ei meer skal Krigens Fjern dens Marker fure,
og staae dens Blomster ned med fjendtlig Trampen
af jernstoet Hov. De, som med brede Blikke,
lig Lustsyn paa den uveirsvangre Himmel, —
af een Natur, af samme Byrd dog alle, —
nys mødtes her i hjemligt Sammenstød,
i Borgerfeidens vilde Myrderi,
skal nu jevnslides, sømmeligt i Række
gaae een Vei alle og ei meer staae fjendst
mod Benner, Slægtninger og Forbundsfaeller.
Ei længer Krigens Dd skal som en Kniv
i brusten Balg sin Herre volde Saar.

Derfor, I Benner, fjernt til Christi Grav,
 hvis Stridsmand vi nu er, hvis hellige Kors
 har mærket og forpligtet os til Kamp,
 did føre vi en Hær af Engelftmænd,
 hvis Arme dannedes i Modersliv
 til Sagt paa Bantroe i det hellige Land,
 hvis Jord hans naaderige Fodder traadte,
 der nagledes for fjortenhundred Aar
 til Verdens Frelse paa det bittre Kors.
 Dog dette Forsæt er aargammelt alt;
 at vi vil gaae, behøver ei at meldes;
 ei derfor samles vi nu her. — Saa sig mig
 nu I, min gjæve Frænde Westmoreland,
 hvad har vort Raad besluttet igaaraftes
 til Fremme for den dyrebare Sag?

Westmoreland.

Min Konge, varmt blev Sagens Hastværk drøftet,
 og mangt et Udgiftsoverslag blev opsat
 end igaaraftes, da der kom paatværs
 et Bud fra Wales med svare Tidender;
 den værste var: den ædle Mortimer,
 der førte Mændene fra Herefordshire
 imod den vilde, løbløse Glendower,
 var falden i de raa Wallisers Hænder,
 og tusind af hans Mænd var hugget ned,
 og at Walliserkvinderne har øvet
 imod de Faldnes Lig en slig Mishandling,
 saa skamløs, fæist en Lemlæstelse,
 som uden Blud ei siges kan og nævnes.

Kong Henrik.

Det synes, som den Ufredstidende
 har afbrudt Sagen om vor Forsalsfærd.

Westmoreland.

Ja, den og fler har gjort det, Eders Naade;
 thi meer ugunstigt, uvelkomment Bud
 er bragt os nordensfra; det lyder saa:
 Korsmessefag den frække Henrik Percy,
 Hedsføre, og den bolde Archibald,
 den prøvede, den ridderlige Skotte,
 ved Holmedon stødte sammen, og det var
 en svar og blodig Stund, som man vil vide
 af Skytsets Torden og Sandsynligheden;
 thi den, som bragte Budskab, steg til Hest,
 just medens Kampen hedest var og vildest,
 og om dens Udfald har han ingen Vished.

Kong Henrik.

Her staaer en kjær og trofast, nidkær Ven,
 Herr Walter Blunt, nys stegen af sin Hest
 og overstødet af ethvert Slags Jordsmon,
 som findes mellem Holmedon og vor Borg;
 og han har bragt et godt, velkomment Budskab.
 Jarlen af Douglas er aldeles slagen;
 titusind tappre Skotter saae Herr Walter
 samt to og tyve Riddersmænd, opdyngnet
 i deres Blod, paa Holmedons Mark; Hedsføre
 har fanget Mordake, Jarl af Fife, den slagne
 Jarl Douglas' ældste Søn, og Jarlerne
 af Athol, Murray, Angus og Menteith.
 Er dette Bytte ei al Værd værd?

Hvad, Frænde? er det ei en herlig Fangst?

Westmoreland.

Ja sandelig, det er en Seir, hvoraf
 en Prinds sig kunde rose.

Kong Henrik.

Sa, der traf I
mit ømme Sted; det frister mig til Synd,
til Abind mod Northumberland, fordi
han er velsignet med en saadan Søn,
en Søn, hvis Navn paa Wrens Tunge boer,
den rankeste blandt alle Skovens Stammer,
den milde Lyfkes Yndling, hendes Stolthed, —
mens jeg, idet jeg seer hans Hædersry,
seer paa min unge Henriks Pande Pletten
af Svir og Skjændsel. — O, hvis det blev oplyst,
at Underjordiske ved Nattetide
i Svøbet havde vore Børn forbyttet
og kaldt mit Percy, hans Plantagenet,
saa fik jeg jo hans Henrik og han min! —
Dog nok om ham. — Hvad tykkes Eder, Frænde,
vel om ung Percy's Trods? — de Fanger, som
han tog i denne Dyst, beholder han
til egen Raadighed og melder mig,
at jeg faaer een kun, Mordake, Jarl af Fife!

Westmoreland.

Det er hans Farbroers Rærdom; det er Worcester;
han var jo altid Eders onde Stjerne;
han faaer ham til at bryste sig og reise
sin unge Hanekam mod Eders Høihed.

Kong Henrik.

Men jeg har stævnet ham til Regnskab for det,
og derfor maa vi for en Stund opsætte
vort fromme Forsæt om en Forsalsfærd.
Paa Onsdag, Frænde, vil vi holde Raad
i Windsor; lad I Herrerne det vide,
men kom I selv ihast til os igjen;

thi der er meer at sige og at gjøre,
end jeg for Harm kan yttre.

Westmoreland.

Vel, min Herre.

(de gaae.)

Anden Scene.

Et andet Værelse i Slottet.

(Prinds Henrik af Wales og Falstaff komme ind.)

Falstaff.

Naar, lille Henrik, hvad Tid paa Dagen er det, min
Gut?

Prinds Henrik.

Du er bleven saa tykhovedet af at drikke gammel Rø-
narisæk, at lade Knapperne springe efter Aftensmaden og
sove paa Bænken efter Middagsmaden, at du har glemt at
spørge virkeligt om det, som du virkeligt vil have at vide.
Hvad Fanden har du at bestille med Tiden paa Dagen? Ja,
hvis Timerne vare Bægere med Sæk og Minuterne Kapuner,
og Klokken en Rufferfæses Tunge, og Uhrstiven Skiltet paa et
Tomsfruhus, og den velsignede Sol selv en Kjon, fyrig Tøs i
en ildfarvet Tasteskjole; — men ellers seer jeg ingen Grund
til, at du gjør dig den oversflødige Uleilighed at spørge om
Tiden paa Dagen.

Falstaff.

Min Sandten! der traf du det, Henrik; for vi, som
nappe Pengepunge, vi gaae efter Maanen og Syvstjernen og
ikke efter Phoebus, „den vandrende Ridder Kjon“. — Og
hør nu, du velsignede Skjelm, naar du bliver Konge, saasandt
Gud bevare din Naade — Majestæt, skulde jeg sige; for Naade
bliver der ikke noget af til dig. —

Prinds Henrik.

Hvad? ingen Naade?

Falstaff.

Nei, min Tro, ikke saameget, som der behøves til en Bøddelen over et haardkogt Æg.

Prinds Henrik.

Naa, hvad saa? frem med det, frem med det!

Falstaff.

Naa da, du allerhæreste Vindspiller, naar du bliver Konge, saa lad ikke os, som ere Livdrabanter af Mattens Hær, kaldes Tyveknagte ved Dagens Skjær; lad os hedde Dianas Skovfogeder, Riddere af Skyggen, Maanens Skjodebørn; lad Folk sige om os, at vi ere Folk af god Opdragelse, siden vi drages op ligesom Havet af vor ædle og kyndste Herskerinde, Maanen, under hvis Beskyttelse vi — stjele.

Prinds Henrik.

Det var godt sagt, og det holder ogsaa stik; thi vor Lykke, vi som ere Maanens Folk, har Ebbe og Flod lige som Havet, siden den styres ligesom Havet af Maanen. For Exempel: en Pengepung rapses paa det allerdrabeligste Mandagasten og ødes paa det allervensfabeligste Tirsdagmorgen; den vindes ved at bande: „ud med Pengene!“ og ødes ved at sfrige: „Vin herind!“ Snart saa lav Ebbe som det nederste Trin paa Stigen og snart saa høi Flod som Toppen af Galgen.

Falstaff.

Bed Gud, det var et sandt Ord, min Gut, — og er ikke Værtinden her paa Kroen et lækkert Kvindfolk?

Prinds Henrik.

Som Honning fra Hybla, gamle Hugas, — og er ikke en Bøffellæders Troie ret et lækkert Stykke Tøi, der kan holde.

Falstaff.

Hvad for noget? hvad for noget, du Galfrands? kommer du nu med Skoser og Gloser? — Hvad for al Landsens Ulykke har jeg at gjøre med din Bøffellæders Trøie?

Prinds Henrik.

Og hvad, for den slemme Syge, har jeg at gjøre med din Værtinde paa Kroen!

Falstaff.

Har du ikke kaldt hende ind tidt og mange Gange for at gjøre Afregning med hende?

Prinds Henrik.

Har jeg nogensinde kaldt paa dig, for at du skulde betale din Part?

Falstaff.

Nei, jeg vil indrømme dig, hvad Ret er; du har altid betalt det Hele der.

Prinds Henrik.

Ja, baade der og andensteds, saavidt min Pung vilde strække til, og hvor den ikke vilde, har jeg brugt min Kredit.

Falstaff.

Ja, og det saaledes, at, naar ikke hver Mand var vis paa, at du var en vis Mand paa Kronen, saa — men hør nu, du allerhæreste Laps, skal der blive Galger staaende i England, naar du bliver Konge? og skal Mandhaftigheden ligesom nu lade sig lægge en rusten Kapsun paa af den gamle Nar, Fatter Loven? — Naar du bliver Konge, saa hæng aldrig nogen Tyv!

Prinds Henrik.

Nei, det skal du gjøre.

Falstaff.

Skal jeg? Ypperligt! Ved Himlen, jeg skal blive en prægtig Dømmer.

Prinds Henrik.

Der slog din Dømmekraft fejl allerede. Jeg mener, at du skal hænge Tyvene op og saaledes blive en hypperlig Bøddel.

Falstaff.

Godt, Henrik, godt! paa en Maade stemmer det med mit Sind ligesaa godt som at gjøre Oprætning ved Hove, kan jeg sige dig.

Prinds Henrik.

For at gaae i Hofdragt?

Falstaff.

Ja for at gaae i Hofdragt; det er Bøddelens Garderobe ikke saa daarligt forsynet med. Guds Død! Jeg er saa tungsindig som en gammel Hankat eller en nappet Bjørn.

Prinds Henrik.

Eller som en gammel Løve eller som en Elfers Luth.

Falstaff.

Eller som en brummende Sællepibe fra Lincoln.

Prinds Henrik.

Hvad synes du om en Hare, eller en tungsindig Mudergrøft?

Falstaff.

Du kommer med de aller-smagløseste Vignelser, og er virkelig den største Vignelsestræmmer, ret en allerhøvedes — allertjæreste lille Prinds! — Men hør nu, Henrik! forstyr mig nu ikke mere med Daarstaber; Gud give, jeg vidste, hvor man kunde købe sig et Udstyr af godt Navn og Rygte! — En gammel Herre af Raadet holdt en Skændeprediken for mig forleden Dag paa Gaden for Jer Skyld, Herre; men jeg brød mig ikke om ham; og dog talte han saare viselig; men jeg hørte ikke efter ham; og dog talte han viselig, og det paa Gaden.

Prinds Henrik.

Det gjorde du ret i; thi „Visdommen raaber paa Gaderne, og Ingen agter derpaa“.

Falstaff.

Du er bansk at stærk i at citere, og er virkelig istand til at forføre en Helgen. Du har gjort mig stor Skade, Henrik; — Gud forlade dig det! førend jeg kjendte dig, Henrik, var jeg saa ustyldig som et Barn, og nu, naar Sandheden skal siges, er jeg ikke stort bedre end en af de Ugudelige. — Jeg maa holde op med det Levnet! — jeg vil holde op! — Ved Gud, hvis jeg ikke gør det, vil jeg være en Skurk; jeg vil ikke fare til Helvede for nogen Kongesøns Skyld i hele Christenheden!

Prinds Henrik.

Hvor skal vi nappe en Pung i Morgen, Hans?

Falstaff.

Hejsa! hvor du vil, min Gut! jeg er med! er jeg ikke, maa du kalde mig en Skurk og spytte mig i Dinene.

Prinds Henrik.

Jeg seer en stor Forbedring i dit Levnet; fra Bønner til Stratenrøveri.

(Poins kommer ind i Baggrunden.)

Falstaff.

Naa, Henrik! det er mit Kald, Henrik; det er ingen Synd, at en Mand virker i sit Kald. — — Poins! — Nu skal vi høre, om Gadshill har holdt godt Udkig. — O, hvis Menneſter blev salige efter Fortjeneste, hvilket Hul i Helvede var saa hedt nok til ham? Det er den største Himmelgavtyv, der nogensinde raabte „Stop!“ til en ærlig Mand.

Prinds Henrik.

Godmorgen, Edvard.

Poins.

Godmorgen, bedste Henrik. — Hvad siger Mosjø Samvittighedsnag? — Hvad siger Herr Johan Vin og Sukker? Hans, hvordan er Fanden og du kommen overens om din Sjæl, som du solgte ham sidste Langfredag for et Glas Maderia og et koldt Kapunlaar?

Prinds Henrik.

Herr Johan staaer ved sit Ord; Fanden faaer, hvad ham tilkommer; thi han har aldrig gjort noget Ordsprog til Løgn; han giver Djævelen, hvad Djævelens er.

Poins.

Saa bliver du fordømt, fordi du holder dit Ord til Fanden.

Prinds Henrik.

Ellers var han bleven fordømt, fordi han snød Fanden.

Poins.

Men hør nu, Gutter! Imorgen tidlig Kloffen fire ved Gadshill! Der drage Pilgrimme til Canterbury med rige Gaver, og der ride Kjøbmænd til London med spækkede Punge. Jeg har Maffer til Jer alle, og Heste har I selv. Gadshill ligger i Rochester inat; jeg har bestilt Aftensmad til imorgen Aften i Eastcheap; vi kan gjøre det saa trygt som at lægge os til at sove. Vil I gaae med, saa vil jeg fylde Jeres Punge med Kroner; vil I ikke, saa bliv hjemme og lad Jer hænge!

Falstaff.

Hør, Edvard: hvis jeg bliver hjemme og ikke gaaer med, saa vil jeg faae Jer hængte, fordi I gaaer med.

Poins.

Vil du det, Tyfsak?

Falstaff.

Henrik, vil du være med?

Prinds Henrik.

Hvem? Jeg plyndre? jeg stjæle? nei, paa min Ære, om jeg vil.

Falstaff.

Der er hverken Ære, eller Manddom eller godt Kammeratskab i dig: du er aldrig kommen af Kongeblood, hvis du ikke tør vove en Dyst for et Par Kroner.

Prinds Henrik.

Godt! for en Gang i mit Liv vil jeg være gal.

Falstaff.

Naa, det var fornuftig talt.

Prinds Henrik.

Nei, lad det gaae, som det vil; jeg bliver hjemme.

Falstaff.

Bed Gud! saa begaaer jeg Høiforræderi, naar du bliver Ronge.

Prinds Henrik.

For mig gjerne.

Poins.

Herr Johan, jeg beder, lad Prindsen og mig være alene; jeg skal forelægge ham saadanne Grunde til dette Eventyr, at han skal gaae med.

Falstaff.

Naa da, saa gid du maa have Overtalelsens Aand, og han Lærvillighedens Dren, for at det, du taler, maa røre, og det, han hører, blive troet, at den ægte Prinds maa for Løiers Skyld blive en falsk Tyv; thi Tidens Jammerlighed trænger til en Opmuntring. Farvel! I træffer mig i Eastcheap.

Prinds Henrik.

Farvel, du sildige Foraar! farvel, du Novembersommer!

(Falstaff gaaer.)

Poins.

Nu, min gode, rare, allertjæreste Prinds, rid med os imorgen! Jeg har en Spøg for, som jeg ikke kan udføre alene. Falstaff, Bardolph, Peto og Gadshill skal plyndre disse Folk, som vi allerede har Udfig efter; I og jeg vil ikke være med der; og naar de har Byttet, — dersom I og jeg saa ikke plyndre dem, maa I skjære Hovedet af mine Skuldre.

Prinds Henrik.

Hvorledes skal vi komme fra dem, naar vi drage ud?

Poins.

Oh, vi vil drage ud før eller efter dem, og bestemme dem et Mødested, som det kommer an paa os selv, at blive borte fra; saa vil de vove sig til Eventyret paa egen Haand; men aldrig saasnart skal de være færdig dermed, før vi vil være paa Nakken af dem.

Prinds Henrik.

Saa, men de vil sagtens see paa vore Heste, vore Klæder og andre Kjendetegn, at det er os.

Poins.

Snak! Vore Heste faaer de ikke at see; jeg binder dem i Skoven; vore Mæster stifte vi, saasnart vi har stilt os fra dem, og hør blot, jeg har været saa forsynlig at tage Dvælgs Overtræk med, til at skjule vore kjendelige Klæder.

Prinds Henrik.

Men mon de ikke vil blive os for stærke?

Poins.

O, om de to af dem veed jeg, at de ere saa ægte Krystere, som nogensinde har vendt Ryg; og den tredie, — hvis han slaaes længer, end han finder det raadeligt, saa vil jeg forsværge at føre Baaben meer. Den bedste Morstab vil være de ubegribelige Løgne, som denne tykke Skjelm vil fortælle os, naar vi mødes til Aftensmaaltidet; hvilke Parader, hvilke Ud-

fald han har gjort, hvilken Livsfare han har været i; og at gjøre alt dette tilskamme, det er just det Morsomme ved Sagen.

Prinds Henrik.

Godt; jeg vil gaae med; staf os Alt, hvad vi behøver, og mød mig imorgenaften i Eastcheap; der vil jeg spise til-aften. Farvel!

Poins.

Farvel, min Prinds!

(gaaer.)

Prinds Henrik.

Jeg kjender Eder alle, og beskytter
en Stund det vilde Lediggjængerliv;
men deri efterligner jeg kun Solen,
der taaler, at de tunge, kvalme Skyer
omtaager al dens Skjønhedsglands for Verden,
for just ved Savnet at beundres dobbelt,
naar den faaer Lyst igjen sig selv at være,
og bryder gjennem onde, stygge Taager
af Dunsterne, hvoraf den syntes kvalt. —
Var hele Aaret kun en lystig Fest,
saa blev man kjed af Skjemten som af Arbeid;
velkommen er den Fest, som sjældent kommer;
kun det, som sjældent hændes, vækker Glæde.
Saaledes, naar jeg kaster bort mit Letsind,
og afbetaler Gjæld, jeg aldrig loved, —
jo meer jeg da er bedre end mit Ord,
desmere stuffer jeg jo Folks Forventning,
og som et blankt Metal paa dunkel Grund
mod mine Feil skal min Forbedring skinne
og straale meer og fængsle flere Blikke
end den, som ingen Folie fremhæver.
Just af min Daarskab snildt jeg Roes mig henter,
gjør Altting godt, naar Verden mindst det venter.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Et andet Bærelse i Slottet.

(Kong Henrik, Northumberland, Worcester, Henrik Percy, Blunt
og Flere komme ind.)

Kong Henrik.

Mit Blod har været altfor koldt og sindigt,
ei kunnet bruse op ved denne Frækhed;
det har I mærket; derfor træder I
paa min Taalmodighed; — men tro mig kun!
fra nu af vil jeg være meer mig selv,
meer vældig frygtet, end mit Sind stod til,
der var saa glat som Olie, blødt som Dun,
og derfor har forspildt den Grefrygt,
som stolte Sjæle yde kun den Stolte.

Worcester.

Bort Hus har ei forstyldt, min høie Herre,
at Magtens Svøbe skulde ramme det,
den samme Magt, som vi med egne Hænder
har hjulpet til sin Storhed.

Northumberland.

Eders Raade!

Kong Henrik.

Gaa, Worcester; thi jeg seer i Eders Dine
Ulydighed og Trusel. — Ha, min Herre,
I træder altfor kjæk og trodsig frem,
og Kongens Høihed taaler ei at see
de brede Rynker paa en Tjeners Pande.
I har vor Orlov; naar vi trænge til
Jert Raad og Bistand, skal I blive kaldet.

(Worcester gaaer.)

I vilde tale?

Northumberland.

Ja, min høie Konge.

De Fanger, som i Eders Navn blev fordret,
som Henrik Percy her ved Holmedon tog,
blev, som han siger, ei saa trodsigt nægtet,
som det er Eders Høihed forebragt;
men Avind eller Misforstaaelse
er Skyld i denne Feil og ei min Søn.

Henrik Percy.

Min Konge, jeg har ingen Fanger nægtet;
men, vel jeg huffer, efter Slagets Ende,
mens jeg stod, hed af Harm og Stridens Møie,
hel aandeløs og træt, til Sværdet støttet,
kom der en Herre pyntelig og stram,
frisk som en Brudgom, med nyklippet Stjæg
paa Hagen, som en Stubbemark i Høst;
han duftede ret som en Modestrømmer,
og mellem Pegesfingeren og Tommen
holdt han en Lugtedaase, som han førte
til Næsen tidt og trak igjen tilbage,
saa Næsen, da den kom der næste Gang,
fnøs ærgerlig; — han smilede og han snakked,
og da Krigsfolkene bar Lig forbi,
saa kaldte han dem grove, plumpe Lømler,
fordi de bragte stygge, svinffe Madsler
imellem Vinden og hans Adelsnæse.
Med Søndagssnak og Frokøntalemaader
han gjorde Spørgsmaal, kræved saa blandt andet
paa Eders Høiheds Begne mine Fanger.
Jeg, vaandefuld, — thi mine Saar blev kolde, —
og tirret af en saadan Poppedreng,
gav ham i Utaalmodighed og Harne

et flygtigt Svar, — jeg veed ei hvad: — „han skulde
 nok faae dem“; eller og: „han fik dem ikke“;
 det tirred mig til Galenskab at see,
 hvor blank han skinned, og hvor sødt han dufted,
 og hvor han sladred som en Kammerfrøken
 om Trommer, Saar, Kartover, — saa Gud naade,
 fortalte mig, „det ypperste paa Jorden
 for indre Skade, det var Spermacet,
 og at det var en Jammer, ret en Jammer,
 at det affkylige Salpeterkrum
 skal graves op af Jordens milde Skjød,
 der har saa stændigt ødelagt saa mangen
 en brav, velbogen Karl, og var det ikke
 for disse nedrige Kanoners Skyld,
 saa var han ogsaa selv vel bleven Krigsmand.“
 Paa denne flaue, meningsløse Snak,
 som sagt, jeg svared noget flygtigt, Herre.
 Jeg beder Jer, lad ikke hans Beretning
 staae frem som gyldigt Klagemaal imellem
 min Trofkab og min Konges Majestæt.

Blunt.

Naar Sagen ret betænkes, Eders Naade, —
 hvad nu Herr Henrik Percy end har sagt
 til saadan en Person, paa saadant Sted
 og saadan Tid, med Alt hvad meer er meldt,
 bør billigt være dødt og aldrig opstaae
 til nogen Skade eller Men for ham,
 naar han gjenkalder, hvad han dengang sagde.

Kong Henrik.

Men Fangerne, dem nægter han endnu;
 han kommer med Betingelser og Vilkaar, —
 at vi for egen Regning strax udløser

hans Svoger, denne Taabe, Mortimer,
 som ved min Sjæl med Billie har forraadt
 de Stridsmands Liv, som han har ført i Rampen
 mod den fordømte Trolldmand, den Glendower,
 hvis Datter, høre vi, har nylig ægtet
 Jarlen af March. Skal vore Rister tømmes
 til Løsning for en Landsforræder? skal vi
 betale Troløsheden? tinge med
 Vasaller, som har deres Liv forbrudt?
 Nei! lad ham julte paa de nøgne Bjerge;
 thi aldrig kalder jeg den Mand min Ven,
 hvis Mund af mig begjærer blot en Hvid
 til den troløse Mortimers Udløsning.

Henrik Percy.

Troløse Mortimer! — Min Herre Konge,
 han har end aldrig svigtet Jer undtagen
 ved Krigens Vanheld; til Bevis derfor
 behøves kun een Røst for alle Saar
 med aabne Munde, som han mandigt modtog,
 da han paa Severns slobegroede Bred
 i Enkamp stod Arm mod Arm og trodsed
 en Time fast den vældige Glendower.
 Tre Gange holdt de Pusterum, tre Gange
 drak de af Severns Flod med Vaabenstilstand;
 mens ræd for deres blodigvilde Blikke
 den hange Flod løb mellem Siv, der skjælved,
 og vilde gjemme sit krusede Hoved
 i hule Bred, blodplettet af de Tappre.
 Aldrig har feig og raaden Statskløgt farvet
 sit Værk med flige dødelige Saar,
 og aldrig kunde Mortimer, den gjæve,

saa mange Saar modtaget med sin Villie;
derfor bagtal ham ikke som en troløs.

Kong Henrik.

Nu lyver du ham paa, du lyver, Percy!
aldrig stod han i Tvekamp mod Glendower;
jeg siger dig, han voved fuldt saa gjerne
en Dyst mod Djæveln selv som mod Glendower.
Ha, skammer du dig ikke? Men herefter
tal ei et Ord til mig om Mortimer!
Send mig de Fangne slux; hvis ikke, skal
I høre fra mig paa en Maade, som
Ier lidet lyst. — Jarl Northumberland,
I Orlov har, saavel som Eders Søn. —
Send Fangerne; hvis ei, I hører fra os.

(Kong Henrik, Blunt og Følget gaar.)

Henrik Percy.

Om Djæveln kom og brøled efter dem,
jeg sender ingen. — Jeg vil efter ham
og sige det; mit Hjerte vil jeg lette,
om end det skulde koste mig mit Hoved.

Northumberland.

Hvad nu? af Brede drukken? tøv dog lidt!
der kommer jo din Farbroer.

(Worcester kommer tilbage.)

Henrik Percy.

Ikke tale

om Mortimer! Jeg vil just tale om ham;
gid ei min Sjæl Barmhjertighed maa times,
hvis ikke jeg gjør fælles Sag med ham;
ja hver en Aare vil jeg tømme for ham,
hver Draabe af mit Blod i Støvet gyde;
men den nedtraadte Mortimer jeg løfter

saa høit i Sky som den glemfomme Konge,
den utaknemmelige Bolingbroke,
den Edderslange.

Northumberland.

(til Worcester.)

See, min Broder, Kongen
har bragt din Brodersøn fra Vid og Sands.

Worcester.

Hvem har optændt den Ild, da jeg var gaaet?

Percy.

Han kræver, tænk Jer, alle mine Fanger,
og da jeg atter kræved Løsning for
min Hustrus Broder, blev han hvid om Kind,
og sendte mig et Dødsblik i mit Ansigt
og stjal ved blot ved Navnet Mortimer.

Worcester.

Han har ei Uret. Blev ei han erklæret
for nærmest Arving af den salig Richard?

Northumberland.

Det blev han; jeg har hørt Erklæringen;
det skete dengang, da den arme Konge,
(hvis Synd mod os Gud naadigt ham forlade!)
gav sig paa Veien til sit Irlandstog,
som blev forstyrret, da han vendte hjem,
blev affat og saa kort derefter myrdet.

Worcester.

Og for hans Død vi leve nu flamskjændte
og ilde omtalt i Alverdens Mund.

Henrik Percy.

Tys, tys! jeg beder Eder, har Kong Richard
udnævnt min Svoger, Edmund Mortimer,
til Kronens Arving?

Northumberland.

Ja, jeg selv har hørt det.

Henrik Percy.

Ja saa! — saa maa hans Frænde, Kongen, vel
ham ønske Døden paa de nøgne Bjerger!

Men vil I taale, — I, som satte Kronen
paa denne Utatnemmeliges Hoved,
og som for hans Skyld bære Skjændselspletten
af leiet Snigmord, — vil I taale nu,
at hele Verden Eder skal forbande
som usle Værktøi, Hjælpershjælpere,
som Strikken, Stigen eller Bødlerne? —
tilgiv, at jeg saa dybt maa stige ned
for at anvise Jer den Plads og Rang,
som Eders er hos denne trædske Konge. —

O Skjændsel! skal det siges nutildags
og skrives ind i Fremtids Kroniker,
at Mænd af Eders høie Byrd og Magt
har svoret til en uretsfærdig Sag, —
det har I begge, Gud forlade Jer! —
har rykket Richard op, den ædle Rose,
og plantet Bolingbroke, den Tjørn, den Gisturt?
Og skal det siges til end større Skjændsel,
at I blev gjækket, jaget bort, forstødt
af ham, for hvem I paadrog Jer den Skam?
Nei, end er der jo Tid til at gjentjæbe
Jer landsforviste Hæder og gjenvinde
Jert gode Navn og Rygte for Alverden,
at hævne denne stolte Konges Hovmod
og Spot, som Dag og Nat kun grunder paa
at flette ud sin hele Gjæld til Eder,

om saa det var med Eders Blods Betaling.

Saa hør da, —

Worcester.

Stille, Frænde! sig ei mere!

Og nu vil jeg en Løndomsbog oplukke
og læse for din Brede's lette Nemme
saa vovelig og hemmelig en Sag,
saa fuld af farligt dristigt Bovespil
som over Strømmen, der i Dybet brøler,
at skride paa den smækkre Landsestang.

Henrik Percy.

Om den faldt i, god Nat! — synt eller svøm!
Lad Faren komme kun fra Øst til Vest,
naar Gren frydser den fra Nord til Syd; —
saa lad dem kæmpe, — Blodet varmes mere
ved Kamp med Løver end ved Harejagt!

Northumberland.

Blot Tanken om en Heltegjerning driver
ham udenfor Taalmodighedens Grændser.

Henrik Percy.

Bed Gud, let tykkes mig det Spring at hente
ned fra den blege Maane Grens Glands;
eller at dykke ned i Dybets Usgrund,
hvor Løddet aldrig naaede Bund, og drage
den sunkne Hæder op ved Lofferne,
naar han, som reddet den, kun maatte bære,
fri for Medbeiler, al dens Herlighed;
men bort med dette usle Kammeratskab!

Worcester.

Han seer en Verden her af Billeder,
men ikke det, han skulde agte paa. —

Min Frænde, hør mig blot et Dieblif!

Henrik Percy.

Tilgiv mig!

Worcester.

Disse skotske Riddersmænd,
som du har fanget, —

Henrik Percy.

Dem beholder jeg!

Bed Gud! han faaer ei en af disse Skotter;
nei, om en Skotte kunde hjælpe ham
til Salighed, han faaer dem ei; jeg vil
beholde dem, ved denne høire Haand!

Worcester.

Du farer vildt afsted og vil ei laane
mit Forslag Dre; disse Fanger skal du
beholde.

Henrik Percy.

Ja, det vil jeg; kort og godt: —
han nægted at udløse Mortimer,
forbød min Mund at nævne Mortimer;
men jeg skal finde ham, naar bedst han sover,
og ftingre ham i Dret: Mortimer;
en Stær vil jeg afrette til at sige
blot: „Mortimer“, og skjænke den til ham,
for at hans Harm kan holdes ret i Aande.

Worcester.

Hør, Frænde, blot et Ord!

Henrik Percy.

Høitideligt

affværger jeg hver Gjerning uden den
at ærgre og at drille Bolingbroke;
og denne Finkeridder, Prinds af Wales,
hvis ei jeg troede, Faderen ham haded

og gjerne saae, han fik en Ufærd, — kunde
jeg godt forgive ham i et Krus Ol!

Worcester.

Farvel, min Frænde; jeg vil tale til dig,
naar du er bedre oplagt til at høre.

Northumberland.

Er du da bremsestucken, vild og gal?
du bryder ud i Kvinderaseri
og har kun Dre for din egen Mund.

Henrik Percy.

Ha, see, det snærter mig som Nis, det brænder
som Nelder, prikker mig som Myrer, naar
jeg hører om den Ræv, den Bolingbroke.
I Richards Tid, — hvad hedder Stedet dog? —
gid Pokker havde det, — i Glostershire; —
der hvor hans Farbroer laa, den gale Hertug, —
hans Farbroer York, — hvor først jeg bøied Knæ for
den Smilekonge, denne Bolingbroke,
dengang I kom med ham fra Ravenspurg.

Northumberland.

I Berkleyborg.

Henrik Percy.

Ja rigtigt! — Hvilken Strøm
af honningsøde Artigheder bød ei
den logrende Vindspiller mig: hør kun:
„naar først hans spæde Lykke voxed til," —
og „gjæve Henrik Percy," — „gode Frænde!" —
til Helbede med disse falske Blaffer!
Nu Gud forlade mig! — min gode Farbroer,
sig, hvad I har at sige; — jeg er færdig.

Worcester.

Hvis ikke, saa begynd du kun igjen;
vi kan jo vente.

Henrik Percy.

Nei, nu er jeg færdig.

Worcester.

Igjen da til de skotske Fanger; sæt
dem strax i Frihed uden Løsepenge
og brug kun Douglas' Søn som Middel til
at hverve Folk i Skotland; vær forvisset,
af Grunde, som jeg skriftlig skal forklare,
at det vil let bevilges.

(til Northumberland)

Du, min Broder,

imens din Søn i Skotland driver Sagen,
skal liste snildt dig ind i Hjertet hos
den værdige og elskede Prælat,
hos Erkebispnen.

Henrik Percy.

Ham af York; ei sandt?

Worcester.

Just ham; han tager sig det nær endnu,
at Scroop, hans Broder, maatte døe i Bristol.
Jeg taler ikke her paa blot Formodning
om noget muligt, men om det, jeg veed,
er grundigt drøftet, anlagt og besluttet,
og som kun venter paa at see et Glimt
af Leiligheden, der skal fremme det.

Henrik Percy.

Nu har jeg Færten! — ved mit Liv, det lykkes
fortræffeligt!

Northumberland.

Du slipper løs dit Kobbelt,
for Bildtet kommer frem.

Henrik Percy.

Ha! denne Plan
er hypperlig; det kan ei være andet!
og Skotlands Magt og Yorks forener sig
med Mortimer? ei saa?

Worcester.

Saa skal det være.

Henrik Percy.

I Sandhed! det er mesterligt lagt an!

Worcester.

Og der er ikke liden Grund til Hastværk;
et Hovedslag vort Hoved kun kan redde;
thi om vi end os holde nok saa stille,
vil Kongen altid troe sig i vor Gjæld
og troe, at vi ei troe os fuldt betalte,
til han engang betaler os tilgavns.
See blot, hvorledes han alt nu begynder
at gjøre for sit Naadeblik os fremmed.

Henrik Percy.

Det gjør han, ja, det gjør han; vi vil hævnnes!

Worcester.

Farvel, min Frænde! gaa ei videre,
end jeg med mine Breve viser Vei.
Naar Tiden modnes, — det vil skee i Hast, —
gaaer jeg ilen til Mortimer og Glendower,
hvor Du og Douglas og vor hele Magt, —
det vil jeg sørge for, — skal heldigt mødes
for i vor egen stærke Arm at bære
vor Skjæbne, som vi nu kun holde svagt.

Northumberland.

Farvel, min Broder! det skal vist os lyffes!

Henrik Percy.

Farvel! — O, dvæl ei længe, Kampens Dag,
med lystig Sværdeklang og Strig og Brag!

Anden Act.

Første Scene.

Rochester. Gaardsrum i et Bærtshus.

(En Fragtmand træder ind med en Vygte.)

Frugtmanden.

Holloi! Hvis Kloffen ikke er fire, vil jeg lade mig hænge;
Karlsbognen staaer over den nye Skorsten, og vor Hest er endnu
ikke pakket. Hei, Staldmester!

Staldmesteren (indensfor.)

Ja, nu kommer jeg.

Frugtmanden.

Aa, hør, Thomas, læg mig Sadlen tilrette paa den
Stumpede, og stik et Par Totter Uld under Knappen; det staf-
fels Kræ er brudt i Krydset, saa det er en Gru!

(En anden Fragtmand kommer ind.)

Anden Fragtmand.

Arterne og Bønnerne her er saa fugtige som den flemme
Syge; og det er just den rette Maade at staffe de stakkels Bæ-
ster Dm i Livet; der er rent vendt op og ned paa Huset her,
siden Robert Staldmester døde.

Første Fragtmand.

Staffels Djævel; han havde aldrig en glad Dag, siden Havreprisen gik iveiret; det blev en Pind til hans Liggiste.

Anden Fragtmand.

Jeg troer, dette er det nederdrægtigste Hus paa hele Londonner Veien med Lopper; de har bidt mig saa prikket som en Rødspætte.

Første Fragtmand.

Som en Rødspætte! ja, ingen Konge i hele Christenhe-
den kan være bedre bidt, end jeg er bleven siden første Sa-
rnegal.

Anden Fragtmand.

Ja, de vil jo aldrig lade os faae en Potte, saa maa
vi lade det gaae i Raminen, og saadan en Kammerlud klækker
Lopper ud som Rogn i en Silb.

Første Fragtmand.

Hei, Staldmester! kom dog ud, for al Landsens Ulykke!
I kom ud!

Anden Fragtmand.

Jeg har en Side Flest og to Knipper Ingefær, som jeg
skal lægge af i Charingcross.

Første Fragtmand.

Hille Død! Raskunerne i min Kurv ere næsten fultede
i ihjel! Hei Staldmester! Gid du maa times en Ulykke! har du
ingen Dine i Hovedet? kan du ikke høre? hvis det ikke er lige
saa godt at give dig en paa Skallen som at drikke sig et Krus,
saa vil jeg være en Kjeltring. Kom ud for en Ulykke! — er
du da en ren Tyrk?

Gadshill (kommer ind.)

God Morgen, Fragtmænd! hvad er Klokken?

Første Fragtmand.

Jeg tænker, saadan henved To.

Gadshill (til første Fragtmand.)

Na, hør, laan mig din Lygte lidt, at jeg kan see til min Ballast nede i Stalden.

Første Fragtmand.

Nei, ellers mange Tak! jeg er for gammel til det, kan jeg lade dig vide.

Gadshill (til anden Fragtmand.)

Na, laan du mig din da.

Anden Fragtmand.

So see, om du fik den? „Laan mig din Lygte“, siger han. So vist! jeg vil see dig hængt først.

Gadshill.

Hør, Fragtmænd, hvad Tid tænker I at naae til London?

Anden Fragtmand.

Tidsnok til at gaae tilfængs ved Lys, kan du stole paa. — Kom Nabo, lad os kalde paa Herrerne; de vil reise i Følgefab, for de har stor Oppakning.

(Fragtmændene gaae.)

Gadshill.

Heida! Kjeldersvend!

Kjeldersvenden (indenfor.)

„Ved Haanden“, sagde Lommethven.

Gadshill.

Det betyder det selv samme som „ved Haanden, sagde Kjeldersvenden“; for imellem dig og en Lommethv er der ikke større Forskjel end imellem den, der giver Anvisning og den, der gjør Arbeidet. Du støber Ruglerne.

(Kjeldersvenden kommer ind.)

Kjeldersvenden.

God Morgen, Mester Gadshill. Det slaaer til, hvad jeg sagde Jer iafstes; der er en Herremand fra Skovegnen i Kent, som har tre hundrede Mark i Guld med sig; det hørte

Jeg ham fortælle igaarastes ved Bordet til En af Selskabet, det Slags Rentemester, som ogsaa har en svær Oppakning, Gud veed, hvad det er! — De er allerede oppe og forlanger Speilæg; de vil strax afsted.

Gadshill.

Ja, hør, hvis de ikke træffer paa St. Nikolais Broderskab, saa maa du gjøre med min Hals, hvad du vil.

Rjeldersvenden.

Tak! den skal jeg ikke have noget af; gjem I den til Bøddelen, for I dyrker St. Nikolai saa ærligt, som nogen Rjeltring kan.

Gadshill.

Hvad snakker du til mig om Bøddelen? skal jeg hænges, saa gjør jeg to Galger fede; for hvis jeg bliver hængt, bliver gamle Herr Johan ogsaa hængt, og han er ingen Venrad, veed du nok. So vist! der er flere Trojanere, som du ikke drømmer om, som for Morstabs Skyld behage at gjøre Haandværket den Ære, og hvis man engang figede os i Kortene, maatte de jevne det Hele for deres eget gode Navns Skyld. Jeg holder ikke til med Landstrygere tilfods, ikke med Knip-pelkarle og Rigsortsraplere, ikke med saadanne gale, mundstjæggede, rød næsede Albimpeler; nei med de Høibaarne og Udkaarne, med Borgemestere og store Herrer, Folk, som kan tage et Stød af; Folk, som heller slaae end snakke, og heller snakke end drikke og heller drikke end bede, — men nu lyver jeg; for de bede evindelig til deres Helgeninde, „Rigens Bedste“; eller rettere sagt, de bede ikke til hende, men de bide i hende, slaae Skindet af hende og gjøre sig Støvler deraf.

Rjeldersvenden.

Hvad? Skindet af Rigens Bedste til Støvler? er det vandtæt i Sølesøe?

Gadshill.

Ja, det kan du troe; Retfærdigheden forstaaer sig paa Smørelse. — Vi stjæle som i en fast Borg, uden Fare; vi har Dpstriften paa Bregnesfrø; vi kan gjøre os usynlige.

Kjeldersvenden.

Da troer jeg, min Sandten, I kan talle Matten mere end Bregnesfrøet for Jeres Usynlighed.

Gadshill.

Giv mig din Haand! du skal faae Part i vor Fortjeneste, saa sandt jeg er en ærlig Mand.

Kjeldersvenden.

Nei, I maa heller love mig den, saa sandt I er en uærlig Tyveknekt.

Gadshill.

Lad gaae! homo er et Fællesnavn for alle Menneſker. Ved Staldmesteren trække min Ballast ud af Stalden. Farvel, du Svinebæls!

(de gaae.)

Anden Scene.

Veien ved Gadshill.

(Prinds Henrik og Poins komme ind; Bardolf og Peto i nogen Afstand.)

Poins.

Rom! i Skjul! i Skjul! jeg har skaffet Falstaffs Hest afveien, og han knirker som opstivet Fløil.

Prinds Henrik.

Tilſide!

(Falstaff kommer ind.)

Falstaff.

Poins, Poins! Gid du faae en Ulykke! Poins!

Prinds Henrik.

Hold Mund, du laſtede Slyngel! hvad er det for et Spektakel, du holder?

Falstaff.

Henrik, hvor er Poins?

Prinds Henrik.

Han er gaaet op paa Toppen af Høien; jeg vil gaae og lede efter ham.

(lader som han leder efter ham.)

Falstaff.

Jeg maa være forherjet, at jeg vil plyndre i Ledtog med den Thyefnægt; den Slyngel har skaffet min Hest afveien og bundet den, Gud veed hvor. Hvis jeg gaaer fire Skridt længere tilfods, saa revner jeg. — Naa, jeg tænker endda at døe en hæderlig Død, hvis jeg undgaaer at blive hængt for Mord paa den Skurk! Jeg har forsvoret hans Omgang hver Time paa Dagen i de sidste to og tyve Aar, og dog er jeg forherjet af den Slyngels Selstab. Om ikke den Gæsthy har givet mig en Trylledrik for at faae mig til at holde af ham, saa vil jeg lade mig hænge! det er umuligt andet; jeg har faaet en Trylledrik! — Poins! — Henrik! — Gid I maa times en Ulykke begge to! — Bardolph! — Peto! — Gid jeg maa sulte ihjel, hvis jeg gaaer et Skridt videre for at plyndre! Er det ikke ligesaa godt som at drikke sig et Krus at forlade de Skjelmer og blive en ærlig Mand, saa vil jeg være den største Spidsbub, der nogensinde har havt Tænder at tygge med! Otte Skridt ujevnr Grund er ligesaameget som halvfjerdsindstyve Mile for mig tilfods, og det veed de haardt hjertede Kanailleer meget godt. Saa skulde da al Landsens Ulykke, naar Røvere ikke kan være ærlige mod hverandre! — (de fløite.) Phyt! — Fanden annamme Jer alle sammen! — Giv mig min Hest, I Kjeltringer! giv mig min Hest, og gaa Fanden i Bold!

Prinds Henrik.

Hold Mund, Tyksak! læg dit Dre tæt ned til Jorden og lyt, om du ikke kan høre Trin af Rejsende.

Falstaff.

Har I Løftestænger til at løfte mig op igjen, naar jeg først er kommen til at ligge? — Pine Død, jeg vil ikke bære mit eget Kjød saa langt tilfods endnu engang for alle de Penge, der er i din Faders Stakkammer. Hvad Djævelen skal det sige at lade mig have saadan et Hesteslid?

Prinds Henrik.

Du lyver! det er ikke et Hesteslid, du har, det er jo et Fodslid.

Falstaff.

Kjæreste, bedste Prinds Henrik! skaf mig min Hest, gode Kongesøn!

Prinds Henrik.

Ei, for en Ulykke! du Lømmel, skal jeg være din Staldkarl!

Falstaff.

Saa gaa hen og hæng dig i dine kronprindselige Hosebånd! Hvis de faaer Fingre paa mig, saa giver jeg Jer an for det. Dersom jeg ikke lader digte Viser om Jer allesammen og lader dem synge til liderlige Melodier, saa gid jeg maa blive forgivet i et Bæger Sæk. Naar en Spøg gaaer saavidt og ovenikjøbet tilfods, — saa er det sjændigt!

(Gadsbill kommer ind.)

Gadsbill.

Staa!

Falstaff.

Det er jeg nødt til, enten jeg vil eller ei.

Poins.

O, det er vor Sporhund; jeg kjender ham paa Stemmen.

(Bardolph kommer ind.)

Bardolph.

Hvad Nyt?

Gadshill.

Forklæd Jer! forklæd Jer! Maskerne paa! der kommer
Penge til Kongen ned ad Bassen; de skal til Kongens Skat-
kammer.

Falstaff.

Du lyver som en Skjelm; de skal til Kongens Kro!

Gadshill.

Der er nok til at hjælpe os allesammen —

Falstaff.

— til Galgen.

Prinds Henrik.

J Herrer! J Fire skal stoppe dem i Hulveien. Edvard
Poins og jeg vil gaae længere ned; slippe de saa fra Mødet
med Jer, saa falde de i Hænderne paa os.

Peto.

Hvor mange kan der vel være?

Gadshill.

En otte, ti Stykker.

Falstaff.

For Pokker! hare de ikke plyndrer os!

Prinds Henrik.

Hvad? er du en Kryster, Hr. Johan Tykvom?

Falstaff.

Naa, naa! jeg er just ikke Johan Gaunt, din Bedstefa-
der; men en Kryster er jeg dog ikke, Henrik!

Prinds Henrik.

Godt! det kommer an paa en Prøve.

Poins.

Hør nu, Hansemand, din Hest staaer bag Gjærdet; naar
du behøver den, kan du finde den der. Farvel, og hold Stand!

Falstaff.

Nu kunde jeg ikke prygle ham, om jeg saa skulde hænges.

Prinds Henrik.

(affides til Poins.)

Edvard, hvor har du vore Forklædninger?

Poins.

Her tæt ved; nu i Skjul!

(Prinds Henrik og Poins gaar.)

Falstaff.

Nu, Godtsfolk! Lykken hjælper Manden, det er mit Ord. Hver Mand paa sin Post!

(Reisende komme ind.)

Første Reisende.

Kom, Rabo! Drengen skal trække Hestene ned ad Bakken; imens vil vi gaa tilføds og ræffe Benene lidt.

Røverne.

Staa!

De Reisende.

Gud forbarme sig!

Falstaff.

Slaa til! ned med dem! knæk Halsen paa de Hunde! det forgiftige Ufrud! de Gyldevomme! — de hader os unge Menneſker! ned med dem! pluk dem!

Første Reisende.

O vi ere ødelagte, haade med Kone og Børn!

Falstaff.

J ſkulde ſkee en Ulykke, i tykmavede Kjeltringer! er J ødelagte? Nei, J ſede Stude! Harde vi bare hele Jer Skat her! — Afſted J Mæſſesvin! afſted! — Hvad, J Skjelmer! ſkal unge Folk ikke ogsaa leve? — J ere Viſiddere i Røvningsretten, ſiger J? ja vi ſkal viſætte Jer, ſkal vi!

(Røverne gaar ud, idet de drive de Reisende ud.)

(Prinds Henrik og Poins komme ind.)

Prinds Henrik.

Røverne have bundet de ſkikkelige Folk. Hvis nu du

og jeg kunde plyndre Røverne og reise lystelig til London, saa var det Morstak for en hel Uge, Latter for en Maaned og en god Spøg for hele vort Liv.

Poins.

Tilfide! jeg kan høre dem komme.

(Røverne komme tilbage.)

Falstaff.

Rom nu, Godtsfolk, lad os dele, og saa tilhest, førend det bliver Dag. Hvis Prindsen og Poins ikke ere to Erkekrystere, saa er der ingen Retsfærdighed i Verden; der er ikke mere Mandsmod i den Poins end i en Bildand.

Prinds Henrik (styrter frem imod dem.)

Hid med Eders Penge!

Poins.

I Skurke!

(Medens de dele Byttet, angribe Prindsen og Poins dem. De løbe alle bort, Falstaff efter et Par Stød ligeledes, og lade Byttet istikken.)

Prinds Henrik.

Det vandt vi let nok. Muntert nu til Hest!

de løb jo hver sin Vej, saa blindt betagne

af Skræk, at de tør ei hverandre møde;

hver tager sin Stalbroder for en Bysvend.

Rom, Edvard! Falstaff sveder sig ihjel

og feder, hvor han gaaer, den magre Jord; —

jeg kunde ynkes over ham, men kan ei

for Latter!

Poins.

Hvor den Slyngel løb og brølte!

(de gaae.)

Uredie Scene.

Warkworth. Et Bærelse i Borgen.

(Henrik Percy kommer ind med et Brev.)

Henrik Percy (læser.)

— „Men for mit eget Bedkommende, ædle Herre, kunde jeg vel have Lyst til at være med, paa Grund af den Hengivenhed, jeg har for Eders Hus.“ — Han kunde have Lyst! — hvorfor er han da ikke med? Paa Grund af den Hengivenhed, han har til vort Hus; — man seer heraf, at han gjør mere af sin egen Lade end af vort Hus. Lad mig see videre. (læser.) „Den Sag, I har for, er farlig;“ — Ja, det er vist og sandt; det er farligt at forskjøle sig, at spise og drikke; men jeg kan sige Jer, min ædle Herr Tossehoved, Faren er en Brændenælde, hvoraft vi plukke en Blomst, som hedder Sifkerhed. (læser.) „Den Sag, I har for, er farlig, de Benner, I har nævnet, upaalidelige, Tiden selv ikke godt valgt og Eders Plan for let til at opveie saa stor en Modstand.“ — Siger I det, siger I det? Jeg siger Jer igjen, I er en dum, feig Stymper, og I lyver. Hvad er det dog for en Døsmer! Ved Gud! vor Plan er saa god en Plan, som nogensinde er lagt; vore Benner ere tro og paalidelige; en god Plan, gode Benner og de bedste Forhaabninger! ypperlig Plan! meget gode Benner! Hvad er det dog for en Istap af en Karl! Hvad? Erkebissen af York billiger jo Planen og hele Sagens Anlæg! For en Ulykke! var jeg nu den Slynge nær nok, kunde jeg slaae hans Hjernetiste istykker med hans Trues Viste. Er der ikke min Fader, min Farbroder og jeg? Edmund Mortimer, Erkebissen af York og Owen Glendower? er der ikke desuden Douglas? Har jeg ikke Breve fra dem alle, at de vil møde mig i Baaben den niende i næste Maaned, og er ikke nogle af dem allerede brudte op? Hvad er det for en vantro Skurk! en Hedning! Ha! man skal faae at see, i sand

oprigtig Angst og Hjerteklemmelse gaaer han til Kongen og aabenbarer Alt, hvad vi har for. O, jeg kunde dele mig selv i to Dele og lade den ene give den anden Kindhefte, fordi jeg har prøvet paa at bevæge saadan en Skaal afflummet Mælt til saa hæderlig en Bedrift. Pokker i Bولد med ham! lad ham melde det til Kongen! vi ere færdige; jeg vil bryde op i aften.

(Fru Percy kommer ind.)

Hvad siger du, min lille Kathrine? jeg maa forlade dig inden to Timer.

Fru Percy.

Min Husbond, hvorfor er du saa alene?
 Hvad har jeg gjort, at jeg i fjorten Dage
 har været banlyst fra min Henriks Seng?
 Sig, Elskede, hvad er det, som dig røver
 din Madlyst, Munterhed, den gyldne Søvn?
 Hvorfor har du dit Blik mod Jorden sænket
 og farer op tidt, naar du sidder ene?
 Hvi har du tabt det friske Blod i Kinden
 og givet hen min Skat, min Ret til dig
 til sorten Tungvind og hulsiet Grublen.
 Jeg har holdt Vagt hos dig, imens du blunded,
 og hørt dig hviste Ord om jernklædt Ordlog;
 paa Ryttervis du talte til din Ganger;
 du raabte: „Rast! hug ind!“ og talte saa
 om Udsald og Tilbagetog, om Telte,
 om Løbegrave, Skandsjer, Pallisader,
 Brystværn, Feltflanger, Mørsere, Kartover,
 om Fangers Løsning og om slagne Stridsmænd
 og Alt, hvad i den hede Dyst kan hændes.
 Din Sjæl har været dybt i Kampens Tummel
 og har saaledes oprørt dig isøvne,

at Sveden stod i Perler paa din Pande
 som Bobler paa den nys oprørte Strøm,
 og stærke Trækninger saaes i dit Ansigt,
 som naar en Mand brat drager Anden til sig
 ved vældig Idræt. O, hvad varsler dette?
 En svar Bedrift har nu min Husbond for;
 den maa jeg kjende, ellers elsker han
 mig ikke længer.

Henrik Percy.

Hei! er William gaaet
 med Brevet?

(En Tjener kommer ind.)

Tjeneren.

For en Time siden, Herre!

Henrik Percy.

Har Butler bragt de Heste fra Sherifen?

Tjeneren.

En har han bragt just nu, min ædle Herre.

Henrik Percy.

Var det en Skimmel, en studsøret? hvad?

Tjeneren.

Ja!

Henrik Percy.

Saa skal Skimlen høre mig i Stimlen;
 jeg vil i Sadlen strax! — Ha, „Esperance!”
 Lad Butler trække Hesten ind i Parken.

(Tjeneren gaaer.)

Fru Percy.

Min Herre, hør!

Henrik Percy.

Hvad siger du, min Frue?

Fru Percy.

Hvad fører dig saa ilfsomt bort?

Henrik Percy.

Du Søde,

det gjør min Hest.

Fru Percy.

Fy, vilde Abekat!

En Væsel har ei nær saa mange Nykker
som dem, der plage dig. Men hør nu, Henrik,
nu vil jeg vide, hvad du gjør, det vil jeg.
Jeg frygter, at min Broder Mortimer
vil gjøre Fordring paa sin Ret og har
sendt Bud til dig om Hjælp; men, hvis du gaaer —

Henrik Percy.

Saa langt tilfods, saa blev jeg træt, mit Barn.

Fru Percy.

Naa da, du Poppegøie, svar mig dog
nu ligesrem paa det, jeg spørger om.
Nu brækker jeg din lille Finger, Henrik,
hvis ei du siger mig den rene Sandhed.

Henrik Percy.

Bort, lille Nar! — hvad, elste? — nei Kathrine,
jeg elsker dig slet ikke, bryder mig
slet ikke om dig. Er det Lider nu
til Leg med Duffer eller Kamp med Læber?
det gjælder blodige Næser, brudte Kroner,
som dog i Handelen skal gaae for hele. —
Guds Død, min Hest! — Hvad siger du, Kathrine?
hvad vilde du mig?

Fru Percy.

Elsker du mig ikke?

Slet ikke? virkelig? — Godt! saa lad være!

naar du ei elsker mig, saa elsker jeg
mig selv ei heller. — Elsker du mig ikke?
Nei, sig mig, er det Alvor eller Spøg?

Henrik Percy.

Kom, vil du see mig ride? Naar jeg sidder
i Sadeln, vil jeg sværge paa, jeg elsker
dig grændseløst. — Men hør nu, min Kathrine,
herester maa du ikke spørge mig,
hvor jeg gaaer hen, og gruble paa, hvorfor.
Jeg skal, hvorhen jeg skal; og kort og godt,
iaften gaaer jeg fra dig, min Kathrine;
jeg veed, du er forstandig, dog ei mere
end — Henrik Percys Hustru; du er sindig;
men dog en Kvinde, og du er saa taus
som nogen Dame; thi jeg troer forvist,
du siger ikke, hvad du ikke veed;
den Tillid har jeg til dig, min Kathrine.

Fru Percy.

Saamegen?

Henrik Percy.

Ei en Smule meer. Men hør nu,
hvor jeg gaaer hen, Kathrine, skal du med;
idag skal jeg, imorgen du afsted.
Er du da saa tilfreds?

Fru Percy.

Jeg faaer jo vel.

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Eastcheap. Et Bærelse i Børs huset Bildsvinehovedet.

(Prinds Henrik og Poins komme ind.)

Prinds Henrik.

Aa, Edvard, kom dog ud af den fedtede Stue og hjælp mig en Smule at lee.

Poins.

Hvor har du været, Henrik!

Prinds Henrik.

Med tre eller fire Svinehoveder mellem tre fire Snefe
Orhoveder. Jeg har spillet paa Medladenhedens allerdybeste
Strænge. — Hør blot: jeg er bleven Dusbroder med et helt
Robbel Kjeldersvende og kan kalde dem alle ved deres Døbe-
navne: Thomas, Richard, Frands! — De sværge allerede
deres Salighedsed paa, at, omendstjøndt jeg kun er Prinds af
Wales, er jeg dog en Konge i Levemaade, og de sige mig
rentud, at jeg er ingen Storhans som Falstaff, men en flot
Fyr, en munter Gut, en god Dreng, — ja min Sjæl, saa-
dan kalde de mig, — og naar jeg bliver Konge i England,
skal alle raste Fyre i Eastcheap være til min Tjeneste. — At
drikke rigtig tilbunds hedder paa deres Sprog „at farve Kar-
moisin“, og naar man trækker Veiret ved sin Drif, raaber de
„Naa“ og siger: „ud med Historien“. — Kort sagt, jeg har
gjort saadan Fremgang i et Kvartertid, at jeg for hele min
Levetid kan drikke enhver Kjedelslikker til i hans eget Sprog.
Jeg kan sige dig, Edvard, du har forspildt megen Vre ved,
at du ikke var med mig i den Affaire. — Men, sødeste Edvard,
— og for end mere at forsøde det Navn vil jeg give dig dette
Kræmmerhus Sukkergodt, som nylig blev stukket mig i Haan-
den af en Vintapperdreng, en, som aldrig i sine Dage har
sagt et Ord andet end; „Dtte Shillings og sex Pence“ og
„Bærsartig og trin indenfor“ med den svingrende Efterklang:

„Strax, Herre, strax!“ — „Et Krus Mustatvin paa Kridt til dem i Halvmaanen“, og saa fremdeles. — Men hør, Edvard, for at fordrive Tiden, til Falstaff kommer, saa maa du endelig blive staaende i et Bærelse ved Siden af, mens jeg spørger min lille Kjældersvend, hvorfor han gav mig Sukkeret; og saa maa du blive ved at raabe: „Frands“, saa at han ikke kan faae sagt andet til mig end: „Strax“. — Gaa tilside, saa skal jeg vise dig, hvorledes det gaaer til.

Poins.

Frands!

Prinds Henrik.

Det var overmaade godt.

Poins.

Frands!

(han gaaer.)

(Frands kommer ind.)

Frands.

Strax, Herre, strax! — Rudolf, spring ned til dem i Granatæblet!

Prinds Henrik.

Hør engang, Frands!

Frands.

Jo, naadige Herre.

Prinds Henrik.

Hvor længe skal du endnu staae i Være, Frands?

Frands.

Min Tro, fem Aar og saalænge som til —

Poins (indensfor.)

Frands!

Frands.

Strax, Herre, strax!

Prinds Henrik.

Fem Aar? — Hillemand! det er en lang Tid til at gaae og klapre med Linkruse. Men hør, Frands, havde du Mands Mod og Hjerte til at lege Kryster med din Lærekontrakt, og tage Foden paa Nassen og løbe din Bei fra den?

Frands.

Gud, Herre! jeg tør sværge paa alle de Bøger, der er i England, at jeg kunde have Mod til —

Poins (indenfor.)

Frands!

Frands.

Strax, Herre, strax!

Prinds Henrik.

Hvor gammel er du, Frands?

Frands.

Lad mig see! — næste Middelsdag bliver jeg —

Poins (indenfor.)

Frands!

Frands.

Strax, Herre! — Vær saa artig at vente et Dieblit, naadige Herre!

Prinds Henrik.

Ja, men hør nu, Frands. Det Sukkergodt, du gav mig — det var jo for en Penny, var det ikke?

Frands.

Gud, Herre! jeg vilde ønske, det havde været for to.

Prinds Henrik.

Jeg vil give dig tusind Pund for det; — fræv mig, naar du vil, du skal faae dem.

Poins (indenfor.)

Frands!

Frands.

Strax, Herre, strax!

Prinds Henrik.

Strax, Frands? — Nei, Frands! men imorgen, Frands, eller paa Torsdag, Frands, eller min Tro, Frands, naar du vil. — Men hør, Frands.

Frands.

Ja, naadige Herre!

Prinds Henrik.

Wilde du ikke nok plyndre mig ham med Lædervamsen og Krystallnapperne, ham med det rundklippede Haar og Agatringen og de brune Strømper og de strikkede Strømpebaand og det fine Mæle og den spanske Pung?

Frands.

Gud, Herre, hvem mener I?

Prinds Henrik.

Naa ja, saa er den brune Mustateller det eneste, der er værd at drikke; for seer du, Frands, din hvide Lærreds Trøje bliver snabset. I Barbariet, min gode Ven, gaaer det aldrig saa vidt.

Frands.

Hvad for noget, Herre?

Poins (indenfor.)

Frands!

Prinds Henrik.

Afsted, Knægt! hører du ikke, de kalde?

(De kalde begge paa ham, som staaer forvirret og veed ikke, hvorhen han skal gaae.)

(Kjældermesteren kommer ind.)

Kjældermesteren.

Hvad? staaer du stille og hører ikke den Kalden? See ind til Gjæsterne!

(Frands gaaer.)

Naadige Herre, gamle Hr. Johan og en fem sex Stykker til staae ved Døren. Skal jeg lade dem komme ind?

Prinds Henrik.

Lad dem vente lidt, og luk dem saa ind.

(Kjældermesteren gaaer.)

Poins!

Poins (kommer ind.)

Strax, Herre, strax!

Prinds Henrik.

Hør! Falstaff og den øvrige Bande staaer udenfor. Skal vi gjøre os lystige?

Poins.

Saa lystige som Faarehyllinger min Gut; men hør, det var en ypperlig Komedie, I spillede med den Vintapperdreng; hvad blev Enden paa den?

Prinds Henrik.

Nu er jeg oplagt til al mulig Lystighed, der har gjældet for Lystighed ligesaa Fatter Adams ældgamle Dage indtil den nærværende pur unge Time Tolv slet Midnat. (Frands kommer igjen med Vin.) Hvad er Klokken, Frands?

Frands.

Strax, Herre, strax!

Prinds Henrik.

Det er underligt! denne Krabat kan ikke flere Ord end en Poppegøse, og dog er han en Søn af en Kvinde. Hans Virksomhed er Trappe op og Trappe ned; hans Beltalenhed en Stump af en Regning. — Endnu er jeg ikke tilfunds som Percy, Nordens Hedspore; han slaaer en sex syv Dussin Skotter ihjel til Frokost; derpaa vadsfer han sine Hænder og siger til sin Kone: „Jeg er kjed af dette stille Liv; jeg trænger til at røre mig!“ — „O, min søde Henrik!“ siger hun, „hvormange har du slaaet ihjel idag?“ — „Giv min Skimmel en

Spand Vand!" siger han, og en Time efter svarer han: „Na, en tolv fjorten Stykker! Bagatel! Bagatel!" Hør, kald nu Falstaff ind; jeg vil spille Percy, og det bamsatte Mæfkesvin skal spille Froken Mortimer, hans Frue. — Saa gladelig! siger Drukkenboldten. Kald Ribbensstykket ind! kald Tælleklumpen ind!

(Falstaff kommer ind med Gadshill, Bardolph og Peto.)

Poins.

Velkommen, Hansemand! Hvor har du været henne?

Falstaff.

Til Helvede med alle Krystere, og det med Hud og Haar, Amen! det er mine Ord. — Giv mig et Bæger Sæk, Dreng! — Før jeg vil leve saadant et Liv længer, før vil jeg strikke Strømper og stoppe dem og forfødde dem ovenikjøbet. — Fanden i Bold med alle Krystere! — Giv mig et Bæger Sæk, Slyngel! — Er der ingen Retsstæffenhed til i Verden mere?

(han drikker.)

Prinds Henrik.

Har du aldrig seet Phobus, — den blødhjertede Phobus, — kysse et Fad Smør, som smeltede ved Solens blide Tale! hvis du har det, saa see paa denne Klump!

Falstaff.

Din Skurf, der er Kalk i denne Vin ogsaa. Der findes ikke andet end Kjeltringestreger blandt den nederdrægtige Mennefteslægt; men en Kryster er værre end et Bæger Sæk med Kalk i! en nederdrægtig Kryster! — Gaa du kun din Bei, gamle Hans! dø, naar du vil! dersom ikke Mandsmod, ægte Mandsmod er forsvundet fra Jordens Overflade, vil jeg gjælde for en vindtørret Sild. — Der leve knap tre raske Karle i England, som ikke ere hængte, og den ene af dem er tyk og bliver tilaars. Gud naade os! Det er en usel Verden,

figer jeg. — Giv jeg var Bæver! saa kunde jeg synge Psalmer og saadant Noget! Pøkker tage alle Krystere! siger jeg endnu engang.

Prinds Henrik.

Hvad nu, Udsæk! hvad er det, du mumler i Skjægget.

Falstaff.

Du en Kongesøn! — Hvis jeg ikke med en Narrebrig prygler dig ud af dit Kongerige og driver alle dine Under-saatter foran dig som en Flok Bildgjæs, saa vil jeg aldrig mere bære Skjæg paa mit Ansigt. — Du Prinds af Wales? —

Prinds Henrik.

Du forbandede Kanonprop! hvad gaaer der af dig!

Falstaff.

Er du ikke en Kryster? svar mig paa det! — og Poins der?

Poins.

For Djævelen, du Istervom! kalder du mig en Kryster, saa render jeg dig min Klinge gennem Livet.

Falstaff.

Seg kalde dig en Kryster! jeg vil før see dig i Helvede, før jeg vil kalde dig Kryster; men jeg vilde give tusinde Pund til, at jeg kunde rende saa stærkt, som du kan. I har en kjon lige Bægt og bryder Jer ikke om, hvem der seer Jeres Rygge. — Kalder I det at holde Ryggen fri for Eders Venner; Pøkker tage den Rygsfrihed! maa jeg saa bede om en Karl, der tør see mig lige i Ansigtet. — Giv mig et Bæger Sæk! — Jeg vil aldrig være ærlig, om jeg har smagt en Draabe idag.

Prinds Henrik.

Du Gavthv! du har neppe faaet tørret dig om Munden, siden du drak sidst.

Falstaff.

Det er ligemeget. Pokker tage alle Krystere, siger jeg endnu en Gang.

(han drikker.)

Prinds Henrik.

Hvad er der paa færde?

Falstaff.

Hvad der er paa færde? Vi fire her har taget tusinde Pund i denne Morgenstund.

Prinds Henrik.

Hvor er de, Hans, hvor er de?

Falstaff.

Hvor er de? tagne fra os er de. Der var Hundrede imod os stakkels fire Mand.

Prinds Henrik.

Hvad siger du, Menneſte? hundrede?

Falstaff.

Jeg vil være en Skjelm, om jeg ikke har krydset min Klinge med et Dufin af dem i to Klokketimer. Det er et Vidunder, at jeg slap med Livet. Otte Stik har jeg faaet igjennem min Bams, fire igjennem mine Buxer; mit Skjold er hugget sønder og sammen, mit Sværd er saa haffet som en Haandsav: (han trækker Klingen og viser dem,) *ecce signum!* Jeg har aldrig fægtet drabeligere, siden jeg kom til Skjels Ar og Alder; men det hjalp ingenting. Pokker i Bولد med alle Krystere! — Lad disse her tale! Hvis de sige mere eller mindre end Sandheden, ere de Ridinger og Mørkets Børn!

Prinds Henrik.

Tal, I Herrer, hvorledes gik det til?

Gadshill.

Vi fire gik løs paa en tolv Stykker, —

Falstaff.

Ser ten idetmindste, min Prinds!

Gadshill.

Og bandt dem.

Peto.

Nei, nei, bundne blev de ikke.

Falstaff.

Jo, Slynge! bundne blev de, hver Mand, eller jeg vil være en Jøde, — en hebraisk Jøde!

Gadshill.

Mens vi var ifærd med at dele Byttet, kom der en sex, syv friske Folk imod os, —

Falstaff.

Og løste de andre, og saa kom alle de Øvrige til.

Prinds Henrik.

Hvad? sloges I med dem allesammen?

Falstaff.

Seg veed ikke, hvad du kalder allesammen; men hvis jeg ikke fægtede med halvtredshindstyve af dem, saa vil jeg gjælde for et Knippe Ræddiker; var der ikke to eller tre og halvtredshindstyve om stakkels gamle Hans, vil jeg ikke være en tobenet Skabning.

Poins.

For Guds Skyld! I dræbte dog vel Ingen af dem?

Falstaff.

Ja, nu er det for sent at sige „for Guds Skyld“. To af dem har jeg gjort Raal paa; to af dem er jeg vis paa, at jeg har givet deres Bekomst, to Skjelmer i Dvælgs Klæder. — Seg vil sige dig noget, Henrik; — hvis jeg lyver, maa du spytte mig i Dinene og kalde mig en Hest; — du kjender min gamle Parade: her laa jeg, og saaledes førte jeg

min Klinge. Nu trængte fire Skjelmer i Dvælgs Klæder ind paa mig. —

Prinds Henrik.

Hvad! fire? Nu nylig sagde du jo kun to.

Falstaff.

Fire, Henrik! jeg sagde dig, fire.

Poins.

So, jo! han sagde fire.

Falstaff.

Disse fire kom alle i een Linie og faldt ud imod mig paa eengang. Jeg gjorde mig ikke Stort ud deraf, men tog alle deres syv Klingspidser med mit Skjold, — saaledes —

Prinds Henrik.

Syv? men i dette Dieblis var der jo kun fire!

Falstaff.

I Dvælg?

Poins.

Ja, fire i Dvælgsklæder.

Falstaff.

Syv, ved dette mit Sværdsfæste, eller jeg vil være en Skjelm!

Prinds Henrik (til Poins.)

Lad ham blot blive ved; vi faae strax flere endnu.

Falstaff.

Hører du paa mig, Henrik?

Prinds Henrik.

Ja, og jeg er opmærksom, Hans.

Falstaff.

Det gør du Ret i; thi det er værd at høre paa. Alt-saa de Ni i Dvælgs Klæder, som jeg talte om, —

Prinds Henrik.

See! der har vi allerede to til.

Falstaff.

Da jeg havde sprængt deres Centrum, —

Poins.

— saa faldt deres Buger ned.

Falstaff.

Saa begyndte de at give Plads; men jeg var tæt efter dem baade med Fod og Haand, og i en Haandevending gav jeg Syv af de Elleve, hvad de behøvede.

Prinds Henrik.

O, Vidunder! To Mænd i Dvælg blev til elleve.

Falstaff.

Men, som Fanden stod i det, kom der tre bansatte Skjelmer i flassegrønne Klæder, og anfaldt mig bagfra; — for det var saa mørkt, Henrik, at man ikke kunde see en Haand for sig.

Prinds Henrik.

Disse Løgne ere ligesom Faderen, der avler dem, saa drøie som Bjerge, aabenbare og haandgribelige. O, du tyk-hovedede Istervom, du glatklippede Tosskehoved, du forbandede, liderlige, fedtede Tøllefjerding! —

Falstaff.

Hvad? er du gal? er du gal? maa Sandhed ikke være Sandhed?

Prinds Henrik.

Hvad? hvor kunde du kjende de Karles flassegrønne Klæder, naar det var saa mørkt, at du ikke kunde see en Haand for dig? Maa da, lad os høre dine Grunde; hvad siger du til det?

Poins.

Ja, kom med Grundene, Hans, kom med Grundene!

Falstaff.

Hvad? vil I tvinge mig? Om jeg stod under Galgen

eller laa paa al Verdens Pinebænke, saa sagde jeg ikke et Ord, naar jeg skulde tvinges. * Lade mig tvinge til at give Grunde? Om der saa vrimlede af Grunde som af Brombær, lod jeg mig ikke tvinge af noget Menneske i Verden til at give Grunde, gjorde jeg ikke.

Prinds Henrik.

Jeg vil ikke længer have Del i denne Synd; denne blodrige Kryster, denne Sengepresser, denne Hesterygsbrækker, dette uhyre Rjødberg, —

Falstaff.

Gaa Pokker ivold, du Sultenhund, du Maleskind, du tørrede Dretunge, du Tyrepidsk, du Stokfisk, — o, hvis jeg havde Veir nok i mig til at sige, hvad du ligner! — du Skræderalen, du Raardesfede, du Buesutteral, du elendige Stegespid, —

Prinds Henrik.

Godt, træk Veiret lidt og begynd saa igjen; og naar du er mat af flaue Vignelser, saa hør blot et eneste Ord.

Poins.

Hør nu efter, Hans!

Prinds Henrik.

Vi to saae Jer fire angribe Fire; I bandt dem og tog, hvad de havde. — Pas nu paa, hvorledes en simpel Fortælling skal slaae Jer til Jorden. — Saa angreb vi to Jer fire, og kort sagt, vi skræmmede Jer fra Jert Bytte, og vi har det, og kan vise Jer det her i Huset. — Og du, Falstaff, slæbte din tykke Mave afsted saa hurtigt og med saa flink en Behændighed, og brølede om Naade og blev ved at løbe og brøle som den bedste Tyrefalv, jeg nogensinde har hørt. Hvad er du dog for en Usling! At halve dit Sværd, som du har gjort, og saa sige, at det var i Fægtningen! Hvad for et Rneb,

hvad for et Paasund, hvad for et Smuthul kan du finde til at skjule dig for denne aabenbare og haandgribelige Skam?

Poins.

Naa da, Hans, lad os høre; hvad for Kneb kan du nu finde paa?

Falstaff.

Gud straffe mig! Jeg kjendte Jer ligesaa godt som den, der skabte Jer. Hør nu, gode Venner! Var det for mig at dræbe Thronarvingen? skulde jeg vende mit Sværd mod den ægte Kongesøn? Nei, du veed, jeg er saa tapper som Herkules; men tænk paa Instinctet: Løven rører aldrig den ægte Kongesøn. Instinctet er mægtigt; jeg var Kryster af Instinct. Jeg har desbedre Tanker baade om mig selv og dig for min Livstid; jeg en vældig Løve, du en ægte Kongesøn! — For Gud, mine Gutter, det glæder mig, at I har Pengene! — Værtinde! luk Døren! inat vil vi vaage, imorgen vil vi bede. Flinkte Svende, Gutter, Perlevenner! alle gode Broderstabs Navne skal I faae! — Hejsa! skal vi gjøre os lyf-
stige? skal vi spille Komedie *ex tempore*?

Prinds Henrik.

Jeg er med; — og Indholdet skal være, at du smører Hæser.

Falstaff.

Ha! tal ikke mere om det, Henrik, hvis du holder af mig.

(Værtinden kommer ind.)

Værtinden.

Herre Gemini! naadige Herr Prinds! —

Prinds Henrik.

Hvad nu, min ædle Fru Værtinde, hvad har du at sige mig?

Bærtinden.

Min Gud, naadige Herre! der er en fornem Rangs-
person heruden for og vilde tale med Jer; han siger, han
kommer fra Jer Fader.

Prinds Henrik.

Saa er han for mig en Tvangsperson; send ham kun
hjem igjen til min Moder.

Falstaff.

Hvad Slags Mand er det?

Bærtinden.

En gammel Mand.

Falstaff.

Hvad har Erværdigheden at bestille oven Senge ved
Midnatstide? Skal jeg sige ham Bested?

Prinds Henrik.

O ja, gjør det, Hans!

Falstaff.

Jeg skal, min Tro, vise ham Bei! (gaaer.)

Prinds Henrik.

Naa, I Herrer! ved vor Frue, I fægtede tappert; baade
I og Peto og I, Bardolph! I ere ogsaa Løver; I rendte
Jeres Bei af Instinct; — I vilde ikke røre den ægte Konge-
søn, nei! — — Hy, for en Ulykke!

Bardolph.

Ja, jeg rendte, da jeg saae de Andre rende.

Prinds Henrik.

Naa, sig mig nu alvorligt, hvorledes blev Falstaffs
Sværd saa haffet?

Peto.

Jo, han haffede i det med sin Daggert, og sagde, han
vilde sværge sig ned i Afgrunden paa, at det var steet i Fægt-
ningen, og overtalte os til at gjøre ligesaa.

Bardolph.

Ja og til at kilbre os i Næsen med Stavgræs for at faae den til at bløde, og derpaa smøre Blod paa vore Klæder og sværge paa, at det var skikkelige Folks Blod. Jeg gjorde, hvad jeg ikke har gjort i de sidste syv Aar: jeg blev rød ved at høre hans frygtelige Paafund.

Prinds Henrik.

O, din Gæsthy! for atten Aar siden stjal du et Bæger Sæf og blev greben paa fersk Gjerning, og siden den Tid er du altid bleven rød *ex tempore*. Du havde baade Ild og Sværd hos dig og rendte alligevel; hvad for et Instinct drev dig dertil?

Bardolph.

Naadige Herre! seer I disse Himmelblus? seer I disse glødende Dunster?

Prinds Henrik.

Ja vel!

Bardolph.

Hvad troer I, de betyde?

Prinds Henrik.

Fuldstab i Hovedet og Tomhed i Pungen.

Bardolph.

Nei, naadig Herre, ret forstaaet betyde de Galde!

Prinds Henrik.

Nei, ret forstaaet betyde de Galgen.

(Falstaff kommer tilbage.)

Der kommer magre Hans; der kommer Knokkelmand. Hvor gaaer det, allerhæreste Udsæt? Hvor længe er det siden, du faae dine egne Knæer?

Falstaff.

Mine egne Knæer? Da jeg var i din Alder, Henrik, var jeg ikke saa tyk om Livet som en Orneklo; jeg kunde

have krøbet igjennem Ringen paa en Raadmands Tommesfinger. Pokker tage Suf og Sorg; de kan blæse et Menneske op som en Blære. — Der er ellers nederdrægtige Nyheder; Herr Johan Bracy var her fra din Fader; du skal møde ved Hove imorgen tidlig. Denne hersens gale Krabat fra Norden, Percy, og han fra Wales, som gav Alaincon Stofkeprygl og gjorde Lucifer til Hanrei, og tvang Djævelen til at sværge Guldskab og Troskab paa Korset af en Walliser Hellebard, — hvad Pokker er det, han hedder?

Poins.

O, Glendower!

Falstaff.

Owen, Owen! netop ham, og hans Svigersøn, Mortimer, og den gamle Northumberland og den forvorne Skotte for alle Skotter, Douglas, som rider i flyvende Fart op ad et lodret Fjeld.

Prinds Henrik.

Som rider i fuld Gallop og skyder en Spurv i Luften med sin Pistol?

Falstaff.

Der traf du det.

Prinds Henrik.

Det er mere, end han nogentid gjorde ved Spurven.

Falstaff.

Ja, den Slyngel har Hjertet paa rette Sted; han er ikke den, der tager Flugten.

Prinds Henrik.

Hvad er du da for en Slyngel, at du roser ham for hans flyvende Fart?

Falstaff.

Tilhest, tilhest, du Spyttegjøg! tilfods viger han ikke en Fodbred.

Prinds Henrik.

So, Hans, af Instinct!

Falstaff.

Naa, ja, af Instinct, det lader jeg gjælde. Nu da, han er ogsaa med, og en vis Mordake og et tusind Blaaahuer desuden. Worcester har listet sig bort iasten; din Faders Skjæg er blevet hvidt ved disse Tidender. Nu kan man faae Ford for ligesaa godt Kjøb som stinkende Makreler.

Prinds Henrik.

Ja, saa er det rimeligt, at, hvis vi faae en hed Sommer og disse Borgerlagsmaal blive ved, kan man kjøbe Somfrudomme som Nellikesej i hundredevis.

Falstaff.

For Gud, du har Ret, min Gut! det seer ud til en god Handel med de Varer. — Men sig mig, Henrik, er du ikke frygtelig bange? Du er Thronarring; troer du, at hele Verden kan lede dig tre saadanne Gjender ud til som den Satan Douglas, den Trold Percy og den Djævel Glendower? Er du ikke bænset bange? løber det dig ikke koldt ned ad Ryggen ved det?

Prinds Henrik.

Nei, min Tro, ikke en Smule. Jeg mangler noget af dit Instinct.

Falstaff.

Men en Pokkers Præken faaer du imorgen, naar du kommer til din Fader; saa sandt du holder af mig, saa belav dig paa et Svar.

Prinds Henrik.

Forestil du min Fader, og forhør mig om mit Levnet.

Falstaff.

Skal jeg? Godt! — Denne Stol skal være min Throne, denne Daggert mit Scepter og denne Pude min Krone.

Prinds Henrik.

Dit Kongesæde seer ud som en Træstol, dit Scepter som en Daggert i Blyskede, og din kostelige, rige Krone som en stakkels Skaldepande.

Falstaff.

Naa da! hvis Naadens Lys ikke er ganske slukt i dig, saa skal du nu blive rørt. — Giv mig et Bæger Sæt, at mine Dine kan komme til at see røde ud, som om jeg havde grædt; thi jeg maa tale rørende, og jeg vil gjøre det i Kong Rambyses's Maner.

Prinds Henrik.

Saa, nu bøier jeg Knæ!

Falstaff.

Og nu begynder jeg min Tale. —

„I Rigens gode Mænd, gaaer nu tilside!“

Bærtinden.

Hillestam, det var prægtige Bøier!

Falstaff.

„Græd ei, min Dronning! spildt er al din Graad!“

Bærtinden.

Naa, du min Gud og Skaber! hvad for en Mine han tager sig paa!

Falstaff.

„For Guds Skyld, følg min forrigfulde Dronning; thi Laarer standse hendes Dines Sluser!“ —

Bærtinden.

O, hvor det er deiligt! han gjør det saa naturligt efter Stodderkomedianterne, som jeg nogentid har seet.

Falstaff.

Hold Mund, Fru Pæglemaal! hold Mund, Fru Brændevinsflaske! — — Henrik! jeg undres ikke blot over, hvorledes du tilbringer din Tid men ogsaa over det Selskab, du

søger; thi vel er det saa, at jo mere man træder paa Kamelblomsten, desto stærkere voger den; men anderledes er det med Ungdomstiden; jo mere den ødes, desto snarere forsvinder den. At du er min Søn, det har jeg dels din Moders Ord for, dels min egen Formodning; men især er der en nederdrægtig Bliren med dit Die og en tossevoren Hængen med din Underlæbe, som gjør mig sikker i min Sag. Dersom du da er min Søn, — nu kommer jeg til Sagen, — dersom du er min Søn, hvi lader du da Folk pege Fingre ad dig? Skal Himlens gyldne Sol være en Dagdriver, der gaaer og æder Brombær? Det er et Spørgsmaal, der ikke bør gjøres. Skal Englands Søn være en Tyveknekt, der rapser Pengepunge? det er et Spørgsmaal, der bør gjøres. — Der er en Ting, Henrik, som du ofte har hørt tale om, og som er bekjendt for Mange her i Landet under det Navn Beg; dette Beg gjør smudsig, som gamle Skribenter berette; saa gjør og det Selskab, du søger; thi nu taler jeg til dig, Henrik, ikke ved Gildedrik, men med Taareblik, ikke i Fryd og Lyst, men med sorgfuldt Bryst, ikke blot med min Mund, men af Hjertens Grund. — Og dog er der een dydig Mand, som jeg tidt har lagt Mærke til i dit Selskab; men jeg veed ikke hans Navn.

Prinds Henrik.

Hvad Slags Mand er det, med Eders Majestæts Tilbedelse?

Falstaff.

En vacker, anseelig Mand, virkelig! og noget før; med et muntert Blik, indtagende Dine og en høist ædel Holdning; jeg tænker, hans Alder kan være nogle og halvtreds; ja det kan ved Gud gjerne være, at det lakker stærkt ad de Tresindstøve med ham. Og nu huffer jeg; hans Navn er Falstaff. Hvis den Mand er liderlig, saa tager jeg høilig feil af ham; thi Dyden lyser ud af hans Dine, Henrik. Ja, hvis

Træet kjendes af Frugten, ligesom Frugten af Træet, saa siger jeg forvist: der er Dyd i den Falstaff. Hold dig til ham; jag de andre paa Døren. — Og sig mig nu, du vanartige Skjelm, hvor har du været henne hele denne Maaned?

Prinds Henrik.

Taler du som en Konge? Tag du nu min Rolle, saa vil jeg spille min Fader.

Falstaff.

Skal jeg affættes? — Hvis du gjør det halv saa gravitetist og majestætist som jeg baade i Ord og Fagter, saa maa du hænges mig op ved Benene som en Kaninunge eller en Hare hos en Wildthandler!

Prinds Henrik.

Maa da! her sidder jeg.

Falstaff.

Og her staaer jeg; — døm nu, gode Herrer!

Prinds Henrik.

Nu Henrik! hvor kommer du fra?

Falstaff.

Fra Castcheap, Eders Naade.

Prinds Henrik.

Det er svære Klager, jeg hører over dig!

Falstaff.

Det er min Salighed ikke andet end Løgn, Eders Majestæt! — — Jo den unge Prinds skal min Sandten gjøre Jer det broget nok!

Prinds Henrik.

Bander du, ugudelige Dreng? kom aldrig mere for mine Dine! Du rives med Bولد bort fra Naadens Bei; der er en Djævel, som hjem søger dig i Stikkelse af en tyk gammel Mand; der er en Mand som en Oltønde i dit Selstab. — Hvorfor omgaaes du med den Galstabskiste, det Klidtrug af Bestialitet,

den opsvulmede Battersotstønde, det Vinsad, den Kallunsæk, den helstegte Fastelavnsore med en Budding i Maren, den ærværdige Syndighed, den graahærdede Ryggesløshed, den Oldermand for Tyvknægte, den bedagede Daarlighed? Hvori bestaaer hans Duelighed undtagen i at smage paa Kanarisk og drikke den? hvori bestaaer hans Nethed og Renlighed undtagen i at stjæle en Kapun for og spise den? hvori bestaaer hans Klogskab uden i Snedighed? hvori bestaaer hans Snedighed uden i Kjeltringstreger? hvori er han en Kjeltring undtagen i Alting? hvori bestaaer hans Værd undtagen i Ingenting?

Falstaff.

Turde jeg bede Eders Naade om at forklare Jer tydeligere? Hvem mener Eders Naade?

Prinds Henrik.

Den nederdrægtige, affhyelige Ungdomsforsører Falstaff, den gamle hvidstjæggede Satan.

Falstaff.

Den Mand kjender jeg, Eders Naade.

Prinds Henrik.

Ja, det veed jeg, du gjør.

Falstaff.

Men hvis jeg sagde, at jeg vidste mere Ondt om ham end om mig selv, saa sagde jeg mere, end jeg selv vidste. — At han er gammel, — Gud bedre det, — det kan hans graa Haar bevidne; men at han er, — med Tugt at sige, — en Pigejæger, det benægter jeg aldeles. Hvis Kanarisk med Sukker i er en Synd, saa Gud naade Syndere! Hvis det er en Synd at være gammel og lystig, saa kjender jeg mangen en gammel Vært, der er fordømt. Hvis den skal hades, der er fed, saa maa man jo elske Pharaos magre Kæer. — Nei, naadigste Herre! jag Peto væk, jag Bardolph væk, jag Poins

væk; men den kjære Hans Falstaff, den gode Hans Falstaff, den ærlige Hans Falstaff, den tappre Hans Falstaff, og det saameget mere tapper, som han er den gamle Hans Falstaff, — forvis ham ikke fra Eders Henriks Selskab; jager I tykke Hans væk, saa jag hele Verden væk!

Prinds Henrik.

Ja det gjør jeg, det vil jeg.

(Det banker; Bærtinden, Frands og Bardolph gaar ud; Bardolph kommer løbende tilbage.)

Bardolph.

O! naadige Herre, naadige Herre! Sherifen er ved Døren med en frygtelig Vagt!

Falstaff.

Pak dig, Slyngel! spil Stykket ud; jeg har meget at sige paa Falstaffs Vegne.

(Bærtinden kommer ind.)

Bærtinden.

Herre Jesus! Naadige Herre, naadige Herre!

Falstaff.

Heida! Fanden kommer ridende paa en Fiolbue! hvad er der paafærde?

Bærtinden.

Sherifen og hele Vagten er ved Døren; de vil holde Husundersøgelse. Skal jeg lukke dem ind?

Falstaff.

Hører du, Henrik? kald aldrig et ægte Guldstykke for falsk Mønt; du er virkelig gal, skjøndt man ikke mærker det paa dig.

Prinds Henrik.

Og du er en Kryster af Naturen uden Instinct.

Falstaff.

Nego majorem. Gjør du det samme ved Sherifen,

saa er det godt; hvis ikke, saa lad ham komme ind; kan jeg ikke tage mig ligesaa godt ud paa en Kalkerslusse som en Anden, saa skulde Pokker tage min Opdragelse! jeg haaber, en Strikke kan ligesaa hurtig kvæle mig som enhver Anden.

Prinds Henrik.

Gaa, skjul dig bag Tapetet! — de Andre kan gaae ovenpaa. Nu, I Herrer, nu gjælder det et ærligt Ansigt og en god Samvittighed!

Falstaff.

Begge Dele har jeg høvt; men det er længesiden, og derfor vil jeg skjule mig.

(Alle gaae ud undtagen Prindsen og Poins.)

Prinds Henrik.

Lad Sherifen komme ind.

(Sherifen og en Fragtmand komme ind.)

Prinds Henrik.

Nu, Herr Sherif, hvad er det saa, I vil mig?

Sherifen.

Tilgiv mig, Herre, der var Larm og Døløb, som fulgte disse Folk herhen til Huset.

Prinds Henrik.

Hvem var de Folk?

Sherifen.

En af dem var bekendt, en stor, fed Mand, min Prinds.

Fragtmanden.

Saa fed som Smør.

Prinds Henrik.

Den Mand er ikke her, kan jeg forsikre; jeg selv har sendt ham bort i Grender; og nu, Sherif, jeg giver Jer mit Ord, imorgen Middag sender jeg ham til Jer,

at han kan gjøre Ser og hver Mand Rede
for hver en Sag, som han bestyldes for;
nu beder jeg, at I forlader Huset.

Sherifen.

Det vil jeg, Prinds. To Herrer have mistet
ved dette Røveri trehundred Mark.

Prinds Henrik.

Vel muligt! har han plyndret disse Mænd,
saa skal han staae til Ansvar. — Nu Farvel!

Sherifen.

God Nat, min ædle Herre!

Prinds Henrik.

Det er nu

vel snarere god Morgen, ikke saa?

Sherifen.

Ja, Herre! Kloffen kan vel være To.

(Sherifen og Fragtmanden gaar.)

Prinds Henrik.

Den fedtede Slubbert er ligesaa bekendt som St. Pauls
Kirke. — Gaa hen og kald ham frem.

Poins.

Falstaff! — han sover trygt bag Tapetet og snorker
som en Hest.

Prinds Henrik.

Hør bare, hvor tungt han trækker sit Veir! — Kansag
hans Lommer! (Poins søger i dem.) Hvad har du fundet?

Poins.

Ikke andet end Papirer, naadige Herre.

Prinds Henrik.

Lad os see, hvad de kan indeholde; læs dem.

Poins (læser.)

Item en Kapun 2 Shillings 2 Pence.

Item Sauce	=	Shillings	4	Pence.
Item Kanarisk 8 Kander	5	—	8	—
Item Anchovis og Kanarisk efter Aftensmaaltidet	2	—	6	—
Item Brød	=	—	$\frac{1}{2}$	—

Prinds Henrik.

O, det Uhyre! kun for en halv Penny Brød til denne umaadelige Mængde Vin! — Gjem, hvad der ellers kan være; vi vil læse det, naar vi faae bedre Leilighed. Lad ham ligge der og sove, til det bliver Dag. Imorgen vil jeg til Hove. Vi maa alle afsted i Krigen, og du skal faae en hæderlig Plads. Den tykke Skjelm vil jeg skaffe en Ansættelse ved Fodfolket, og jeg veed, en Marsch paa et Par hundrede Skridt vil blive hans Død. — Pengene skal blive betalte tilbage med Renter; nu god Morgen, Poins.

Poins.

God Morgen, naadige Herre.

(de gaae.)

Tredie Act.

Første Scene.

Bangor. Et Bærelse i Archidiaconens Hus.

(Henrik Percy, Worcester, Mortimer og Glendower komme ind.)

Mortimer.

Det er jo gode Løfter; sikkert Venner;
vort første Skridt er fuldt af Haab om Held.

Henrik Percy.

Min Svoger Mortimer, — Glendower, min Frænde, —
vil I ei sætte Jer? og Farbroer Worcester, —
— Saa! Ha, fordomt! — nu har jeg glemt mit Kort!

Glendower.

Nei, det er her. Nu sæt Jer, Frænde Percy;
sæt Jer, Hedsføre! thi saa ofte som
Lancaster nævner Jer ved dette Navn,
saa bliver han om Kinden bleg og ønster
med lønligt Suk, I var i Himlen inde.

Henrik Percy.

Og Jer i Helved ønster han, saa tidt
han hører blot et Ord om Owen Glendower.

Glendower.

Han har ei Uret; i min Fødselstid
var Himlens Afsyn fuldt af Flammesyn
og Fjellers Brand; og da jeg kom til Verden,
da skjælved Jordens Kreds og faste Grundbold
ret som en Kryster.

Henrik Percy.

Ei! den havde skjælvet
i samme Stund, hvis Eders Moders Kat
blot havde faaet Killinger, om aldrig
I selv var bleven født.

Glendower.

Jeg siger Eder,
at Jorden skjælved, dengang jeg blev født.

Henrik Percy.

Jeg siger, Jorden tænkte ei som jeg,
ifald I troer, den skjælv af Frygt for Jer.

Glendower.

All Himlen stod i Brand, og Jorden skjælved.

Henrik Percy.

Saa skjælvend den ved at see Himlen brænde
og ei af Frygt for Eders Fødselstime. —
Den strantende Natur faaer ofte Lust
i sære Udbrud; i sit Svangerskab
er Jorden ofte pint af et Slags Bugvrid,
fordi den indeluffer i sit Liv
en voldsom Vind; naar den vil ud i Luften,
da ryfter den ærværdige Fru Jord
og styrter Spir og mosbegrøede Taarne.
Ved Eders Fødsel har vel Bedstemoder
et Anfald havt og skjælvend i sin Vaande.

Glendower.

Min Frænde! ei af mange Mænd jeg taalte
saa trodsig Tale. — Lad mig sige Jer
endnu engang: den Stund, da jeg blev født,
var Himlens Afsyn fuldt af Flammetegne;
fra Fjeldene løb Gedeflokkene; sælsomt
lød Hjordens Brølen paa de bange Marker;
det varsled mig en usædvanlig Lod,
og hele Gangen af mit Liv beviser,
jeg hører ei til Hverdagsmennesker.
Hvor lever den, — omsluttet af det Hav,
der bruser prebt om England, Skotland, Wales, —
som kalder Pebling mig, har læst for mig?
og vis mig En, af Kvinde født, som følger
mit Spor paa Kunstens trange, steile Bane,
og holder Skridt med mig i møjsom Gransking! —

Henrik Percy.

Der er vist ingen Mand, der taler bedre
Wallisisk. — Lad mig nu faae Middagsmad.

Mortimer (affides til Percy.)

Tys, Frænde Percy, tys, I gjør ham gal.

Glendower.

Jeg kan fra Dybet kalde Mander frem.

Henrik Percy.

Det kan jeg med, og det kan vel Enhver;
men vil de komme, naar I kalder paa dem?

Glendower.

Min Frænde, jeg kan lære Jer at herse
selv over Djæveln!

Henrik Percy.

Jeg kan lære Jer

at gjøre Djævelen tilskamme, Frænde,
med Sandhed; tal I Sandhed og gjør Djæveln
tilskamme. Mægter I at mane Djæveln,
saa kald ham hid; jeg sværger, jeg har Magt til
at jage ham med Skamme bort igjen!
D, tal I Sandhed alle Eders Dage,
saa gjør I Djævelen tilskamme.

Mortimer.

Saa!

nu ikke meer af sliig unyttig Snak.

Glendower.

Tre Gange mødte Henrik Bolingbroke
min Magt; tre Gange sendte jeg ham hjem
fra Wyss og fra den gule Severns Bred
tomhændet, bar, af Storm og Uveir jaget.

Henrik Percy.

Hvad? bar og nøgen og dertil i Uveir?
hvor Pokker slap han for Forkjølelse?

Glendower.

Nok! — — Her er Kortet; skal vi dele nu
i trende Dele, som vor Pagt bestemmer?

Mortimer.

Archidiafonus har delt det alt
i trende Landemærker ligeligt.

England fra Trent og Severn lige hertil,
i Syd og Øst er bleven mig til Del.

Alt Vestligt, Wales, hinsides Severns Bred
og alt det rige Land, bag denne Grændse
tilfalder Glendower; — Eder, kjære Frænde,
tilhører Resten her fra Trent mod Nord.

Vor Pagt er opsat i tredobbelt Afskrift,
og naar den saa gjensidig er beseglet,
(en Sag, som kan besørjes her iaften)
saa bryder jeg og I, min Frænde Percy,
imorgen med Jarl Worcester op og mødes
med Eders Fader og den skotske Magt
i Shrewsbury, som er vort Samlingssted.
Min Fader Glendower er endnu ei færdig,
og før om fjorten Dage har vi ikke
hans Hjælp behov.

(til Glendower.)

Imens kan I faae samlet
Basaller, Benner, Nabolagets Herrer.

Glendower.

Jeg tøver knap saa lang en Tid, I Herrer,
og i mit Selstab komme Eders Fruer,
som nu I liste bort fra uden Afsted;
thi der vil strømme Taarer som en Syndflod,
naar I og Eders Hustruer skal stilles.

Henrik Percy.

Mig tyffes, min Del, Nord for Burton her,
er ikke lig i Størrelse med Eders.

See kun, hvor Floden her gjør mig en Krumning
og skjærer mig ud af mit bedste Land
en stor Halvmaane, en uhyre Krog;
paa dette Sted skal Strømmen dæmmes op;
her skal den nette, sølverklare Trent
gaae smukt og lige i sin nye Rende
og ikke snøe sig med saa skarp en Bugtning
for at berøve mig saa rigt et Land.

Glendower.

Ei snøe sig? jo den skal; I seer, den gjør det.

Mortimer.

Sa vist, men mærk dens Løb, hvordan den dreier
med samme Fordel til den anden Side
og skjærer fra det Land hinsides bort
saa meget just, som her den tog fra Jer.

Worcester.

Med liden Udgift kan den gjenneffjæres
og vinde her mod Nord den Strimmel Land;
saa løber den jo lige, uden Bugt.

Henrik Percy.

Det vil jeg! det er gjort med liden Udgift.

Glendower.

Jeg vil ei see det ændret.

Henrik Percy.

Vil I ikke?

Glendower.

Nei, og det skal I ei.

Henrik Percy.

Hvem siger Nei?

Glendower.

Det siger jeg.

Henrik Percy.

Saa sig det, saa jeg ikke

forstaaer Jer; sig det paa Wallisist.

Glendower.

Herre,

jeg taler Engelsk vel saa godt som I;
thi jeg er fostret op ved Englands Hof,
hvor jeg som Ungersvend til Harpen digted
hel mangen engelsk Bise, stjon og listlig,
til Sprogets Gavn og Pryd, en Færdighed,
som aldrig saaes hos Jer.

Henrik Percy.

Det glæder mig
min Sjæl af ganske Hjerte; heller var jeg
en Ratteskilling og streg Mjau end saadan
en Versesmed og Bisefræmmer; heller
jeg hører Messinglysestager skræbes
eller et usmurt Hjul om Agen knirke;
det hviner ikke saa i Tænderne
som dette Verseskaffemad; det ligner
det tvingne Trav af et stivbenet Dg.

Glendower.

Nu vel, lad Trent saa ledes af.

Henrik Percy.

Det kommer

mig ud paa Et; tregange større Land
jeg skjænker gjerne til en prøvet Ven;
men gjælder det en Retsfag, seer I vel,
da fives jeg om mindre end et Haar. —
Er Alt nu skrevet færdigt? skal vi bort?

Glendower.

Det er jo Maanessin; drag bort i Nat;
nu skynder jeg paa Skriveren, saa maa jeg
berede Damerne paa Eders Reise.

Min Datter, frygter jeg, gaaer fra sin Samling,
saa heftigt elsker hun sin Mortimer.

(gaaer.)

Mortimer.

Hy, Frænde! hvor I tirrede min Fader.

Henrik Percy.

Jeg kan ei andet; tidt han ærgrer mig
med denne Snak om Muldvarp og om Myre,
om Merlin med hans Spaadom og hans Drømme,
om Dragen og om Fissen uden Finner,
en vingestækket Gris, en Ravn, der sælger,
en Kat i Spring, en Løve hvilende
og andet saadant tosset Virumlarum,
saa jeg maa blive til en Tyrk. Hør blot:
iaftes holdt han mig ni Timer fast
med Ramsen af de mange Djævels Navne,
der tjente ham. Jeg svared: „Hm“ — „Ja“ — „naa“ —
men hørte ei et Ord. Han heder mig
som en stivbenet Hest, en arrig Kvinde,
et Hus, hvori det ryger. Heller vil jeg
af Ost og Hvidløg leve i en Mølle
end ved et lækkert Bord, pint af hans Snak,
i noget Lystpalads i Christenheden.

Mortimer.

Jeg siger Jer, han er en værdig Herre,
særdeles vel belæst, dertil forfaren
i mangan fjelden Løndom, og saa gavmild
som Indiens Gruber. I kan troe mig, Frænde,
han har stor Agt for Eders Sindelag

og tvinger sig imod sit eget Væsen,
 naar I opægger ham; tro mig, det gjør han;
 jeg siger Jer, der lever ei den Mand,
 der skulde fristet ham, som I har gjort,
 og sluppet uden Tugtelse og Fare;
 men prøv det ei ret tidt, jeg beder Jer.

Worcester.

I Sandhed, I er altfor trættefjær,
 og siden I kom hid, har I gjort nok,
 for at forspilde hans Taalmodighed.
 Lær dog engang at rette denne Feil;
 om end den stundom viser Kraft, Mod, Høisind, —
 det bedste Smykke, som den giver Eder, —
 saa røber den dog tidt raa Hestighed,
 og Mangel paa Opdragelse og Sæder,
 Trods, Hovmod, Indbildsghed og Ringeagt;
 den mindste saadan Lyde hos en Wdling
 berøver ham Folks Hjerter, og den sætter
 en Plet paa hver en Dyd, han ellers har,
 idet den røber den sin rette Pryd.

Henrik Percy.

En Forelæsning! Held og Lykke med
 de fine Sæder! — der er vore Koner;
 nu lad os tage Afsted.

(Glendower kommer med Fru Percy og Fru Mortimer.)

Mortimer.

Det er dog

en Gnk og Nød, min Hustru kan ei tale
 et engelsk Ord, jeg ikke et wallisisk.

Glendower.

Min Datter græder, vil ei stilles fra Jer;
 hun vil i Leding med, vil være Krigsmand.

Mortimer.

Sig, Fader, hun med samt min Frænte Percy
skal følge efter snart af Jer ledsaget.

(Glendower taler Wallisisk til sin Datter, hun svarer i samme Sprog.)

Glendower.

Hun er fortvivlet; en ustyrlig Løs,
som ei kan tales med Fornuft tilrette.

(Fru Mortimer taler Wallisisk til Mortimer.)

Mortimer.

Jeg fatter dine Dines Sprog; det skjønne
Wallisersprog, som strømmer ud fra disse
regnsvangre Himle, det forstaaer jeg grant;
og var det ei for Skams Skyld, gav jeg dig
vel Svar i samme Maal.

(Fru Mortimer taler.)

Saa, dine Rys

forstaaer jeg, og du mine; den Samtale
kan man fornemme; men, du Elskede,
jeg vil ei hvile, førend jeg faaer lært
dit Tungemaal; thi paa din Læbe lyder
Wallisisk yndigt, som de fagre Sange,
en deilig Dronning synger ved sin Luth
til søde Toner i sin Rosensgaard.

Glendower.

Nei! smelter J, gaaer hun fra Vid og Sands!

(Fru Mortimer taler.)

Mortimer.

O, nu er jeg Uvidenheden selv!

Glendower.

Hun beder Jer paa disse lette Siv
at ligge, mens Jert fagre Hoved hviler
i hendes Skjød, saa vil hun synge for Jer

den Sang, I huer bedst, til Søvnens Gud
 omfrandsjer Eders Dielaag og tryller
 med en livsalig Dvale Eders Blod,
 og lader Søn med Baagen sagte stride,
 som Striden mellem Dag og Nat, en Time
 før Himmelvognens Spand i Øst begynder
 sit gyldne Seierstog.

Mortimer.

Ja, hjertensgjærne

jeg sidder her og hører hende synge;
 imens kan Skrивeren vel blive færdig.

Glendower.

Gjør det; de Spillemænd, som I skal høre;
 de svæve tusind Mil herfra i Luften;
 flux skal de være her; sid ned og lyt.

Henrik Percy.

Kom, Kathrine! Du forstaaer dig paa at ligge; kom,
 skynd dig, at jeg kan lægge mit Hoved i dit Skjød.

Fru Percy.

Hy, du Wildgaas!

(Glendower siger nogle Ord paa Wallisisk og man hører Musik.)

Henrik Percy.

Nu seer jeg, Djævelen forstaaer Wallisisk;
 og intet Under, han er fuld af Nykker;
 min Tro, han er en herlig Spillemand!

Fru Percy.

Saa maatte du være Spillemand fra Top til Taa; thi
 du er helt fuld af Nykker. Lig stille, din Skjelm, og hør
 Mortimers Donna synge Wallisisk.

Henrik Percy.

Jeg vilde ligesaa gjerne høre Donnal, min Støver, tude
 Irlandsk.

Fru Percy.

Har du lyst til at faae en brodden Pande?

Henrik Percy.

Nei!

Fru Percy.

Saa lig stille.

Henrik Percy.

Det kan jeg heller ikke; det er en Kvindefeil.

Fru Percy.

Nu, Gud hjælpe dig!

Henrik Percy.

Til Walliserfruens Seng.

Fru Percy.

Hvad?

Henrik Percy.

Iys! nu synger hun.

(Fru Mortimer synger en wallisist Sang.)

Henrik Percy.

Naa, Kathrine, nu skal du ogsaa synge mig en Vise.

Fru Percy.

Nei, min Tro, om jeg gjør!

Henrik Percy.

„Nei, min Tro, om du gjør!“ Mit lille Hjerte, du bander som en Ruffenbager-Kone: „Nei, min Tro, om jeg gjør!“ — og „saa sandt jeg lever!“ — og „saasandt Gud hjælpe mig!“ og „saavist, som Solen skinner!“

og sætter for din Ed sligt Silkepant,
som aldrig meer du havde seet af Verden
end Londons By. Sværg som en Adelsfrue, —
det er du jo, — en rigtig Mundfuld Ed
og overlad „min Sandten!“ og „min Tro!“
og flige pæne Beberfageeder

til Søndagsborgerfolk med Fløielsbræmmer.

Naa, syng mig saa en Sang!

Fru Percy.

Jeg synger ikke.

Henrik Percy.

Det er den nærmeste Vej til at blive Skræder eller
Dompap=Ufretter. Naar Overenskomsterne ere skrevne, vil jeg
afsted inden to Timer; nu kan du komme til mig, naar du vil.

(han gaaer.)

Glendower.

Kom, kom nu, Mortimer! I er saa lunken
for dette Tog, som Percy brænder for det.

Nu er Uffristen gjort; nu Seglet paa!
og saa til Hest paa Stand!

Mortimer.

Uf ganske Hjerte!

(de gaae.)

Anden Scene.

London. Bærelse i Slottet.

(Kong Henrik træder ind med Prindsen af Wales og Adels herrer.)

Kong Henrik.

Forlader os, I Herrer! jeg og Prindsen
maa tales ved i Enrum; men forbliver
os nær; thi vi har Eder snart Behov.

(Herrerne gaae.)

Jeg veed ei, om det er Guds Villie saa,
for Noget, jeg har øvet ham til Mishag,
at i sit Rådsraad af mit eget Blod
han skaber mig en Hævnens hvassse Svæbe.
Men ved den Vej, du vandrer, bringer du
mig til at troe, at du er udseet ene

til Himlens strænge Hævn og Tugteris
for mine Synder. Sig, hvor kunde ellers
deslige tøileløse, lave Lyster,
saa usel, fattig, ringe, daarlig Jdræt,
saa tomme Glæder, og saa raat et Selskab,
som du tilhører og er pødet ind i,
hvor kunde de dit høie Blod ledsage
og nærme sig dit fyrstelige Hjerter?

Prinds Henrik.

Med Eders Majestæts Forlov; gid blot
jeg kunde frie mig for hver anden Brøde
saa godt, som jeg kan sikkert rense mig
for mange Ting, der lægges mig til Last;
dog beder jeg om denne Gunst og Mildhed,
at, naar jeg har gjendrevet mangen Løgn, —
som Høiheds Dre tidt maa høre paa,
af Nyhedsfræmmere og Dienstkælle, —
maa Noget, som er sandt, hvori min Ungdom
har faret vild og sprunget over Skranken,
forlades mig, naar jeg oprigtig angrer.

Kong Henrik.

Gud dig forlade! — Men jeg undres, Henrik,
dog ved dit Sindelag, der strækker Vingen
saa saare langt fra dine Fædres Flugt.
Du har forspildt med Skam din Blods i Raadet,
som nu er udfyldt med din yngre Broder;
en Fremmed er du fast for alle Hjerter
ved Hoffet og blandt Prindserne af Blodet;
din Samtids Haab og dens Forventning om dig
er tabt; og hver Mand aner alt og spaaer
dit Fald. Hvis jeg saaledes havde ødslet
med min Fremtræden, hvis jeg havde strøiset

saaledes om paa Gade, Torv og Stræde,
 tilfals, godtkjøb for alffens ringe Selstak, —
 den Folkemening, som mig hjalp paa Thronen,
 vist havde holdt sig tro til Thronens Eier
 og ladet mig i hæderløs Forvisning,
 som En, der Intet er og Intet lover;
 men da jeg sjelden saaes, blev jeg beundret
 som en Komet, hvergang jeg viste mig.
 „Der er han“, sagde Folk til deres Børn.
 „Hvor?“ raabte Andre, „Hvem er Bolingbroke?“
 Da laante jeg al Himlens Venlighed
 og paatog Bdmhyghedens Klædebon;
 saa henrev jeg til Hylding hver Mands Hjerte
 og hver Mands Mund til høie Jubelraab,
 selv om den kronede Monark var hos.
 Saaledes blev jeg altid ny og frist;
 Ypperstepræstens Kjortel lig, mit Mafsyn
 blev ifkun med Beundring seet; mit Optog
 var som en Festdag, sjeldent kun, men prægtigt,
 og vandt ved Sjeldenheden Høitidsglands.
 Landløberkongen tripped hid og did
 med Gjøglerne, med lette Halmviskfyre,
 slug tændte, slug udbrændte, spilled bort
 sin Høihed, blanded Kongeværdigheden
 med Ugellspeler, lod sit høie Navn
 vanhellige ved deres Narrefjas,
 og gav, imod sit Kald, sin Værdighed
 til Pris for Bogeløier og til Skive
 for hver en skjæggeløs Spasmagers Bid,
 blev Hverdagsgjæst paa Gader og i Stræder
 og gjorde sig til Pøbelgunstens Træl.
 Men, da Folks Dine daglig havde slugt ham,

blev Honningen dem vammel; de begyndte
 at ledes ved den søde Smag, hvoraf
 lidt meer end lidet strax er altfor meget.
 Vød saa en Leilighed ham vise sig,
 blev han som Gjøgen i Skjærsommermaaned
 kun hørt, ei agtet paa, seet, men med Dine,
 som sløvede og trættede ved Banen
 ei var istand til dette friske Blik,
 der vender sig mod Majestætens Sol,
 naar sjældent for Beundringen den straalere;
 de stirred døsig, sænkede Dielaaget,
 sov for hans Nafsyn, med den samme Mine
 som Mænd, der skule stummelt til en Uven;
 saa mætte, vamsle, trætte af at see ham.
 Og just paa dette Trin staaer du nu, Henrik;
 thi du har spildt dit fyrstelige Fortrin
 ved ringe Samkvem; der er intet Die,
 som jo er træt af dagligdags at see dig,
 undtagen mit, som gjerne saae dig meer,
 som gjør nu, hvad jeg gjerne det forbød,
 idet det blindes af en daarlig Omhed.

Prinds Henrik.

Jeg vil fra nu af, Eders høie Naade,
 meer være, hvad jeg bør.

Kong Henrik.

For hele Verden,
 som du i denne Stund, var Richard dengang,
 da jeg i Ravenspurg fra Frankrig landede,
 og just, som jeg da var, er Percy nu.
 Nu ved mit Kongespir og ved min Sjæl!
 han har for Riget mere at betyde
 end du, som blot er Skyggen af Thronarving;

thi uden Ret, ja uden Skin af Ret
 med Pandserfrud han fylder Rigets Marker;
 han holder Stand mod Lovens hvassse Kjæver,
 og, skjøndt ei meer end du sin Alder skyldig,
 han fører gamle Stormænd, fromme Bisper
 til blodig Kampfærd og til Baabenbrag.

Hvad vandt han ikke for en evig Hæder
 mod den berømte Douglas, hvis Bedrifter,
 hvis djærve Tog og store Baabenry
 har faaet første Rang blandt alle Krigsmænd
 og ypperst Plads i Krigsnavnkundighed
 i alle Christenhedens Kongeriger.

Tregange har Hedsbore, denne Krigsgud
 i Svøbet, denne Barnehelt, besejret
 den store Douglas selv i Baabenfærd;
 har engang fanget ham, og skjænket ham
 sin Frihed, og har gjort ham til sin Ven,
 for at udfylde Fjendstabs dybe Kløft
 og rygte stærkt vor Thrones Fred og Tryghed.

Og nu, hvad tykkes dig om dette? Percy,
 Northumberland, hans Naade Erkebisp
 af York, Douglas og Mortimer har sluttet
 en Pagt imod os og er under Baaben.

Dog hvorfor siger jeg vel det til dig?
 hvi taler jeg til dig om mine Fjender?
 du, Henrik, er den nærmeste, den værste!
 det kunde ligne dig, af Trælleskrægt,
 af lav Naturdrift og ustyrligt Lune
 at føre Sværd mod mig i Percys Sold,
 at følge ham som Hund i Hælene
 og logre for hans Pandes brede Rynker,
 for ret at vise, hvor du er vanslægtet.

Prinds Henrik.

Tro ikke det! det skal I aldrig see!
og Gud forlade dem, som saa fra mig
har bortvendt Eders Høiheds gode Tanker!
Gjengjælde vil jeg det paa Percys Hoved,
og stolt mod Kvælden af en Hædersdag
jeg siger Jer, at jeg er Eders Søn;
et Klædebon af Blod jeg da vil bære;
en blodig Masse skal mit Ansyn dølge,
som skal tilligemed min Skam afvættes;
og det skal stee den Dag, — naar end den lyser, —
da denne Hæderens og Rygtets Søn,
Hedspore, den berømte, tappre Ridder
og Eders glemte Henrik træffe sammen.
O, gid hver Vrens Straale paa hans Hjelm
var en Mangfoldighed, og paa min Isse
min Skam fordoblet! thi den Tid skal komme,
da denne Nordens unge Helt maa bytte
sin Hæder bort mod mine Daarligheder.
Percy er kun min Foged, Eders Raade;
han samler Heltedaad paa mine Begne;
saa strengt et Regnskab vil jeg holde med ham,
at al sin Ros han udbetaler mig,
hver Skjærv af al den Pris, han vandt; hvis ikke,
jeg river Regningen ham ud af Hjertet.
Det Løfte gjør jeg her, Gud høre det!
og naar jeg, om Gud vil, har opfyldt det,
jeg beder Eders Høihed, det maa læge
mit vilde Levnets gamle, dybe Saar.
Hvis ei, saa sletter Døden ud al Skyld,
og hundred tusind Gange døer jeg heller
end bryder mindste Gran af dette Løfte.

Kong Henrik.

Det dræber hundredtusind Oprørsmænd;
fuld Magt og Myndighed vil jeg betro dig.

(Blunt kommer.)

Nu, gode Blunt? dit Blik er fuldt af Hastværk.

Blunt.

Og Hastværk har den Sag, jeg kom at melde.
Grev Mortimer fra Skotland har sendt Bud,
at Douglas og Oprørerne i England
mødtes den ellefte ved Shrewsbury;
det er saa stærk og frygtelig en Hær,
som end i noget Land svang Oprørsfanen.

Kong Henrik.

Farlen af Westmoreland brød op idag,
med ham min Søn, Johan af Lancaster;
thi dette Budskab er fem Dage gammelt. —
Du, Henrik, bryder nu paa Onsdag op,
paa Torsdag giver vi os selv paa vei.
I Bridgenorth mødes vi; du, Henrik, drager
igjennem Glostershire; paa denne Maade
kan om tolv Dage, efter min Beregning
vor Hovedstyrke samlet staae ved Bridgenorth.
Fuldt op er her at gjøre; lad os ile!
Vor Fjende vover, mens vi søvnigt hvile!

(de gaae.)

Tredie Scene.

Castheap. I Bærtshuset Bildspinehovedet.

(Falstaff og Bardolph komme ind.)

Falstaff.

Bardolph! Er jeg ikke falden stammelig af siden den
sidste Affaire? tæres jeg ikke hen? svinder jeg ikke ind? See,

mit Skind hænger jo om mig, som en gammel Frues Morgentjole; jeg er saa indskrumpet som et Æble ved Paastetid. Godt! jeg vil omvende mig, og det snart, mens jeg endnu har noget Huld. Om kort Tid taber jeg rent Modet, og saa har jeg ingen Kraft til at angre. Hvis jeg ikke har glemt, hvorledes en Kirke seer ud indeni, saa vil jeg gjælde for et Peberkorn, — for en Bryggerhest! — En Kirke indeni! — Selstab, slet Selstab har været min Fordærvelse!

Bardolph.

Herr Johan, I er saa tungsindig; I kan ikke leve længe.

Falstaff.

Sa, det er Tingen! — Naa, da! syng mig en liberlig Vise; gjør mig munter! — Jeg havde saa dydigt et Sindelag, som nogen Adelsmand behøver; dydig nok; jeg bandede kun lidt, spillede aldrig Terninger mere end syv Gange om Ugen, gik aldrig paa Jomfruhus mere end een Gang hvert Kvartal — Kvarter mente jeg, — betalte de Penge, jeg havde laant, tre, fire Gange, levede stikkelig og maadelig; men nu lever jeg høist uordenligt, udover alle Grændser!

Bardolph.

I er saa tyk, Herr Johan, at I nødvendigvis maa gaae udover alle Grændser, udover alle rimelige Grændser, Herr Johan!

Falstaff.

Du skulde forbedre dit Ansigt, saa vil jeg forbedre mit Liv. Du er vort Admiralsstib; du fører Lanterne paa Bagstavnen; — men hos dig sidder den i Næsen. Du er Ridderen af den brændende Lampe.

Bardolph.

Naa, Herr Johan, mit Ansigt gjør jo ikke Ser nogen Fortræd.

Falsstaff.

Nei, det tør jeg bande paa! jeg har ligesaa megen Gavn af dit Ansigt; som mangen en Mand af et Dødningshoved eller et **memento mori**! Jeg seer aldrig dit Ansigt, uden at jeg tænker paa Helvedes Ild og paa den rige Mand, som klædte sig i Purpur, for der sidder han i sine kostelige Klæder og brænder og brænder. — Hvis du havde en Gnist af Dyd i dig, saa vilde jeg sværge ved dit Ansigt; min Ed skulde lyde: „Ved denne Lue, som er Herrens Engel!“ — Men du er helt og holdent fortabt, og var det ikke for det Lys i dit Ansigt, saa var du sandelig et Mørkets Barn. Da du rendte op ad Gadshill Bakke om Natten for at hente min Hest, — hvis jeg ikke troede, du var en Lygtemand eller en Ildfugle, saa er der aldrig Noget at faae for Penge mere. O, du er et evigt Fakkeltog, et evindeligt Fyrværkeri! Du har sparet mig mere end tusind Mark for Blus og Fakler, naar jeg gik med dig om Natten fra Kro til Kro; men for al den Sæk, du har druffet mig, kunde jeg have kjøbt Lys ligesaa billigt hos den dyreste Lysestøber i Europa. Jeg har holdt din Salamander med Ild i to og tredive Aar; Gud lønne mig for det.

Bardolph.

Guds Død! jeg vilde ønske, mit Ansigt sad i Eders Mave!

Falsstaff.

Gud forbarme sig! — saa døde jeg af Brand i Maven.

(Bærtinden kommer.)

Naa da, min Høne Skrabimødding, har I endnu ikke faaet Spor paa, hvem der har bestjaalet min Lomme?

Bærtinden.

Oh, Herr Johan! Hvad tænker I paa, Herr Johan? troer I, jeg holder Tyve i mit Hus? jeg har søgt, jeg har

ransaget, — det samme har min Mand gjort, — Mand for Mand, Dreng for Dreng, Karl for Karl; aldrig er Tiendedelen af et Haar blevet borte i mit Hus før.

Falstaff.

Det er Løgn, Værtinde! Bardolph er bleven barberet her og har mistet mange Haar; og jeg kan gjøre min Ed paa, at min Lomme er bleven bestjaalen; ti stille! I er en Kvinde! gaa!

Værtinden.

Hvem? jeg? Nei, jeg skal vise Jer noget Andet! det har endnu aldrig Noget kaldt mig i mit eget Hus!

Falstaff.

Ja vist! jeg kjender Jer tilbunds.

Værtinden.

Nei, Herr Johan! I kjender mig ikke, Herr Johan; I skylder mig Penge, Herr Johan, og nu søger I Klammeri for at snyde mig for dem. Jeg købte Jer et Dusin Stjorter til Jer Krop. —

Falstaff.

Sæffelærred! lumpent Sæffelærred! Jeg har givet dem bort til Bagerkoner, og de har gjort Sigter af dem.

Værtinden.

Naa, saa sandt jeg er en ærlig Kone! var det ikke holandsk Lærred til otte Shillings Alenen! I skylder Penge her desuden, Herr Johan, for Eders Fortæring og Drikkevarer, og Penge, I har laant, fire og tyve Pund.

Falstaff.

Han der har faaet sin Del af det; lad ham betale.

Værtinden.

Han? Gud naade os! han er fattig; han har Ingenting.

Falstaff.

Hvad! fattig? see paa hans Ansigt! hvad kalder I mig? lad slaae Mønt af hans Næse! lad slaae Mønt af hans Kjæber! Jeg betaler ikke en Døit! — Hvad! vil I trække mig op? Skal jeg ikke kunne tage mig min Lur i mit Herberg uden at faae mine Lommer plyndrede? jeg har mistet en Seglring, som havde tilhørt min Farsfader; den var sine fyrrethve Mark værd.

Bærtinden.

Herre Gemini! jeg har hørt Prindsen sige til ham, jeg veed ikke hvor mange Gange, at den Ring var af Kobber.

Falstaff.

Hvad for noget! — Prindsen er en Hans Nar, en Bjalt! Guds Død, hvis han var her, vilde jeg prygle ham som en Hund, naar han sagde det.

(Prinds Henrik og Poins komme ind. Falstaff gaaer Prindsen imøde, der spiller paa sin Felttherrestav som paa en Pibe.)

Falstaff.

Hvad nu, min Gut! staaer Binden i det Hjørne? virkelig? skal vi alle drage afsted?

Bardolph.

Ja, to og to som Fangerne til Newgate.

Bærtinden.

Naadige Herre, jeg beder Jer, hør mig!

Prinds Henrik.

Hvad Godt, Madam Rast? hvordan lever din Mand? jeg kan godt lide ham; det er en skikkelig Mand.

Bærtinden.

Naadigste Herre! hør mig!

Falstaff.

Aa, bryd dig bare ikke om hende, men hør paa mig!

Prinds Henrik.

Hvad vil du, Hans?

Falstaff.

Forleden Aften faldt jeg isøvn her bag Tapetet — og fik min Lomme bestjaalen. — Dette Hus er blevet et liderligt Hus; de gaaer i Folks Lommer.

Prinds Henrik.

Hvad mistede du, Hans!

Falstaff.

Vil du troe mig, Henrik? Tre eller fire Forfrevninger, hver paa fyrrethve Pund, og en Seglring, som havde tilhørt min Farfader.

Prinds Henrik.

En Smaating, knap otte Pendinge værd.

Bærtinden.

Det sagde jeg ham jo, naadige Herre! og jeg sagde, jeg havde hørt Eders Naade sige det; og han taler lumpent om Eders Naade, saa stammelig en Kæft han har og han sagde, at han vilde prygle Jer.

Prinds Henrik.

Hvad! — det er aldrig muligt!

Bærtinden.

Gid jeg aldrig maa blive troet paa mit Ord som en ærlig Dannekvinde mere, hvis det ikke er sandt.

Falstaff.

Der er Ingen, der troer mere paa dit Ord end paa en kogt Svedske; der er ikke mere Ærlighed i dig end i en jaget Ræv, og naar du er en Dannekvinde, saa kunde Tomsfru Mariane fra Maitræet være en Oidermands Kone. — Væk, din Tingest, væk!

Bærtinden.

Tingest? hvad for en Tingest?

Falstaff.

Hvad for en Tingest? Ih, en Tingest, man slaaer Kors for.

Bærtinden.

Jeg er ingen Tingest, man slaaer Kors for, det vil jeg lade dig vide! jeg er en ærlig Mands Kone, og om ogsaa du er Ridder, er du en Stjelm, naar du siger mig det paa!

Falstaff.

Og om ogsaa du er Dannekvinde, er du et Dyr, naar du siger andet.

Bærtinden.

Hvad for et Dyr? sig det, din Kjeltring!

Falstaff.

Hvad for et Dyr? — Ei, en Fiskeodder.

Prinds Henrik.

En Odder, Herr Johan? — hvorfor en Odder?

Falstaff.

Aa! hun er hverken Kjød eller Fisk; man veed ikke, hvor man skal tage hende.

Bærtinden.

Du er et nedrigt Menneſte, naar du siger det. Du og Hvermand veed, hvor man skal tage mig, din Skurk, du er! —

Prinds Henrik.

Det har du Ret i, min gode Bærtinde, og han bagtaler dig groveligen.

Bærtinden.

Det samme gjør han ved Jer, naadige Herre; han sagde forleden Dag, at I skyldte ham tusinde Pund.

Prinds Henrik.

Hvad er det? skylder jeg dig tusinde Pund?

Falstaff.

Tusind Pund, Henrik? — en Million! dit Venstak er en Million værd, og du skylder mig dit Venstak!

Bærtinden.

Ja, naadige Herre, han kaldte Jer Hans Nar og sagde, han vilde prygle Jer.

Falstaff.

Sagde jeg det, Bardolph?

Bardolph.

Jo, Herr Johan, det sagde I rigtignok.

Falstaff.

Ja! dersom han sagde, min Ring var af Kobber.

Prinds Henrik.

Jeg siger, den er af Kobber; tør du nu staae ved dit Ord?

Falstaff.

Du veed jo, Henrik, at forsaavidt du er Mand som jeg, tør jeg; men forsaavidt du er Prinds, frygter jeg dig, som jeg frygter Løveungens Brøl.

Prinds Henrik.

Og hvorfor ikke som Løven?

Falstaff.

Kongen selv frygtes som Løven! Troer du, at jeg frygter dig, som jeg frygter din Fader? Nei, hvis jeg gjør det, saa Gud give, mit Belte maa revne.

Prinds Henrik.

O, hvis det gjorde, hvor din tykke Mave da vilde falde ned og hænge dig om Knæerne! Men der er ikke Plads i dit Liv til Trostak og Sanddrubed og Ærlighed for bare Kallun og Indmad. Du vil bestynde en ærlig Kone for at have bestjaalet din Lomme? Ih, du liderlige, uforstammede, oppustede Slyngel! dersom der var Andet i din Lomme end

Bærtshusregninger, Billetter fra Jomfruhuse og saa for en stakkels Styver brunt Sukker for din Trangbrystethed; — dersom din Komme var rig paa andet end det Kram, saa vil jeg være et Skarn. — Og dog er du paaftaaelig? du vil ikke putte Noget i Kommen, — skammer du dig ikke?

Falstaff.

Hører du, lille Henrik? du veed, at Adam faldt i Ustydighedsstanden, og hvad skulde stakkels Hans Falstaff da gjøre i Fordærvsens Tider? du seer, jeg har mere Kjød end nogen Anden, og altsaa mere Skrobelighed. — Du tilstaaer altsaa, at du plyndrede min Komme?

Prinds Henrik.

Det lader til det efter min Fortælling.

Falstaff.

Bærtinde! jeg tilgiver dig! gaa, gjør Frokosten istand; elsk din Husbond, vogt paa dine Tjenestefolk, sørg vel for dine Gæster! Du skal finde mig rimelig i Alt, hvad Retsfæfent og Fornuftigt er. — Du seer, jeg er ikke længer vred. — Naa da? — gaa nu! — (Bærtinden gaaer.) Naa, Henrik, hvad Nyt fra Hove? — det Stratenrøveri, min Gut, hvorledes er det bragt i Rigtighed?

Prinds Henrik.

O, min deilige Dresteg! jeg maa jo altid være din Skytsengel. — Pengene ere betalte tilbage. —

Falstaff.

Hm! jeg holder ikke af den Tilbagebetaling; det er dobbelt Uleilighed.

Prinds Henrik.

Jeg er gode Venner med min Fader og kan gjøre, hvad det skal være.

Falstaff.

Saa lad det første, du gjør, være at plyndre Stat-

hammeret, og gjør det endnu, inden du faaer vasket dine Hænder!

Bardolph.

Sa, gjør det, naadige Herre!

Prinds Henrik.

Seg har staffet dig en Post ved Fodfolket, Hans.

Falstaff.

Seg vilde ønske, det havde været ved Hestfolket. — Hvor skal jeg nu faae fat paa En, der kan stjæle godt? O, hvem der havde en Mestertyv paa en to og tyve Aar eller saa! — Jeg er stræffelig slet forsynet. — Nu, Gud være lovet for disse Oprørere; de gjøre ingen Andre Fortræd end skikkelige Folk. Jeg lover dem, jeg priser dem!

Prinds Henrik.

Bardolph!

Bardolph.

Naadige Herre!

Prinds Henrik.

Bring Prinds Johan af Lancaster, min Broder, det Brev; bring dette til Earl Westmoreland. — Gaa, Poins! tilhest! tilhest! thi du og jeg maa ride tredve Mil endnu før Middag. — Hans, kom til mig i Temple-Hall imorgen ved to Slet efter Middagstid; der skal du faae dit Hverv med videre Bæsteb og Penge til at ruste dine Folk. — I Brand staaer Landet. Percys Lurer gjalde; vi eller vore Fjender maa nu falde!

(han gaaer med Poins og Bardolph.)

Falstaff.

Stolt sagt! stjern Verden! — Lad min Frokost komme! — Gud give, dette Værtshus var min Tromme!

(gaaer.)

Fjerde Act.

Første Scene.

Oprørernes Leir ved Shrewsbury.

(Henrik Percy, Worcester og Douglas komme ind.)

Henrik Percy.

Vel talt, min ædle Skotte! hvis ei Sandhed
i disse fine Tider gjaaldt for Smiger,
saa tilkom Douglas vel det Vidnesbyrd,
at ingen Krigsmand, som vor Tid har præget,
saaledes gaaer og gjælder i al Verden! —
Bed Gud! jeg kan ei smigre; jeg foragter
de sledste Tunger; men en bedre Plads
har i mit Hjerte ingen Mand end I.
Tag mig paa Ordet! prøv mig, ædle Herre!

Douglas.

Du er jo Wrens Konge! — Ikke troer jeg,
der lever nogen Mand paa Jord saa vældig,
jeg tør jo trodse ham.

Henrik Percy.

Det gjør I Ret i!

(Et Bud kommer med et Brev.)

Hvad har du der? — — Jeg kan kun takke Jer.

Budet.

Jeg bringer dette Brev fra Eders Fader.

Henrik Percy.

Et Brev? og hvorfor kommer han ei selv?

Budet.

Han kan ei komme, Herre; han er døds syg.

Henrik Percy.

Guds Død! hvor har han Tid at være syg

i denne Kampens Tid? hvem har hans Hær?
hvem fører den herhid?

Budet.

Min ædle Herre;
derom har Brevet Budskab, ikke jeg.

Worcester.

Jeg beder, sig mig, ligger han tilfængs?

Budet.

Det gjorde han, min Herre, fire Dage,
før jeg drog hjemmefra, og da jeg reiste,
var Lægerne i stor Betyrning for ham.

Worcester.

Gid Tiden dog var bleven ret helbredet,
før denne Sygdom havde hjemført ham.
End aldrig var hans Helbred mere kostbar.

Henrik Percy.

Nu syg! nu magtesløs! den Sygdom tærer
som Gift paa Hjertebloodet af vor Gjerning;
dens Smitte trænger hid, midt i vor Leir.
Han skriver her, — at Sygdom i hans Indre, —
og at hans Venner ikke kunde samles
ved Sendebud saa snart; — han fandt det misligt
i en saa svar og farlig Sag at stole
paa nogen anden Sjæl end paa sig selv.
Dog giver han os nu det djærve Raad,
at byde Brodden med vort lille Forbund
og see, hvorlunde Lykken er os findet.
Thi, skriver han, nu duer ei Forsagthed,
da Kongen sikkerlig har Kundskab om
vort hele Anslag. — Hvad er Eders Mening?

Worcester.

Med Lamhed slaaer os Eders Faders Sygdom.

Henrik Percy.

Et Ulivsfaar! et Lem fra Kroppen skilt! —
 Dog nei! At nu vi savne ham, er ikke
 saa farligt, som det synes. — Var det godt
 at sætte nu vor hele Magt og Velfærd
 paa dette ene Kast? saa rig en Skat
 paa een usikker Times Bovespil?
 Det var ei godt; da saae vi med det samme
 til Bunden af vort Haab, dets hele Dyb,
 den sidste Rand, den yderligste Grændse
 for al vor Velfærd.

Douglas.

Saa, det gjorde vi,
 mens nu vi har en herlig Arv ivente;
 nu kan vi øde rask i Haab om det,
 vi end har Udsigt til; det giver Tryghed
 for et Tilbagetog.

Henrik Percy.

Et Hjem at ty til,
 en Samlingsplads, hvis Djævelen og Vanhæld
 see skjævt til vore Baabens første Prøve.

Worcester.

Seg saae dog heller, Eders Fader var her.
 Vort Bærts Natur og Væsen taaler ikke
 Udsplittelse; thi nu vil Mange troe,
 som ikke veed, hvorfor han savnes her,
 at Klogskab, Lenspligt, eller rentud Mishag
 med vore Planer holder Jarlen hjemme;
 og tænk, hvorledes slig en Forestilling
 kan vende brat vor Opstands Flod til Ebbe
 og vække Tvivl, om og vor Sag er god.
 Thi vi, som staae paa Angrebsiden, veed I,

maa fjernt os holde fra den skarpe Forskning,
og stoppe hvert et Righul, hver en Sprække,
hvorfra Betænkksomheden kunde speide.
Min Broders Udebliven løfter Teppet
og viser den Ukyndige en Fare,
han aldrig aned før.

Henrik Percy.

I gaaer forvidt;
i hans Traværelse jeg seer en Fordel;
den giver just vort store Bænk en Glands,
et større Ry, en større Driftighed,
end om han var her; man maa tænke nu,
at, naar vi uden ham kan byde Trods
og røkke Rigets Magt, vil med hans Hjælp
vi vende op og ned derpaa. — Endnu
gaaer Alting godt; end har vi hele Lemmer.

Douglas.

Saa godt som tænkes kan. I Skotland gives
der ikke slikt et Ord som Navnet: Frygt.

(Herr Richard Vernon kommer.)

Henrik Percy.

Min Frænde Vernon! hjertelig velkommen!

Vernon.

Gud give kun, mit Bud var Velkomst værd!
Earl Westmoreland er med syvtusind Mand
paa Veien hid; med ham er Prinds Johan.

Henrik Percy.

Det skader ei! hvad meer?

Vernon.

Dertil jeg hørte,
at Kongen selv er dragen ud og agter
sig skyndsomst hid med stærk og vældig Magt.

Henrik Percy.

Velkommen ogsaa han! Hvor er hans Søn,
den Springskyt, den forrykte Prinds af Wales
og hans Stalbrødre, de som stubbed Verden
tilsids og saa lod den gaae sin Gang?

Bernon.

I Harnisk alle, klædt i Vaaben alle,
fjerbrusende som Strudser i en Blæst,
som Orne, der sig ryste efter Badet,
guldsmykkede som Helgenbilleder,
saa freidig hjætte som den friske Mai
og straalende som Solen i Skjærsommer,
saade som Rid, som unge Tyre vilde. —
Ung Henrik saae jeg, med sin Hjelmhat paa
med Bryniehoser, stoltelig udrustet;
fra Jorden som den vingede Mercur
saa let behændigt svang han sig i Sadlen,
som var en Engel svævet ned fra Himlen
for Pegasus at tumle og fortrylle
Alverden med sin ædle Rytterkunst.

Henrik Percy.

Tal ikke meer! den Ros forvolder Feber
meer end Martzmaanedes Sol. Lad dem kun komme;
de komme smykkede som Offerdyr,
og varme, blødende vil vi dem bringe
til Kampens vilde Mø, hvis Die flammer
igjennem Røg og Damp; høit Krigen's Gud
skal sidde paa sit Alter, bryniesklædt,
i Blod til Drene. Jeg brænder ved
at vide denne rige Fangst saa nær
og end ei vor. — Min Ganger vil jeg prøve! —
den skal mig bære som en Tordenfile

i Fart mod denne Prinds af Wales Bryst;
 Henrik mod Henrik, Hest mod Hest, skal modig
 dystløbe, til den Ene ligger blodig. —
 O, var nu Glendower her! —

Vernon.

Endnu et Budskab.

Paa Gjennemreisen hørte jeg i Worcester,
 hans Magt kan ei paa fjorten Dage samles.

Douglas.

Det Budskab er det værste, jeg har hørt.

Worcester.

Ja, sandelig, det har en iskold Klang.

Henrik Percy.

Hvor høit anslaaer I Kongens hele Hærmagt?

Vernon.

Vel tredve tusind.

Henrik Percy.

Sig kun fyrrethve.

Min Fader og Glendower er ikke her;
 men vi er nok til denne Heltefærd.

Til Mønstring! Dommhedag er nær! — os alle
 har Døden stærnet; lad os lystigt falde!

Douglas.

Tal ei om Døden; uden Frygt jeg gaaer
 for Dødens Haand det næste halve Aar.

(de gaae.)

Anden Scene.

Landsvei i Nærheden af Coventry.

(Falstaff og Bardolph komme ind.)

Falstaff.

Bardolph, gaa isorveien til Coventry og fyld mig en

Flaske med Søl. Bore Folk skal drage derigjennem; vi vil til Sutton-Golfeld iasten.

Bardolph.

Vil I flye mig Penge, Kapitain?

Falstaff.

Læg ud, læg ud.

Bardolph.

Med denne Flaske bliver det til en Krone.

Falstaff.

Gjør det det, saa tag den for din Uleilighed; og om det bliver til tyve, saa tag dem allesammen; jeg svarer for Stempelet. Sig til min Lieutenant Peto, at han møder mig ved Enden af Byen.

Bardolph.

Det skal jeg. Farvel, Kapitain.

(gaaer.)

Falstaff.

Hvis jeg ikke skammer mig ved mine Folk, saa vil jeg være en Bergeff! jeg har misbrugt Kongens Udskrivningsbrev bansat. Isteden for halvandethundrede Krigsfolk har jeg samlet mig tre hundrede og nogle Pund. Jeg udfriver Ingen uden velstaaende Landmænd, Selveiersønner; jeg opspørger trolovede Ungkarle, som der er lyst for anden Gang; et Forraad af Kaffelovnskarle, der ligesaa gjerne høre Fanden selv som en Tromme; Karle, der er mere bange for Knaldet af en Bøsse end en anfudt Agerhøne eller en saaret Vildand. Jeg har ikke udstrevet Andre end saadanne Smørrebødskarle, med Hjerter i deres Liv ikke større end Knappenaalshoveder, og de har kjøbt sig frie; og nu bestaaer hele mit Mandskab af Fændriffer, Korporaler, Lieutenanter, Frispillere, Uslinger saa pjaltede som Lazarus paa det vævede Tapet, hvor den rige Mands Hunde slikke hans Saar; Karle, som aldrig i

deres Dage have været Krigsmænd, men bortjagne, utroie Tjenere, yngre Sønner af yngre Brødre, rebelske Kjeldersvende og Staldkarle, som det er gaaet tilagters med; den Slags Utøi, som trives i rolige Tider og i langvarig Fred, ti Gange mere forbandet pjaltebe end en gammel Faneklud; saadanne Folf har jeg til at fylde deres Plads, der har kjøbt sig frie, saa man skulde troe jeg havde et hundrede og halvtredsindstyve fortabte Sønner, der kom lige fra at vogte Svin og æde Svinemast. — En Uglspil mødte mig underveis og sagde, jeg havde nok tømt alle Galger i Landet og hvervet Benradene. Aldrig har noget Mennesses Die seet saadanne Fuglestræmseler. Jeg vil ikke drage igjennem Coventry med dem; det er vist nok! — ja, og saa stræver de Karle ud, naar de gaaer, som om de havde Fodjern paa; jeg har da rigtignok ogsaa faaet de fleste af dem lige ud af Fængslerne. Der er lige halvanden Skjorte i hele mit Kompagni, og den halve Skjorte bestaaer af to sammenrimpede Servietter, der er kastede over Skuldren som en Heroldskjole uden Ermer, og Skjorten er, sandt at sige, stjaalen fra Barten i Sanct-Albans eller den rød næsede Kromand i Daventry. Men det er ligemeget; de kan finde Linned nok paa ethvert Gjærde.

(Prinds Henrik og Westmoreland komme ind.)

Prinds Henrik.

Naa, hvor gaaer det, tykke Hans? hvor gaaer det, Udsæk?

Falstaff.

Hvad for noget, Henrik! hvad nu Galsfrands? hvad Pokker bestiller du i Warwickshire? — — Høiædle Herr Jarl Westmoreland, jeg beder om Forladelse! jeg troede, Eders Naade havde allerede været i Shrewsbury.

Westmoreland.

Min Tro, Herr Johan, det var paa høie Tid, at jeg

skulde være der, og I med; men mine Tropper er der allerede. Kongen venter paa os alle, kan jeg sige Jer; vi maa skynde os hele Natten.

Falstaff.

Na! vær aldrig bange for mig; jeg passer paa, som en Kat, der vil stjæle Fløde.

Prinds Henrik.

Det troer jeg, stjæle Fløde! du har allerede stjaalet saameget, at du er bleven til en Smørklump. Men sig mig, Hans, hvis ere de Karle, der komme der bagved?

Falstaff.

Det er mine, Henrik, det er mine.

Prinds Henrik.

Jeg har aldrig seet Mage til gudsjammerligt Pak.

Falstaff.

Naa, naa! gode nok til at slaae ihjel! Kanonføde, Kanonføde! de kan fylde en Grav ligesaagodt som de, der ere bedre. Al, min Ven! dødelige Menneſker, dødelige Menneſker!

Westmoreland.

Sa, men, Herr Johan, de seer mig dog altfor fattige og forsultne ud, som rene Tiggere.

Falstaff.

Sa, hvad deres Fattigdom angaaer, saa veed jeg ikke, hvor de har den fra; og hvad deres Forsultenhed angaaer, saa er jeg vis paa, de har den ikke efter mig.

Prinds Henrik.

Nei, det tør jeg bande paa, med mindre du kalder tre Fingre tyft Gleast paa Ribbenene Forsultenhed. Men, hør nu, skynd dig; Percy er allerede i Marken.

Falstaff.

Hvad? har Kongen slaaet Leir?

Westmoreland.

Sa han har, Herr Johan; jeg er bange for, vi tøve
for længe.

Falstaff.

Godt! sidst til en Dyst og først til en Fæst
kommer doven Stridsmand og graadig Gæst.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Oprørernes Leir ved Shrewsbury.

(Henrik Percy, Worcester, Douglas og Vernon komme ind.)

Henrik Percy.

Vi slaaes iaften.

Worcester.

Det gaaer ikke an.

Douglas.

Saa giver I ham Fordel.

Vernon.

Ei et Halmstraa.

Henrik Percy.

Hvad taler I! han venter jo Forstærkning.

Vernon.

Vi med.

Henrik Percy.

Men hans er sikker, vor er tvivlsom.

Worcester.

Lyd mig, min Frænde; rør Jer ei iaften.

Vernon.

Nei, Herre, gjør det ei.

Douglas.

I raader ilde;

I taler saa af Frygt og lunkent Sind.

Vernon.

Bagtal mig ikke, Douglas! Bed mit Liv! —
 og det tør jeg bekræfte med mit Liv; —
 naar sand og ægte Vre kalder mig,
 raadspørger jeg den matte Frygt saa lidt
 som I og nogen Skotte under Solen.
 Lad det imorgen sees i Slaget, hvem der
 af os er frygtløs.

Douglas.

Eller og iafsten!

Vernon.

Vel! som I vil!

Henrik Percy.

Iafsten, siger jeg.

Vernon.

Nei, nei! det bør ei see. Det undrer mig,
 at store Høvdinge, som I, ei see
 de Hindringer, som byder os at tøve.
 En Ryttersfare fra min Frænde Vernon
 er end ei kommen; og først nu idag
 kom Eders Farbroder Worcesters Ryttere;
 nu slumrer deres Hestes Gld og Kraft,
 og deres Mod er mat og kuet af
 det strænge Arbeid; ingen Hest er nu
 det halve værd blot af sit halve Værd.

Henrik Percy.

Paa samme Vis er alle Fjendens Heste
 af Veien trætte og forkuede;
 den bedste Deel af vore har havt Hvile.

Worcester.

Men Kongen overgaaer os langt i Mandtal;
 for Guds Skyld, Frænde, vent, til Alt er samlet.

(Trompeter blæse til Underhandling.)

(Herr Walter Blunt kommer ind.)

Blunt.

Fra Kongen kommer jeg med naadigt Tilbud,
ifald mit Ord maa blive hørt og agtet.

Henrik Percy.

Herr Walter Blunt, Velkommen! og Gud give,
I var af samme Sind som vi; I har
iblandt os mange Venner; disse mange
misunde Jer det Hædersnavn, I har,
fordi med os I ei gjør fælles Sag,
men staaer imod os som en Avindsmand.

Blunt.

Og Gud forbyde, jeg stod anderledes,
saalænge udenfor al Lov og Skranke
I staae mod Eders salvede Monark.
Men til mit Hverv. Jeg kommer, sendt af Kongen,
at høre Eders Klagemaal, hvorfor
I mane frem af Landefredens Barm
slik dristig Orlogsfærd, hvorfor I lære
hans tro hengivne Folk forboven Grumhed?
Hvis Kongen har i nogen Maade glemt
Jer gode Tjeneste, som er mangfoldig, —
det tilstaaer han, — saa byder han ved mig:
kom frem med Eders Klager; usfortøvet
I skal da faae med Renter Eders Krav,
samt fuld Tilgivelse for Eder selv
og dem, I har forledt med Eders Raad.

Henrik Percy.

Kongen er god; vi veed jo, han forstaaer,
naar han skal love, naar han skal betale.
Min Fader og min Farbroer og jeg selv

har givet ham den Kongemagt, han har.
Dengang med neppe sex og tyve Mand,
i Verdens Dine svag, og arm og usel,
han sneg sig hjem som Flygtning, glemt og ringe,
da bød min Fader ham paa Strand velkommen,
og da han hørte ham med Ed forsikre
og sværge paa ved Gud, han kom kun for
at faae sit Hertugdømme Lancaster
og for at søge Fred og fri Forlening,
da blev min Fader ved hans Ustydstaarer
og varmt hengivne Tale rørt til Medynk
og svor ham Bistand, og han holdt sit Ord.
Men da nu Rigens gode Mænd og Herrer
erfared, at Northumberland holdt med ham,
kom Smaa og Store flux med ydmyg Hyldest,
de mødte ham i Kjøbstad, By og Flekke,
modtog ham paa Broer og i Gyder,
tilbød ham Gaver, svor ham Trostabsed,
gav deres Sønner ham til Kertedrenge,
og fulgte, hvor han gik, en gylden Sværm.
Strax steg han, — Storhed kjender godt sig selv, —
en Kjende meer iveiret end den Ed,
han svor min Fader, da med stækket Mod
han stod paa nøgne Strand ved Ravenspurg.
Saa paatog han sig, kan jeg troe, at rette
et Par Forordninger og strænge Love,
der thngede paa Riget altfor svært;
han talte høit om Misbrug, fældte Taarer
ved Fædrelandets Nød; med denne Mine,
med dette Retfærdsskin om Panden vandt
han Alles Hjerter, som han angled efter, —
gik videre, halskhugged Kongens Benner,

som han med Fuldmagt havde efterladt,
mens han var borte selv paa Irlandsstoget.

Blunt.

Jeg kom her ikke for at høre dette.

Henrik Percy.

Nu, saa til Sagen! kort derefter satte
han Kongen af; derefter skilte han ham
ved Livet; neppe var det gjort, saa lagde
han Skat paa hele Landet; endnu værre:
sin Frænde March, — som er, hvis Hvermand fik
den Plads, der tilkom ham, hans rette Konge, —
lod han i Wales istikken uden Løsning
som et forfaldet Pant; mig gav han kun
for mine skjønne Seire Skam til Tak;
ved Speidere han lagde Snarer for mig;
min Farbroer skjældte han af Raadet bort;
min Fader drev han fra sit Hof i Brede,
brød Ed paa Ed, udøved Vold paa Vold,
og tvang os kort sagt til at søge Tryghed
i dette Forbund, og derhos ransage
hans Ret og Aldomst, som vi finde dog
for tvivlsom til at holde ud i Længden.

Blunt.

Dg skal jeg bringe Kongen dette Svar?

Henrik Percy.

Nei, nei, Herr Walter; vi vil raadslaae først.
Gaa nu til Kongen, lad ham give Borgen
og sikkert Leide for vort Sendebud;
imorgen tidlig skal min Farbroer bringe
vort Forslag til Forlig. — Dg nu Farvel!

Blunt.

Gid dog I tog imod hans Fred og Naade.

Henrik Percy.

Det gjør vi muligvis.

Blunt.

Gud give det!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

York. Børelse i Erkebispens Hus.

(Erkebispens af York træder ind med Herr Michael.)

Erkebispens.

Herr Michael, il! bring dette Brev med Segl
til Stormarsskalken i bevinget Hast,
det til min Frænde Scroop og alle disse
hvert til sit rette Sted; ifald I vidste
hvor vigtige de var, I vilde haste.

Herr Michael.

Jeg gjætter deres Indhold, Eders Naade.

Erkebispens.

Det gjør I sagtens. Ja, den Dag imorgen,
gode Herr Michael, vel titusind Mænd
skal friste deres Lykke. Kongen vil,
som jeg har faaet sikkert Budskab om,
med stærk og hurtig samlet Hærmagt møde
ved Shrewsbury den unge Henrik Percy,
og jeg maa frygte for, Herr Michael, nu
da Sygdom fængsler Earl Northumberland,
hvis Magt de først og fremmest stoled paa,
og da Glendower er borte, — ogsaa han
var en af Senerne i deres Haab,
og kommer ikke, af en Spaadom skræmmet, —
jeg frygter, Percys Magt er altfor svag
til strax at vove sig i Kæft med Kongen.

Herr Michael.

Nu, Eders Naade, det har ingen Nød;
der er jo Douglas, der er Mortimer.

Erkebispens.

Nei, Mortimer er ikke med.

Herr Michael.

Endda

er der jo Mordake, Vernon, Henrik Percy,
Jarlen af Worcester og en mægtig Hær
af tappre Krigsmænd, ædelbaarne Herrer.

Erkebispens.

Det er der vel; men paa den anden Side
har Kongen samlet Landets bedste Kraft:
Prindsen af Wales, Johan af Lancaster,
den ædle Westmoreland, den tappre Blunt
og mange deres Lige, Hædersmænd,
høitagtede og store Høvdinge.

Herr Michael.

Tvivl ikke, Herre; de skal finde Modstand.

Erkebispens.

Det haaber jeg; dog her er Frygt nødvendig,
og, for det Værste at forhindre, skynd Jer;
mislykkes det for Percy, da vil Kongen
hjemføre os, før Hæren stilles ad; —
thi han har faaet Nys om dette Forbund,
og det er flogt at væbne sig imod ham;
og derfor skynd Jer; jeg gaaer hen og skriver
til andre Venner. — Nu Farvel, Herr Michael.

(de gaar til forskjellige Sider.)

Femte Act.

Første Scene.

Kongens Leir ved Shrewsbury.

(Kong Henrik, Prinds Henrik, Prinds Johan, Herr Walter Blunt, Herr Johan Falstaff komme ind.)

Kong Henrik.

Hvor blodig Morgensolen titter frem
 I hist over Høiens Buske! Dagen blegner
 I ved Solens syge Blik.

Prinds Henrik.

Hør, Søndenvindens

Trompetstød melder, hvad der er igjerde,
 og mens den piber hult igjennem Løvet,
 forkynnder den en Storm, en Uveirsdag.

Kong Henrik.

Saa lad den stemme med de Slagnes Sind;
 Intet kan være stygt for dem, der seire.

(Trompetklang. Worcester og Vernon komme ind.)

Hvad nu, Jarl Worcester! — det er ikke godt,
 at I og jeg paa saadan Vis skal mødes,
 som nu. I sværg vor Tillid, tvang os til
 at kaste Fredens bløde Dragt og spænde
 de gamle Lemmer i det haarde Staal. —
 Det er ei godt, Herr Jarl, det er ei godt!
 Hvad siger I? vil I opløse atter
 den gruelige Feides haarde Knude
 og atter gaae i Lydighedens Bane,
 hvor smukt I straaled med naturligt Lys,
 og ikke være meer et taaget Lustsyn,

et Rædselstegn, et Varsel om Ulykker,
som ruges ud for end ufødte Slægter?

Worcester.

Hør mig, min Konge! for min egen Del
var det mig hjært at leve hen i Fred
de sidste Livets Timer; thi, tilvisse,
jeg søgte ikke denne Tvistens Dag.

Kong Henrik.

J har ei søgt den? hvorfra kom den da?

Falstaff.

Oprøret laa paa hans Bei, og saa fandt han det.

Brinds Henrik.

Stille, du Rjædbudding, stille!

Worcester.

Det har behaget Eders høie Naade
at vende bort fra mig og fra vort Hus
Fert Naadeblik. Dog kom ihu, min Herre,
at vi var Eders første, bedste Venner;
for Eders Skyld brød jeg min Embedsstav
i Richards Tid og reiste Dag og Nat
at møde Jer og kysse Eders Haand,
imens J var i Rang og Værdighed
ei nær saa mægtig og saa høi som jeg.
Det var mig selv, min Broder og hans Søn,
der førte Eder hjem og usorfærdet
bød Tidens Farer Trods. J svor os til, —
det var i Doncaster, J svor den Ed, —
at J mod Riget ei bar Alvindskjold,
men kræved kun Jer nys hjemfaldne Ret,
Gaunts Lensgods, Hertugdømmet Lancaster;
dertil vi svor Jer Bistand. Men kort efter
skylregned Lykken over Eders Hoved,

og ned paa Jer der faldt en Strøm af Storhed
 dels ved vor Bistand, dels derved, at Kongen
 var borte, dels ved faade Tiders Uret,
 dels ved, hvad Ordet gif, I havde lidt;
 og saa den Modvind, der holdt Kongen op
 saa længe paa hans uheldsvangre Tog,
 at hele England troede, han var død; —
 i denne Sværm af lykkelige Træf
 greb I raft beilende da Leiligheden
 til selv at tage Rigets Ror i Haand,
 forglemte Eders Ed i Doncaster,
 behandlede os, der havde Jer opflækket,
 som Gjøgens Unge, den uædle Fugl,
 behandler Spurven, — hærgede vor Rebe,
 og voxed op saa stor ved vor Opoftring,
 at selv vort Benskab voxed ei at nærme
 sig Eders Blik af Frygt for Eders Svælg,
 men vi var tvungne til paa rappe Vinger
 for Sikkerhedens Skyld at flygte bort
 fra Eders Syn og samle denne Hærmagt;
 nu staae vi her mod Eder med de Baaben,
 som I har smedet selv mod Eder selv
 ved fjendst Behandling, truselsfulde Miner
 og ved at bryde Tro og Love, som
 I svor os, medens Eders Bænk var yngre.

Kong Henrik.

Det har I Led for Led jo regnet op,
 udraabt paa Markeder, læst op i Kirker,
 for at udpynte smukt Oprørets Klædning
 med Farver, der kan stifte ret i Diet
 hver løs Veirhane, hver en stakkels Skrighals,
 der spærrer Munden op og klør sin Albu

ved Rygtet om en dygtig Oprørstummel.
 Et Oprør har jo aldrig savnet disse
 Bandsfarver til at sminkle op sin Sag,
 ei heller skumle Stoddere, der tørste
 kun efter Plyndring og Forstyrrelse.

Prinds Henrik.

Der er i begge Hære mangen Sjæl,
 som skal betale dyrt for denne Tvist
 i Kampens Stævne. Sig Jer Brodersøn,
 Prindsen af Wales samstemmer med Alverden
 i Henrik Percys Pris. Ved alt mit Haab! —
 fraregnet denne sidste Waabensfærd, —
 saa troer jeg, at der lever ei paa Jorden
 en Ridder mere tapper, gjæv og bold,
 en mere kjæk og dristig Ungersvend,
 der pryde kan vor Tid med Hædersdaad.
 Jeg selv, — det maa jeg sige til min Stam, —
 har været lad og sen til Ridderfærd,
 og saa bedømmer han mig, har jeg hørt;
 dog her jeg siger: for min Faders Høihed,
 med Glæde lader jeg ham have forud
 sin hele Hæder og sit store Navn,
 og for at spare Blod paa begge Sider
 vil jeg mod ham i Dvekamp friste Lykken.

Kong Henrik.

Og, Prinds af Wales, vi vove dig derpaa,
 skjøndt mange tusind Grunde, velbetænkte
 staae derimod. — Nei, gode Worcester, nei!
 vi elsker høit vort Folk; selv dem vi elsker,
 som fore vild i Eders Frændes Spor,
 og vil de tage mod vor Raades Tilbud,
 skal han og I og de, hver Mand skal være

min Ven igjen, og jeg vil være hans.
 Meld Eders Frænde det, og bring mig Svar,
 hvad han vil gjøre. Vil han ikke vige, —
 hos os er Magten og den strænge Straf,
 og de vil gjøre deres Pligt. Gaa nu.
 Vi vil ei nu besværes med et Svar;
 tag flogt imod, hvad mildt vi tilbuddt har.

(Worcester og Vernon gaae.)

Prinds Henrik.

Saa sandt jeg lever! de forkaste det.
 Hetsporen og med ham i Ledtog Douglas
 tør byde hele Verdens Vaaben Trods.

Kong Henrik.

Gaa derfor nu hver Høvding paa sin Plads!
 thi flux, naar de har svaret, gjør vi Angreb,
 Gud staae os bi, saa sandt vor Sag er god!

(Kongen, Blunt og Prinds Johan gaae.)

Falstaff.

Henrik, hvis du seer mig ligge paa Balpladsen, og du
 saa kommer og stiller dig strævs over mig, — saaledes, —
 saa gjør du mig en Vennetjeneste.

Prinds Henrik.

Ingen Anden end en Kolos kunde vise dig den Venne-
 tjeneste. — Læs en Bøn og Farvel!

Falstaff.

Jeg vilde ønske, det var Sengetid, Henrik, og Alt stod
 vel til!

Prinds Henrik.

Oh, hvad! du er Vorherre en Død skyldig.

(gaaer.)

Falstaff.

Saa, men den er ikke forfalden endnu; jeg vilde nødig

betale ham, før Tid er. — Hvorfor skal man tage Hatten af, førend Manden er der. — Naa, det har Ingenting at betyde! Wren opliver mig til at gaae frem! — Ja, men om nu Wren afliver mig, imens jeg gaaer frem? Hvad saa? — kan Wren sætte et Ben paa igjen? — Nei! — eller en Arm? — nei! — eller tage Svien bort af et Saar? — nei! — Saa Wren forstaaer sig slet ikke paa Feltstjærkunsten? — nei! — Hvad er Wren? — et Ord! — hvad er der i det Ord Wre? hvad er den Wre for noget? — Mundsveir! — det var en deilig Regning! — hvem har den? — Han, der døde i Onsdags. — Kan han da føle den? — nei! — kan han høre den? — nei! — Er den da ikke til at føle? Nei, ikke for den Døde. — Men lever den da ikke med den Levende? — Nei! — hvorfor ikke? — det tillader Misundelsen ikke. — Ja saa skal jeg ikke have Noget af den; Wren er kun et malet Baabensstjold, og dermed er min Katekismus ude.
(gaaer.)

Anden Scene.

Oprørernes Leir.

(Worcester og Vernon komme ind.)

Worcester.

Herr Richard, nei, min Brodersøn tør ikke erfare dette Kongens milde Tilbud.

Vernon.

Det burde han.

Worcester.

Saa er det ude med os.

Det er umuligt, det kan aldrig stee,
at Kongen holder Ord og er os huld.
Mistænke vil han os, og finder sagtens
et Paaskud til at straffe denne Brøde

i andre Feiltrin. I vort hele Liv
Mistanke speide vil med tusind Dine;
thi Oprør troer man kun, som Ræven troes,
der længe nok kan tæmmes, klappes, vogtes,
den har dog sine Fædres vilde Lune.

Hoordan vort Ansigt er, mørkt eller muntert,
vil altid vore Blikke falsk udtydes;
vi holdes kun som Slagtekvæg; — jo bedre
vi pleies, desto mere nær er Døden.

Min Brodersøns Forseelser kan glemmes,
undskyldt ved Ungdom og det hede Blod;
han har et Fribrev i sit Tilnavn selv,
en vild Hedspore, med ustyrligt Lune;
men al hans Brøde falder paa mit Hoved
og paa hans Faders; vi opdrog ham jo;
naar vi faae Skyld for hans Fordærvelse,
maa vi, som Kilden til det Hele, bøde
for Alt; — derfor lad Henrik, gode Frænde,
paa ingen Maade høre Kongens Tilbud.

Vernon.

Meld, hvad I vil; jeg siger ja dertil. —
Der kommer Eders Brodersøn.

(Henrik Percy og Douglas komme ind med Hovedsmand og Krigsfolk.)

Henrik Percy.

Min Farbroer

er vendt tilbage! — Giv Jarl Westmoreland
sin Frihed atter! — Nu, hvad Nyt, min Farbroer?

Worcester.

At Kongen byder Eder Slag paa Stand.

Douglas.

Send ham Udæstning ved Jarl Westmoreland.

Henrik Percy.

Saa gaa I, Douglas, giv ham den Bæst.

Douglas.

Min Tro! det vil jeg, og af mit ganske Hjerter.

(gaaer.)

Worcester.

Hos Kongen er der intet Tegn til Naade.

Henrik Percy.

Bad I om Naade? det forbyder Gud!

Worcester.

Jeg talte findigt om vort Klagemaal,
samt om hans Edsbrud, hvilket han besmykket,
idet han svor, at han var ei mennevoren.
Os kaldte han Forrædere, Rebeller
og vil med trodsig Baabenmagt forfølge
i os det hadefulde Navn.

(Douglas kommer tilbage.)

Douglas.

Til Baaben!

til Baaben, Riddersmænd! thi jeg har kastet
en djærv Udfordring i Kong Henriks Ansigt,
og Westmoreland, vor Gidsel, bragte den;
den bringer sikkert ham herhid ihast.

Worcester.

Prindsen af Wales gik frem for Kongen, Frænde,
og æfled Eder ud til Gnekamp.

Henrik Percy.

Gud give denne Tvist gjaldt kun os to,
og ingen Mand idag blev aandeløs
undtagen jeg og Henrik Monmouth! Sig mig,
sig, hvordan klang hans Stævning? led den haanlig?

Vernon.

Nei ved min Sjæl! jeg har end aldrig hørt
 en Kampudfordring meer bestedent fremsørt,
 med mindre Broder æfled Broder ud
 til Baabenprøve i en venlig Lystkamp;
 han gav Jer Alt, hvad Manden skylder Manden,
 udstyrede fyrstegarmildt Eders Pris,
 opregned som en Aarbog Eders Daad,
 gjorde Jer stedse bedre end sin Ros,
 som var hans Ros for ringe for Jert Værd;
 og, — hvad især ham flædte fyrsteligt, —
 han talte om sig selv med Bluselsrødme;
 sin Ungdoms Lædhed dædled han saa smukt,
 som om en dobbelt Mand var i hans Magt,
 til at modtage og at give Lærdom.

Saa tav han; men lad mig forkynde Verden,
 at dersom denne Dag ham under Livet,
 har England aldrig havt saa stjont et Haab,
 saa helt miskjendt i hans Lætsindighed.

Henrik Percy.

Jeg troer, min Frænde, at du har forelsket
 dig i hans Galstak. Aldrig har jeg hørt
 om nogen Prinds saa vild og toilesløs.

Men, hvordan end han er, endnu før Aften
 vil jeg ham favne med en Krigsmands Arm,
 saa han skal krympe sig ved mine Favntag. —

Til Baaben flux! — Og, — Brødre! Stridsmænd! Venner!
 betænker bedre, hvad I har at gjøre,
 end jeg, der ikke eier Tungens Gave,
 opflamme kan Jert Blod ved Talens Kunst!

(Et Bud kommer ind.)

Budet.

Her er et Brev til Eder, ædle Herre.

Henrik Percy.

Nu har jeg ikke Tid at læse det. —

I Herrer, Livets Tid er kort; at øde
med Skam dets korte Frist var dog for langt.

Vi træde Konger ned, ifald vi leve;

og døe vi, — herlig Død at døe med Fyrster.

Nu, — for Samvittighedens Skyld, — det Bærg
er godt, som føres i retfærdig Hensigt.

(Et andet Bud kommer ind.)

Budet.

Til Baaben, Herre, Kongen rykker frem!

Henrik Percy.

Jeg takker ham, at han afbryder mig;

thi Taler er ei mit Fag. — Kun et Ord:

gjør Hvermand nu sit Bedste! her jeg drager

et Sværd, hvis gode Staal det er min Agt

at plette med det bedste Blod, jeg træffer

i Tummelen paa denne Farens Dag. —

Nu! — Esperance! Percy! — Fremad! frem! —

Lad alle Krigens stolte Toner klinge!

ved den Musik vil vi hverandre favne;

thi, — Himmel imod Jord! — den Vennehilsen

skal Mangen af os aldrig mere give!

(Trompetklang. De omfavne hverandre og gaae.)

Uredie Irene.

Sletten ved Shrewsbury.

(Angreb og fægtende Hobe, Krigsraab og Baabengny. Douglas
og Blunt mødes.)

Blunt.

Hvad er dit Navn, du, som i Slaget krydser

min Bei? og hvilken Ære søger du
paa min Bekostning?

Douglas.

Bid, mit Navn er Douglas,
og jeg forfølger dig i Slaget saa,
fordi man siger mig, du er en Konge.

Blunt.

Man siger Sandhed.

Douglas.

Stafford har idag
dyrt kjøbt sin Lighed med dig; thi mit Sværd
har sældet ham, Kong Henrik i dit Sted,
og det vil gjøre ligesaa ved dig,
hvis ikke her du giver dig til Fange.

Blunt.

Jeg blev ei født til Dvergivelse,
du stolte Skotte! her du møde skal
en Konge, som vil hægne Staffords Død.

(de fægte, Blunt falder. Henrik Percy kommer ind.)

Henrik Percy.

Ha, Douglas, hvis du havde fægtet saa
ved Holmedon, aldrig havde jeg besejret
en Skotte!

Douglas.

Alt er gjort, og Alt er vundet!
Her ligger Kongen uden Liv.

Henrik Percy.

Hvor?

Douglas.

Her.

Henrik Percy.

Han, Douglas? nei, jeg kender godt hans Ansigt;

en tapper Riddersmand; hans Navn var Blunt,
i lige Rustning klædt som Kongen selv.

Douglas.

En Nar gaa med din Sjæl, hvorhen den gaaer!
den laante Hæder har du kjøbt for dyrt.
hvorfor har du da sagt, at du var Konge?

Henrik Percy.

Der gaaer saamangen Mand i Kongens Kjortel.

Douglas.

Nu, ved mit Sværd, saa dræber jeg hans Kjortler;
jeg myrder stykkeviis hans Garderobe,
indtil jeg træffer Kongen.

Henrik Percy.

Kom, til Slaget!

(de gaae.)

(Fortsat Baabenlarm. Falstaff kommer ind.)

Falstaff.

I London slap jeg saa temmelig for at skyde til ved
Gildet; men her er jeg bange for, at de skyder til mig. Her
skriver man ikke Regningen paa Disten, men lige paa Pande-
bræsten. — Saa sagte! — hvem er du? Herr Walter
Blunt. — Det var den Ære, I naaede; naa, det kalder man
ikke Forsængelighed! — Jeg er saa hed som smeltet Bly og
ligesaa tung. Vorherre bevare mig for Bly i Kroppen! jeg
behøver ikke mere Tyngde end mine egne Indvolde. — Jeg
har ført mit Stodderpak til et Sted, hvor de er bleven pebrede;
der er ikke tre Mand ilibe af mine halvhundrede, og de
duer ikke til andet i deres Dage end at staae ved Byporten og
tigge. — Men hvem er det?

Prinds Henrik.

Hvad? staaer du ledig der? laan mig dit Sværd!
Mangen en Ridder ligger stiv og kold,

nedtraadt af Fjendens stolte Hestehove,
uhævnnet i sin Død; laan mig dit Sværd.

Falstaff.

Al, kjære Henrik, lad mig dog trække Veiret en Smule!
Gregorius, den Tyrk, har aldrig udøvet saadanne Helte-
gjerninger, som jeg har gjort idag. Jeg har givet Percy,
hvad han behøvede. Han er sikker nok.

Prinds Henrik.

Sa vist! han lever for at dræbe dig.
Men hør, jeg beder dig, laan mig dit Sværd.

Falstaff.

Nei, for Gud, Henrik; hvis Percy er ilibe, saaer du
ikke mit Sværd; men tag min Pistol, om du vil.

Prinds Henrik.

Rom med den. Hvad? er den i Hylstret der?

Falstaff.

Sa, lille Henrik, det er hebt, det er hebt; der er en
Sæk til at drukne Oprørerne i.

(Prinds Henrik trækker en Flaske Sæk op af hans Pistolhylster.)

Prinds Henrik.

Hvad? er der nu vel Tid til Spøg og Fjas?

(Kaster Flasken til ham og gaaer.)

Falstaff.

Godt! er Percy ilibe, saa skal jeg lægge ham i Perse.
Kommer han mig i Veien, — nu vel! — kommer han ikke,
og jeg kommer med min gode Billie i Veien for ham, saa
maa han gjerne lave Karbonade af mig. — Jeg holder ikke
af den blegnæbbede Wre, som Herr Walter har. — Lad mig
beholde Livet! kan jeg bjerger det, godt! kan jeg ikke, saa
kommer Wren ubuden og dermed Punktum.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

En anden Del af Valpladsen.

(Baabengny. Angreb. Kong Henrik kommer ind med Prinds Henrik, Prinds Johan og Westmoreland.)

Kong Henrik.

Henrik, du bløder stærkt, gaa bort af Slaget;
gaa med ham, Prinds Johan af Lancaster.

Prinds Johan.

Nei, Herre, ikke for jeg bløder selv.

Prinds Henrik.

Jeg beder Eders Høihed, gaa til Slaget;
det ængster vore Venner, naar I savnes.

Kong Henrik.

Det vil jeg. Før I Prindsen til sit Telt,
Jarl Westmoreland.

Westmoreland.

Kom, ædle Herre, jeg

vil lede Jer.

Prinds Henrik.

Hvad? lede mig, Herr Jarl?

Jeg trænger ei til Eders Hjælp, og det
forbyde Gud, en usel Skramme skulde
Prindsen af Wales fra slig en Valplads drive,
hvor Ridderfabet ligger knust i Støvet,
og Oprør staaer i Blod med Seiersjubel.

Prinds Johan.

Før længe hvile vi; kom Westmoreland!
did kalder Pligten os; for Guds Skyld, kom!

(gaaer med Westmoreland.)

Prinds Henrik.

Bed Himlen! du har skuffet mig, Johan.
Ei troede jeg, du eied sligt et Mod.

Jør elskede jeg dig, Johan, som Broder;
nu agter jeg dig som min egen Sjæl.

Kong Henrik.

Jeg saae ham nylig byde Percy Spidsen
med mere dristig Holdning, end jeg ventede
hos slig umoden Kriger.

Prinds Henrik.

O, den Knøs

os alle giver Mod.

(gaaer.)

(Baabengny; Douglas kommer ind.)

Douglas.

Endnu en Konge?

De voxer ud som Hydras Hoveder.

Jeg hedder Douglas, dødelig for Alle,
der bære disse Farver. — Hvem er du,
der tager paa dig Kongens Skikkelse?

Kong Henrik.

Kong Henrik selv, hvem det bedrøber, Douglas,
at du har mødt saa mange af hans Skygger
og ikke Kongen selv. Jeg har to Sønner,
som søge dig og Percy trindt i Slaget;
men da du træffer mig saa heldigt her,
jeg prøve vil en Dyst med dig; — forsvar dig!

Douglas.

Jeg frygter, du er kun en anden Skygge;
dog, kongelig ifandhed er din Holdning;
men min Mand er du vist, i hvem du er;
og saadan faaer jeg dig.

(De sægte; idet Kongen er i Fare kommer Prinds Henrik ind.)

Prinds Henrik.

Du skotske Skjelm!

Op med dit Hoved, eller aldrig meer

du skal opløste det! den tappre Shirleys,
Blunts, Staffords Aander boe i dette Harnisk.
Prindsen af Wales er den, som truer dig;
han lover aldrig uden at betale.

(De fægte. Douglas viger.)

Vær I kun tryk! hvor gaaer det, Herre Konge?
Herr Nikolai Gawssey har sendt Bud om Bistand,
og Clifton med; jeg iler flug til Clifton.

Kong Henrik.

Nei tøv et Dieblit og kom til Aande.
Du har gjenløst din tabte Agtelse
og vist, at paa mit Liv du sætter Pris,
ved denne Hjælp, du ærligt bragte mig.

Prinds Henrik.

O Gud! stor Uret gjorde de, der sagde,
at nogentid paa Eders Død jeg lured.
Om saa var, kunde jeg jo ladet Douglas
opløste frit mod Jer sin frække Haand:
den havde vel gjort Ende paa Jert Liv,
saa snart som al den Gift, der er i Verden,
og sparet Eders Søn et Midingsværk.

Kong Henrik.

Ik du til Clifton nu; jeg gaaer til Gawssey.

(Kong Henrik gaaer.)

(Henrik Percy kommer ind.)

Henrik Percy.

Hvis jeg seer rigtigt, er du Henrik Monmouth?

Prinds Henrik.

Du taler, som mit Navn jeg vilde nægte.

Henrik Percy.

Mit Navn er Henrik Percy.

Prinds Henrik.

Vel! saa seer jeg

en tapper Oprørsmand, der hedder saa.

Prindsen af Wales er jeg; og tro ei, Percy,

at du kan længer dele Vre med mig.

To Stjerner kan ei gaae i samme Bane;

et England kan ei rumme tvende Herrer,

Prindsen af Wales og Henrik Percy sammen.

Henrik Percy.

Det skal det ikke, Henrik; kommen er

den Stund, da En af os skal døe. Gud give,

at dit Helteris var nu saa stort som mit!

Prinds Henrik.

Jeg gjør det større, før vi skilles ad;

Hvert Vrens Blad, der grønnes om din Hjelm,

jeg plukker til en Krands omkring mit Hoved.

Henrik Percy.

Jeg vil ei høre længer paa dit Præl.

(De fægte. Falstaff kommer ind.)

Falstaff.

Godt sagt, Henrik! gaa paa Henrik! — Ja, I skal see,

at det er ingen Børneleg; det kan jeg sige Jer.

(Douglas kommer ind, han angriber Falstaff, der lader sig falde ned som død. Douglas gaaer. Henrik Percy bliver saaret og falder.)

Henrik Percy.

O, Henrik, du har røvet mig min Ungdom.

Dog Tabet af det skjøre Liv er ikke

saa tungt, som at du tog mit stolte Ry.

Det saarer dybere min Sjæl end Sværdet

mit Kjød. Men Sjælen er kun Livets Træl,

og Livet Tidens Gjæk, og Tiden selv,

der stuer ned paa Verdens Løb, skal og

sin Skranke finde. — O, jeg kunde spaae
hvis ikke Dødens kolde Jordhaand bandt
min Tunge nu! — Nei, Percy! du er Støv
og Jøde for —

(han dør.)

Brinds Henrik.

For Orme, gjæve Percy! —

Farvel, du store Sjæl! — Uergjerrighed,
du flette Bæv! hvor du er krympet ind!
Mens dette Legem indeholdt en Sjæl,
fandt det et Kongeriges Rum for snævert;
men nu har det i to Skridt usel Muld
Plads nok. — Den Jord, som bærer nu dit Lig,
den bærer ei saa stolt en Helt ilive.
Hvis end du havde Sands for Pris og Hyldest,
saa viste jeg vel ei saa varm en Iver. —
Men lad mit Skjærf dit Ansigts Bunder skjule,
og i dit Navn jeg talke vil mig selv
for denne Benstabs sidste Tjeneste.

Farvel og tag din Vre med til Himlen.

Din Skam skal sove hos dig i din Grav;
men den skal ikke nævnes i din Gravskrift! —

(han seer Falstaff ligge paa Jorden.)

Hvad! — gamle Ven! beholdt ei alt det Rjød
en Smule Liv? du stakkels Hans, Farvel!

en bedre Mand jeg kunde bedre miste.

O, stod endnu til daarlig Lyst min Hu,
da vilde tungt dit Tab jeg føle nu.

Saa fedt et Vildt ei Døden traf idag,
skjøndt mangt et ædlere faldt for dens Slag. —

Lig du nu hos den ædle Percy her,
til jeg saaer sørget for din Jordefærd.

(gaaer.)

Falstaff (staaer op.)

Jordesfærd! — Jo, hvis du steder mig til Jorden idag, saa giver jeg dig Lov til at salte mig i Morgen og æde mig ovenifjæbet! — Pine Død! det var paa Tiden at tage Masse paa, ellers havde den Tølper af en Skotte nok givet mig baade i Sæt og i Pose. Masse? — Jeg lyver; jeg er ingen Masse; at døe, det er at bære Masse; thi den er kun Massen af et Menneske, der ikke har et Menneskes Liv; men at tage Dødens Masse paa, naar man derved kan bevare sit Liv, det er ikke en Masserade, det er just det rigtige virkelige Liv. — Den bedste Del af Tapperheden er Forsigtighed, og ved Hjælp af denne bedre Del har jeg reddet mit Liv. — For Pokker! jeg er bange for det Krudttaarn Percy, endstjændt han er død. — Sæt nu, at det ogsaa kun var Masserade, og han stod op igjen? — Min Tro, jeg er bange for, at han vilde slippe bedst fra det Massespil! — Derfor vil jeg gjøre ham til en sikker Mand; ja, og jeg vil sværge paa, at jeg har dræbt ham. — Hvorfor skulde han ikke kunne staae op igjen ligesaa godt som jeg? — Ingen kan gjøre mig til Løgnen uden Dinvidner, og her er Ingen, der seer mig. — Altsaa, Kammerat, endnu et Saar i dit Laar, og kom saa med mig.

(Han saarer Percy og tager ham paa Ryggen. Prinds Henrik kommer ind igjen med Prinds Johan.)

Prinds Henrik.

Nu Broder, du har jo helt mandigt lædsket dit Jomfrusværd i Blod.

Prinds Johan.

Iys! hvem er det?

Du sagde jo, den tykke Mand var død?

Prinds Henrik.

Det gjorde jeg; jeg saae ham aandeløs

og blødende at segne ned paa Jorden: —

Er du ilive? eller er det Blændværk

der gjøgler for vort Syn? jeg beder, tal!

vi vil ei troe vort Die uden Dret.

Du er ei, hvad du synes os at være.

Falstaff.

Nei, det er vist og sandt; jeg er ikke et dobbelt Men-
neste; men er jeg ikke Hans Falstaff, saa vil jeg være Hans
Nar! — Der har I Percy! Dersom Eders Fader vil bevise
mig nogen Ære, saa er det godt; hvis ikke, saa lad ham selv
slaae den næste Percy ihjel. — Jeg venter at blive Jarl eller
Hertug; det kan jeg forsikre.

Prinds Henrik.

Hvad for noget? Percy dræbte jeg jo selv, og saa dig
ligge død.

Falstaff.

Gjorde du? Naa, du store Gud! hvor Verden dog er
hengiven til Løgn! — Jeg tilstaaer, at jeg laa paa Jorden
og var næsten aandeløs, og det var han ogsaa; men vi stod
begge op i samme Dieblis og fægtede en stiv Klokketime efter
Laarnuhret i Shrewsbury. Vil man troe mig, godt! hvis
ikke, saa kommer Synden paa deres Hoveder, som skulde be-
lonne Tapperheden. — Jeg vil døe paa, at jeg gav ham dette
Saar i Laaret; hvis Manden var levende og vilde fragaae
det, skulde han komme til at fordøie et Stykke af mit Sværd.

Prinds Johan.

Det er det Snurrigste, jeg end har hørt.

Prinds Henrik.

Det er den snurrigste Arabat, min Broder.

Vel, bær din Byrde stoltelig paa Ryggen;

fer min Del, — kan en Løgn dig skaffe Gunst, —

jeg skal forghylde den saa smukt som muligt.

(Trompeterne blæse til Tilbagetog.)

Trompeten blæser til Tilbagetog.

Seiren er vor. Kom, Broder, lad os gaae
til Høien, for at see, hvem der er faldne
af vore Venner, hvem der er ilive.

(Prinds Henrik og Prinds Johan gaae.)

Falstaff.

Nu gaaer jeg bagefter for Løn, som man siger. Gud
lønne den, der belønner mig! Hvis jeg bliver en stor Mand,
saa vil jeg blive mindre; for saa vil jeg purgere og ikke driffe
Sæk mere, og leve pænt, som det sommer sig en Adelsmand.

(Han gaaer med Piget paa Ryggen.)

Femte Scene.

En anden Del af Balpladsen.

(Trompetklang. Kong Henrik kommer ind med Prinds Henrik, Prinds
Johan, Westmoreland og Flere, samt Worcester og Vernon som Fanger.)

Kong Henrik.

Saaledes ramte Straffen altid Dyrer. —

Du trædste Worcester, sendte vi ei Naade,
Tilgivelse og Venskab til Jer alle? —

Og kunde du da vende vrangt vort Tilbud,
misbruge snedig al din Frændes Tillid? —

Tre Riddersmænd af Bore, som er faldne,
en ædel Jarl og mangen Sjæl desuden
var end i denne Stund ilive, hvis
du havde som en Christen ærlig bragt
et ærligt Budskab mellem vore Hære.

Worcester.

Jeg gjorde, hvad min Sikkerhed mig bød,
og jeg modtager roligt nu min Lod,
da uundgaaelig den rammer mig.

Kong Henrik.

Hør Worcester nu til Døden, Vernon med;
de Andres Straf vil vi endnu betænke.

(Worcester og Vernon gaar med Bagt.)

Hvorledes staaer det paa den vundne Balplads?

Prinds Henrik.

Den ædle Skotte Douglas, da han saae,
at Dagens Lykke helt ham vendte Ryg, —
den ædle Percy falden og hans Mænd
paa flygtig Fod, — tog Flugten med de Andre
faldt fra en Brink og fik saa svært et Stød,
at vore Mænd ham fanged. I mit Telt
er Douglas, og jeg beder Eders Naade,
at jeg maa handle med ham, som mig lyster.

Kong Henrik.

Den Bøn bevilger vi af ganske Hjerte.

Prinds Henrik.

Vel! — Prinds Johan af Lancaster, min Broder,
modtag af mig da dette Hædershverb.
Gaa hen til Douglas, lad ham fare frit,
hvorhen han vil, foruden Løsepenge.
Hans Mod idag, bevist paa vore Hjelme,
har lært os, hvordan Heltesind bør æres,
selv naar det findes i en Fjendes Bryst.

Prinds Johan.

Jeg takker, Herre, for den høie Naade
og iler flux at sætte den i Værk.

Kong Henrik.

Nu staaer tilbage, at vi dele Hæren.

Min Søn Johan, min Frænde Westmoreland,
I vende Jer mod York, saa rask som muligt,
imod Northumberland og Erkebispnen,

der, som vi høre, ruste sig med Iver.
 Jeg selv og du, Søn Henrik, gaae til Wales
 at kjæmpe mod Glendower og Mortimer.
 Oprøret i vort Land har tabt sin Sag,
 hvis end engang det faaer et saadant Slag;
 da Lyffkens første Terning heldig faldt,
 vi hviler ei, før vi har vundet Alt.

(de gaae.)

Anmærkninger.

- S. 5. „Hedspore“. — Tilnavnet **Hotspur** havde Henrik Percy faaet i Folkemunde paa Grund af sit krigerste og urolige Sindelag, der gjorde, at han saa hyppigt var til Hest paa et eller andet Krigstog.
- 7. „Phoebus, den vandrende Ridder stjerne“. — Hentydning til en gammel Folkesang.
- 8. „Livdrabanter af Nattens Hær“. — Det var ikke ganske ualmindeligt i de Tider, at fattige og udsvævende Adelsmænd leilighedsvis drev Røveri paa Landeveiene, og skjøndt Loven var streng nok i denne Henseende, synes dog den offentlige Mening at have betragtet et saadant Forhold i et mindre vanærende Lys end i vore Tider.
- — „en Bøssellæders Trøie, — der kan holde“. Det var Retsbetjentenes sædvanlige Dragt, og Falstaff, hvis Levemaade vel jevnligt kunde udsætte ham for Sammenstød med dem, finder derfor „en Støse“ i dette Ord.
- 10. „Hofdragt; det er Bøddelens Garderobe ikke saa daarligt forsynet med“. — Bøddelen fik de Henrettedes Klæder, og i de urolige Tider var der ikke saa faa Adelsmænd, der bleve henrettede som Oprørere.
- 12. „Din Sjæl, som du solgte ham sidste Langfredag for et Glas Madera og et koldt Kapunlaar“. — En saadan Nydelse paa den strænge Fastedag var en stor Synd.

- S. 26. „At Scroop, hans Broder maatte døe i Bristol“. — Det er William Scroop, Jarl af Wiltshire, der nævnes i Kong Richard den Anden S. 240, som en af Richards troe Tilhængere, og hvem Bolingbroke lod henrette i Bristol.
- 31. „St. Nikolais Broderskab“. — St. Nikolai gjaldt for Tyves og Røvers Skytshelgen.
- — „Trojanere“; — dette Navn bruger Shakspeare oftere for Røvere.
- 32. „homo er et Fællesnavn for alle Menneſter“. — Citation af en i Shakspeares Tid brugt latinsk Grammatik.
- 40. „Esperance“. — Familien Percys Valgsprog og Kampraab.
- 44. „til dem i Salvmaanen“. — De enkelte Bærelser i Værtshusene havde deres Mærker og Navne istedenfor Numere. s. ndf. „Granateblet“.
- 45. „sværge paa alle de Bøger“ o. s. v. — Den, der afslagde Ed for Retten, lagde Haanden paa Bibelen.
- 46. „Naa ja, saa er den brune Mustateller“ o. s. v. — Denne og den foregaaende meningsløse Replik siger Brindsen med Willie for at forvirre Frands.
- 48. „Kalk i Vinen“ — brugtes for at forebygge, at den bedærvedes.
- 49. „Gid jeg var Bæver“ o. s. v. — Bæveriet i England blev bragt i stærkt Opsving ved de flanderſke Udvandrere, der vare flygtede for Spaniens Religionsfølgelse. De vare ibrige Kalvinister og pleiede at synge Psalmer ved deres Arbeide.
- 58. „Amaimon“. — Navnet paa en af Djævlene.
- 59. „Blaabuer“ — hørte til den skotske Nationaldragt.
- 60. „Kong Rambyſes Maner“. — En Tyran var en

af de staaende Roller i Datidens Skuespil, og udførtes paa traditionel Maade.

- S. 74. „Om Muldvarp og om Myre“. — Efter en gammel Beretning skulde Glendower have ladet sig loffe til Opstand af en gammel Spaadom om en Muldvarp, der skulde dræbes af en Drage, en Løve og en Ulv; Muldvarpen blev udtydet at betegne Kong Henrik, Dragen Mortimer, Løven Glendower og Ulven Percy.
- — „Merlin“. — En berømt Spaamand og Troldmand i Sagnet om Kong Artus.
- 76. „En deilig Dronning synger ved sin Luth“. — Dronning Elisabeth spillede gjerne paa Luth.
- 78. „Sværg som en Adelsfrue — en dygtig Mundfuld Ed“. — Der fortælles, at Dronning Elisabeth ikke sjældent brugte en kraftig Ed, og at denne Bane naturligvis optoges af Hoffets Damer i en løsterlig Modsatning til den øvrige pedantiske Sirlighed i Talemaader og Sæder, som herskede ved dette Hof.
- 79. „den nærmeste Bei til at blive Skræder“. — Skræderlauget dyrkede ivrigt Musikken.
- 85. „Mortimer fra Skotland“. En af Kong Henriks Tilhængere, forskjellig fra Edmund Mortimer, Jarl af March.
- 87. „Fru Strabimødding“. — I Originalen „**dame Partlet the hen**“, Hønenes Navn i den gamle Folke-roman, Reineke Foks.
- 90. „Mariane fra Maitræet“. — Ved Maifesten blev en ung Karl udklædt som Pige og forestillede Robin Hoods Elskede.
- 112. „For Eders Skyld brød jeg min Embedsstav“. — s. Kong Richard den Anden. S. 220.

- S. 115. „Saaledes skrævs over mig“, nl. for at beshytte mig mod Tjenderne.
- — „Ingen uden en Kolos“. Hentydning til Kolossen paa Rhodus, der stod tværs over Indløbet til Havnen, saa at Skibene seilede under den.
- 122. „Der gaaer saamangen Mand i Kongens Kjortel“. — Historien beretter, at flere Riddere i Slaget ved Shrewsbury vare klædte ligesom Kong Henrik dels for at stusse Tjenden, dels for at opmuntre de kongelige Tropper, der troede at see Kongen iblandt sig, og at flere af disse bleve fældede af Douglas.
- 123. „Gregorius den Tyrk“. — Ved en frivillig Anafronisme lader Forf. Falstaff tale som ivrig Protestant fra Elisabeths Tid og sammenblande Paven og Tyrken som lige forhadte Tjender af den sande Tro.
-

Rettelse.

Kong Henrik den fjerde.

Anden Del.

Personer.

Kong Henrik den Tjerde.

Henrik, Prinds af Wales

Thomas, Hertug af Clarence

Johan, Prinds af Lancaster

Humphrey, Prinds af Gloster

Jarlen af Warwick.

Jarlen af Westmoreland.

Gower

Harcourt

Overdommeren i den kongelige Ret.

En Betjent i Overdommerens Følge.

Jarlen af Northumberland

Scroop, Erkebisp af York

Lord Mowbray.

Lord Hastings.

Lord Bardolph.

Herr Johan Coleville

Travers

Morton

Herr Johan Falstaff.

Bardolph.

Pistol.

En Page.

Poins } i Prinds Henriks Følge.

Peto

Dompap

Ths

David, Tjener hos Dompap.

Muggen

Skygge

Borte

Skafmat

Dyrekald

Klo

Snare

En Portner.

Rygtet, som Prologus.

En Dandsfer, som Epilog.

Fru Northumberland.

Fru Percy.

Madame Rast, Bartinde.

Dorthe Lagensplitter.

Adels herrer, Følge, Hovedsmænd, Krigsfolk, et Bud, Kjeldersvende,
to Bødler, Tjenere o. s. v.

Handlingen foregaaer i England.

Indledning.

Barfworth udenfor Norfolks Borg.

(Rygtet kommer ind helt bemalet med Tunger.)

Rygtet.

Luf Eders Dren op; thi hvem vil spærre
sin Høreport, naar Rygtet taler høit?
Fra Osten til det trætte Vesten rider
jeg rask paa Vindens Ganger og forkynder
hver Daad, der øves her paa Jordens Klode;
Bagtalelsen paa mine Tunger sidder,
og jeg udtaler den i alle Sprog
og fylder Alles Dren op med Løgne.
Om Fred jeg taler, medens lønligt Fjendstab
vil saare Verden under Trygheds Smil;
hvem uden Rygtet, uden jeg alene
udrufter Hære, reiser Landeværn,
mens Maret, af hel anden Nød opsvulmet,
troes af den haarde Voldsmand, Krig besvangret;
skjøndt Intet er igjerde? Rygtet er
en Fløite, som Mistanke, Avind, -Gisning
kan spille paa, saa let og nem at gribe,

at selv det plumpe Dyr med Hoveder
foruden Tal, den vægelsindede,
splidagtige Mængde spille kan derpaa.
Dog hvorfor skulde jeg vel sønderlemme
mit velbekjendte Legem her blandt Eder,
blandt Slægt og Venner? Hvad vil Rygtet her? —
Jeg løber forud for Kong Henriks Seir,
han, som paa Shrewburys blodstænkte Valplads
har hugget ned Hedsøre med hans Hær
og slukt et dristigt Oprørs Brand i Blod
af Oprørs mændene. Dog hvorfor skulde
jeg sige Sandhed strax. Mit Hverv det er
at sprede ud, at Henrik Monmouth faldt
hist for Hedsøres brede Heltesværd,
at Kongen dybt i Døden har sit Hoved,
det salvede, for Douglas' Harme sænket.
Det har jeg udspreedt gjennem hver en Landsby
fra Shrewburys den kongelige Slette
til denne smuldrende, ormædte Borg,
hvor Earl Northumberland, Hedsøres Fader,
nu ligger syg. Træt kommer Bud paa Bud;
men Ingen melder andet, end de lærte
af mig. Fra Rygtets Mund den falske Trøst
er værre dog end Sandheds bittere Røst.

(gaaer.)

Første Act.

Første Scene.

(Samme Steds.)

(Portneren ved Porten. Lord Bardolph kommer ind.)

Bardolph.

Hvem vogter Porten her? Hei! — hvor er Jarlen?

Portneren.

Hvem skal jeg melde?

Bardolph.

Sig du blot til Jarlen,

Lord Bardolph venter paa ham her.

Portneren.

Hans Naade

er gaaet ud i Haven, ædle Herre;

bank blot paa Laagen der, hvis I behager,

saa vil han svare selv.

Bardolph.

Der kommer Jarlen.

(Northumberland kommer.)

Northumberland.

Hvad Nyt, Lord Bardolph? nu kan hvert Minut
jo være Fader til en Krigsbedrift.

Tiden er vild, og Tvedragt, lig en Hest

af Foret vælig, har sig revet løs
og render Alt omfuld.

Bardolph.

Min ædle Jarl,
jeg bringer sikkert Bud fra Shrewsbury.
Northumberland.

Gud give, godt!

Bardolph.

Saa godt, som ønskes kan.

Kongen er saaret næsten dødeligt;
for Eders seiersfælle Søn Prinds Henrik
i Græsset maatte bide; Douglas fældte
to Herrer Blunt; den unge Prinds Johan
samt Westmoreland og Stafford toge Flugten;
Prinds Henriks fede Svin, Herr Johan Falstaff,
det Maffetrug, er Henrik Percys Fange.
O, sliĝ en Dag, saa tappert gjennemkæmpet,
saa vel benyttet og saa herligt vundet,
har ikke smykket Verden siden Cæsars
den Lykkeliges Dage.

Northumberland.

Men hvorfra

er dette Budskab kommet? har I seet
Balpladsen? kommer I fra Shrewsbury.

Bardolph.

Jeg talte med en Mand, som kom derfra,
en Adelsmand af agtet Slægt og Navn,
han gav mig dristigt den Bæstet som Sandhed.

Northumberland.

Der er min Tjener, Travers, som jeg sendte
afsted i Tirsdags for at spørge Nyt.

Bardolph.

Herr Jarl, ham red jeg paa min Bei forbi,
 og han har intet andet sikkert Bud
 end, hvad maaskee han eftersiger mig.

(Travers kommer.)

Northumberland.

Nu, Travers, hvad godt Nyt har I at melde?

Travers.

Herr Johan Umfrevile har sendt mig hjem
 med Glædesbud; men, da hans Hest var bedre,
 red han mig selv forbi. Bagefter ham
 kom der en Herre, sporende sin Hest,
 fast aandeløs af Hastværk; ved min Side
 lod han sin blodbestænkte Ganger puste;
 han spurgte mig om Bei til Chester; jeg
 udspurgte ham om Nyt fra Shrewsbury.
 Han sagde, Dyrer havde ingen Lykke,
 og Henrik Percys Spore var nu kold, —
 gav saa sin raske Hest de løse Tøiler,
 og fremadboiet hugged han sin Jernhæl
 til Sporehjulets Tap i Siden paa
 sit stakkels Dyr, der stønede, foer afsted
 og syntes i sin Fart at sluge Beien,
 men svarede ikke meer.

Northumberland.

Ha! — sig det atter! —

han sagde, kold var Henrik Percys Spore?
 Hedspore nu Koldspore? og at Dyrer
 kun havde ringe Lykke?

Bardolph.

Vilde Herre!

jeg siger Eder, dersom Eders Søn

min unge Herre, ei har vundet Seiren,
saa vil jeg give Borg og Fæste for
en Duffe Silke; tal ei meer derom.

Northumberland.

Hvor kunde han, som Travers red forbi,
berette Tabet saa omstændeligt?

Bardolph.

Hvem? han? Det var en Skjelm, som havde stjaalet
den Hest, han red paa; ved mit Liv, han talte
kun hen i Veiret! — Der er mere Nyt!

(Morton træder ind.)

Northumberland.

Saa, den Mands Pande som et Titelblad
betegner Bogen som et Sørgeespil.

Saadan seer Stranden ud, hvor Stormflodsbølgen
har ladet Mærker af sin Vold tilbage.

Sig, Morton, kommer du fra Shrewsbury?

Morton.

Jeg løb fra Shrewsbury, min ædle Herre,
hvor Dødens Gru tog paa sin værste Masse
for vore Mænd at slaae med Angst og Stræk.

Northumberland.

Hvorledes gaaer det da min Søn, min Broder? —

Du skjælver, — og den Blegthed paa din Kind
kan bedre end din Mund dit Grind melde. —

En saadan Mand, saa mat og saa forsagt,
saa mørk, saa død i Blik, saa sorgbetagen,
trak i den stumme Nat for Priamus
Forhængen bort og vilde melde ham,
at Hælvten af hans Troia stod i Brand;
men Priamus fandt Ild, før han fandt Mæle,
og jeg min Henriks Død, før du den melder.

Du vilde sagt: den Daad har Eders Søn
 udført og den, saa kjæmped Eders Broder,
 og saa den ædle Douglas, vilde fylde
 med deres djærve Daad mit gridste Dre;
 tilsidst dog, for at stoppe ret mit Dre,
 har du et Suk, som blæser bort din Pris
 og ender med: — Søn, Broder, Alle døde.

Morton.

End lever Douglas, Eders Broder med; —
 men, — Eders Søn, min Herre, —

Northumberland.

Han er død. —

See dog, hvor Anelsen er tungera! —
 den, som kun frygter det, han ei vil vide,
 kan see med Sjælens Blik i Andres Dine,
 at det, han frygted for, er steet. Dog, Morton,
 tal! sig din Jarl, hans Anelse var Løgn;
 den Skam vil jeg modtage som en Glæde
 og lønne dig med Rigdom for din Haan.

Morton.

J er for stor for mig at twist med;
 kun altfor sand er Eders Anelse,
 for sikker Eders Frygt.

Northumberland.

Dg desuagtet

sig ikke, at min Søn er død. — En sælsom
 Betjendelse jeg læser i dit Die;
 du ryster Hovedet; du holder det
 for farligt eller Synd at sige Sandhed.
 Hvis han er falden, sig det da; den Mund
 gjør ikke Synd, der melder om hans Død;
 Synd gjør kun den, som lyver paa den Døde,

ei den, der siger, at en Død ei lever.
 Dog, Utaf lønner den, som bringer først
 et uvelkomment Bud. Hans Røst vil altid
 bevare Lyden af den dumpe Klokke,
 der ringed for en hedenfaren Ven.

Bardolph.

Seg kan ei troe, at Eders Søn er død.

Morton.

Det gjør mig ondt, at jeg maa nøde Jer
 til Troen paa, hvad jeg til Himlen ønsked,
 jeg ikke havde seet; men mine Dine
 har seet ham blodig, træt og aandeløs
 kun svagt gjengjælde Henrik Monmouths Slag,
 hvis raske Harmes slog til Jorden ned
 den aldrig rædde Percy, saa han aldrig
 sprang op igjen derfra med Liv. Kort sagt,
 det var hans Mand, som havde sat i Flamme
 den dørffeste Plovkjøring i hans Leir, —
 og Rygtet om hans Død tog Ild og Hede
 selv fra hans bedste Stridsmænds Mandemod;
 thi hans Metal var Staalet i hans Hær;
 da det med ham var sløvet, sank de Andre
 flux sammen som det tunge, dørffe Bly.
 Og, som en Ting, der i sig selv er tung,
 med Magt fremslynget faaer den største Fart,
 saa laante vore Mænd, betyngede
 ved Percys Tab, den Tyngde slig en Lethed
 ved deres Skræk, at Pilen ikke flyver
 mod Maalet mere snart, end vore Stridsmænd
 fra Balen flygtede mod Fjelsens Maal.
 Da blev den ædle Worcester altfor snart
 kun fangen, og den vilde Skotte Douglas,

den blodige, hvis ufortrødne Sværd
 tre Gange havde fældet Kongens Billed,
 lod Modet synke, og besmykked Skammen
 for dem, der vendte Ryg, og paa sin Flugt
 af Frygt han snubled og blev gjort til Fange.
 Med eet Ord: Kongen vandt, og han har sendt
 i Hast en Hærmagt ud imod Jer, Herre;
 den føres af den unge Lancaster
 og Westmoreland. — Det er mit hele Budskab.

Northumberland.

Til Sorgen over dette faaer jeg Tid nok.
 Gist boer Lægedom, og dette Budskab,
 som havde gjort mig syg, hvis jeg var sund,
 gjør nu, da jeg er syg, mig næsten karst.
 Som Staffelen, hvis febermatte Lemmer
 lig slappe Hængsler neppe bære Livet,
 i Hedens Raseri, med Lynets Hart
 riger af sin Sygevogters Arme,
 saa mine Lemmer, svækkede af Smerten,
 saa nu af Smerten vilde trefold Kraft.
 Du svage Krykke, bort! en Jern Skjælhandste
 med Led af Staal maa dække denne Haand,
 og bort, du Sygebind, du er for blødt
 og svagt et Værn for dette Hoved, som
 mu seiersmætte Fyrster sigte paa.

Bind Jern om Panden mig; og lad saa komme
 den værste Stund, som Tid og Had tør bringe
 til Trods imod Northumberland, der raser!
 Lad Jord og Himmel kyskes; lad ei længer
 Naturens Haand de vilde Bande standse!
 Lad Verdens Orden døe! lad denne Jord
 sei længer være som en Skueplads,

hvor Striden trækkes ud i lange Acter;
 men lad een Aand, den førstesødte Rains,
 beherske hvert et Bryst, hvert Hjerte drive
 til Bloddaad, at det vilde Spil maa endes,
 og Mulm og Nat begrave saa de Døde!

Travers.

Den stærke Lidenstrib gjør Skade, Herre.

Bardolph.

Stil Visdom ei fra Eders Ære, Jarl.

Morton.

Eders hengivne Baabenfællers Liv
 heroer paa Eders Helbred; den maa briste,
 hvis Lidenstribens Storm I giver Tøilen.
 I har beregnet Krigens Udgang, Herre,
 har optalt alle Muligheders Sum,
 alt før I sagde: „lad os hyde Spidsen“.

I kunde vente Jer, at Eders Søn,
 hvor Sværds slag stiftedes, vel kunde falde.

I vidste, at han vandred over Farer,
 paa Skrænten, med langt større Udsigt til
 at styrte ned end til at komme over.

I vidste jo, hans Kjød var ikke fast
 mod Saar og Skrammer, at hans djærve Mod
 drev ham i Farens største Tummel ind.

Dog sagde I: „Drag ud!“ — og ingen Frygt,
 hvor stærkt den end var grundet, kunde hemme
 det stive Forsæt: hvad er da vel hændet,
 hvad andet er da Bovestykkets Udfald,
 end at nu det er skeet, som var sandsynligt?

Bardolph.

Vi Alle, som har Del i Tabet, vidste,
 vi voved os paa sli en farlig Sø,

rat Haab om Redning var som en mod ti;
 og dog vi voved; thi den Løn, vi haabed,
 slog Tanken ned om Faren, som vi frygted;
 mu, da vi tabe, vove vi paany.
 Kom, Alt paa Spil vi sætte: Guds og Blod.

Morton.

Det er den høie Tid, og, ædle Herre,
 offor vist jeg hører, — og jeg taler Sandhed, —
 den ædle Erkebisp af York er vaagen
 med veludrustet Magt. Han er en Mand,
 der binder sine Folk med dobbelt Borgen.
 Her ædle Søn kun førte Legemer,
 kun Skygger, Billeder af Mænd i Kampen;
 thi selve Ordet Dyrer stille ganste
 fra deres Sjæle Legemernes Gjerning;
 de fægted, som man drikker Lægedrik,
 af Tvang, med Bæmmelse; kun deres Vaaben
 var paa vor Side; deres Aand og Sjæl
 var jo ved Ordet Dyrer indfrosne
 som Fisk i Dammen. Nu forvandler Bispen
 Opstand til Gudsdygt. Han er anseet for
 en redelig og helligsindet Mand;
 ham følger man med Legem og med Sjæl;
 Opstandens Sag han styrker med den ædle
 Kong Richards Blod af Pomfrets Stene strabet,
 han gjør sin Tvist til Himlens Sag, optræder
 til Bærge for det arme Land, der bløder
 og stønner under Bolingbrokes Nag,
 og Smaa og Store flokkes i hans Følge.
 Northumberland.

Jeg vidste det tilforn; men, sandt at sige,
 min Sorg udsletted det af min Grindring.

Kom ind med mig og hver Mand raade nu
den bedste Vej til Sikkerhed og Havn.
Send Bud og Brev; saml Venner, tøv ei længe!
nu har vi faa, da mest vi til dem trænge.

(de gaae.)

Anden Scene.

London. En Gade.

(Falstaff kommer ind med sin Page, som bærer Sværd og Skjold
efter ham.)

Falstaff.

Naa, du Goliath! hvad sagde Doctoren om mit Vand?
Pagen.

Han sagde, Herre, at Vandet i sig selv var sundt og
godt Vand; men den, det tilhørte, havde kanskee flere Syg-
domme, end han vidste af.

Falstaff.

Alfens Folk sætte en Vre i at snærte mig. Hjernen
i dette naragtigt sammenælte Ler, der kaldes Menneske, er
ikke istand til at finde paa Noget, der duer til at lee ad,
undtagen det, jeg finder paa, eller det, der findes paa om mig.
Jeg er ikke alene selv vittig, men jeg er Skyld i, at der er
Bittighed hos Andre. Jeg vandrer her for dit Ansigt, ligesom
en So, der har ædt hele sin Vngel paa en nær. Dersom
Prindsen har sat dig i min Tjeneste af anden Grund, end for
at gjøre mig ret affstikkende, saa er der ikke sund Forstand i
mig. Du forbandede Alrune, du passede bedre til at sidde
som Knap i min Hue end til at løbe mig i Hælene som
Page. Aldrig har jeg endnu havt en Agat til min Op-
vartning; men jeg vil indfatte dig hverken i Guld eller Sølv,
men i Stodderdragt og sende dig tilbage som en Fuvæl til den
juvenilis, Prindsen, din Herre, som endnu ligger i Proces

med Gjæssene om sin Hage. Jeg kan før faae et Skjæg i det Glade af min Haand end han paa sin Kind, og dog kan han ikke lade være at prale af det kongelige Stempel i hans Ansigt. — Ja Stemplet kan jo være godt nok, for Alderen har da ikke slidt paa det, og beklippet er det heller ikke, for der er ikke et Haar at klippe af; Barberen vil aldrig faae en Styver at fortjene paa det; og endda kroer han sig, som han havde været Mand for sig, siden hans Fader var Ungkarl. — Han kan beholde sin Naade for sig selv; for min Naade er han næsten ude af; det kan jeg forsikre ham. — Hvad sagde Mester Dumbleton om Atlasket til min korte Kappe og mine Pluderhosser?

Pagen.

Han sagde, Herre, at I maatte stille ham en bedre Borgen end Bardolphs; han vilde ikke tage hans og Eders Forstrifning; den Sikkerhed var han ikke tilfreds med.

Falstaff.

Gid han sad i Helvede som den rige Mand! og gid hans Tunge havde det endnu hedere! — Saadan en forbandet Achitophel! — saadan en nederdrægtig — nok sagt! — Rannille! — har en Adelsmand i sin Haand, og saa forlanger han Sikkerhed! — Disse fordømte Glathoveder gaae nuomstunder aldrig uden høihælede Sko og Nøgelnippet ved Beltet, og naar en Mand ærlig og redelig vil tage paa Borg hos dem, saa skal de forlange Sikkerhed! — De maatte ligesaa gjerne stoppe Munden paa mig med Rottetrugt, som de maa stoppe den med Sikkerhed. Jeg ventede, at han skulde have sendt mig tre og tredive Allen Atlask, saa sandt jeg er en ægte Riddermand, og saa sender han mig — Sikkerhed! — Godt! lad ham sove i Sikkerhed! og det kan han; for han har Overflødighedens Horn, og hans Rones Løssagtighed lyser

igjennem det, og dog kan han ikke see, skjøndt han har sin egen Hornlygte til at lyse for sig. — Hvor er Bardolph?

Pagen.

Han er gaaet til Smithfield, for at kjøbe Eders Velbaarenhed en Hest.

Falstaff.

Jeg købte ham i St. Paulskirke, og han vil købe mig en Hest i Smithfield. Kunde jeg nu faae mig en Kone i Smaagaderne, saa var jeg velforsørget baade med Tjener, Hest og Kone.

(Overdommeren træder ind, fulgt af en Betjent.)

Pagen.

Herre! der kommer den Dommer, der lod Prindsen fængsle, fordi han slog ham for Bardolphs Skyld.

Falstaff.

Hold dig tæt bagefter mig! jeg vil ikke see ham.

Overdommeren.

Hvem er det, der gaaer?

Betjenten.

Det er Falstaff, Eders Herlighed!

Overdommeren.

Han, der var i Undersøgelse for Stratenrøveri?

Betjenten.

Den selsamme, Eders Naade! men siden har han gjort god Tjeneste ved Shrewsbury, og nu hører jeg, han gaaer med et Grinde til Prinds Johan af Lancaster.

Overdommeren.

Hvad? til York! kald paa ham!

Betjenten.

Herr Johan Falstaff!

Falstaff.

Dreng, sig ham, at jeg er døv.

Bagen.

J maa tale høiere; min Herre er døv.

Overdommeren.

Det troer jeg gjerne, naar han skal høre noget Godt. —

Gaa, træk ham i Ermet; jeg skal tale med ham.

Betjenten.

Herr Johan!

Falstaff.

Hvad? vil saadan en ung Knøs tigge? — Er der da ingen Krig? er der ikke Noget at bestille? trænger Kongen ikke til Folk? trænge Oprørerne ikke til Krigsmænd? Vel er det en Skam at være andensteds end paa den ene Side, men at tigge, det er dog en værre Skam end at være paa den værste Side, selv om den var værre, end Ordet Oprør er istand til at udtrykke.

Betjenten.

J tager feil, Herre.

Falstaff.

Saa? sagde jeg maaskee, J var en ærlig Mand? Naar jeg sætter min Værdighed som Ridder og Krigsmand tilside, saa var det Løgn i min Hals, hvis jeg sagde det.

Betjenten.

Saa sæt Eders Værdighed som Ridder og Krigsmand tilside, og tillad mig at sige Jer, at det er Løgn i Jer Hals, hvis J siger andet end, at jeg er en ærlig Mand.

Falstaff.

Det skulde jeg tillade dig at sige mig? jeg skulde sætte det tilside, som er groet ind i mig? Hvis jeg giver dig den Tilladelse, maa du hænge mig, og hvis du tager dig den Tilladelse, saa var det bedre, du var hængt. Du Snushane! Afsted! pak dig!

Betjenten.

Hans Herlighed vil tale med Jer.

Overdommeren.

Herr Johan Falstaff! et Ord med Jer!

Falstaff.

Naadige Herre! — Gud unde Eders Naade langt Liv og Helsen! Det glæder mig at see, at Eders Høivelbaarenhed gaaer ud. Jeg hørte, at Eders Høivelbaarenhed var syg; jeg haaber, at Eders Høivelbaarenhed ikke gaaer ud uden Doctorens Tilladelse. Skøndt Eders Høivelbaarenhed endnu ikke er ganske ude over Ungdomsaarene, har I dog en lille Tanke af Alderdommen, en lille Bismag af Tidens Salt; og jeg beder Eders Høivelbaarenhed underdanigst at bære tilbørlig Omsorg for Eders Helbred.

Overdommeren.

Herr Johan, jeg lod Jer indkalde førend Eders Tog til Shrewsbury.

Falstaff.

Med Eders Høivelbaarenheds Tilladelse, jeg hører, at hans Majestæt er kommen noget upasselig tilbage fra Wales?

Overdommeren.

Jeg taler ikke om hans Majestæt. — I vilde ikke komme, da jeg sendte Bud efter Jer.

Falstaff.

Og jeg hører ydermere, at hans Høihed har faaet et Anfald af denne forbandede Apoplexi.

Overdommeren.

Naa, Gud give ham god Bedring! — Jeg beder, lad mig tale med Jer.

Falstaff.

Den Apoplexi er, efter mit Skjon, en Slags Rethargi, en Slags Søvnløshed i Blodet, en forbandet Ringen for Dreene.

Overdommeren.

Hvad kommer det mig ved? lad den være, hvad den vil!

Falstaff.

Den har sin Oprindelse af megen Sorg, af Studering og Forstyrrelse i Hjernen; jeg har læst i Galenus om Aarsagen til dens Virkninger; det er en Slags Døvhed.

Overdommeren.

Saa troer jeg, I har et Anfald af den Sygdom; for I hører jo ikke, hvad jeg siger Jer.

Falstaff.

Meget godt, Eders Naade, meget godt! Om I gunstigt tillader, er det snarere den Svaghed ikke at høre efter, den Sygdom ikke at være opmærksom, som jeg lider af.

Overdommeren.

Det kunde maaskee være til Gavn for Eders Drens Opmærksomhed, om Eders Fodder kom i Blokken; og det skal ikke komme mig an paa at være Eders Læge.

Falstaff.

Jeg er saa fattig som Job, Eders Naade, men ikke saa taalmodig; Eders Høivelbaarenhed kan anordne mig en Tængslingsmixtur i Betragtning af min Fattigdom, men hvorvidt jeg som en lydig Patient vilde følge Eders Forfrister, derom kunde de Vise have et Gran af en Tvivl eller endog en hel Tvivl.

Overdommeren.

Jeg sendte Bud, for at I skulde komme og tale med mig, da der var Klagemaal imod Jer, som kunde have kostet Jer Livet.

Falstaff.

Efter de Raad, jeg dengang fik af min lærde Raadgiver i Landtjenestens Love, kom jeg ikke.

Overdommeren.

Hør nu, Herr Johan, Sandheden er, at I lever i stort Banrygte.

Falstaff.

Den, som spænder mit Belte om sig, kan ikke leve i mindre.

Overdommeren.

Eders Indkomster er smalle, og Eders Liv er flot.

Falstaff.

Jeg vilde ønske, at mine Indkomster var flottere og mit Liv smallere.

Overdommeren.

I har ført den unge Prinds paa Afveie.

Falstaff.

Den unge Prinds har ført mig paa Afveie; jeg er Manden med den store Mave, og han er min Ledehund.

Overdommeren.

Naa! jeg vil nødig rive et Saar op, der nylig er lægt. Eders Tjeneste paa den Dag ved Shrewsbury har lagt en Smule Forghyloning over Eders Mattebedrift ved Gadshill. I kan talke disse Ufredstider for, at I er sluppen saa fredelig fra den Sag.

Falstaff.

Eders Naade —

Overdommeren.

Men, da nu Alt er godt igjen, saa lad det blive saaledes; væk ikke den sovende Ulv.

Falstaff.

At vække en Ulv er lige saa slemt som at lugte en Ræv.

Overdommeren.

Ei! I er som et Eys, hvoraaf den bedste Del er brændt.

Falstaff.

En Tællepraas, Eders Naade, lutter Tælle; jeg kunde gjerne sige et Boglys, med Hensyn til mit voksende Omfang.

Overdommeren.

Enhvert graat Haar i Eders Ansigt burde minde Jer om, at der er Noget i Livet, som det gjælder —

Falstaff.

Ja, noget i Livet! noget i Livet! det er just det, det gjælder om.

Overdommeren.

J følger Prindsen allevegne som hans onde Mand.

Falstaff.

Nei, Eders Naade; en Mand er et usynligt Væsen, uden Legeme, og det skal Ingen nægte, at jeg har af den solideste Slags. Og dog i en vis Henseende vil man ikke regne mig for solid. Dyden gjælder saa lidt i disse Kræmmertider, at ægte Tapperhed er bleven til en Bjørnetrækker, Skarpsindigheden er bleven til en Ultapper og øder sin raske Vittighed paa at strive Regninger; alle de andre Mandens Gaver, der høre til et Menneſke, ere ikke et Stikkelsbær værd, saadan som denne Lidsalder's Slethed forvansker dem. J Gamle tage slet ikke Hensyn til, hvad vi unge Menneſker due til; J bedømme vort hede Blod efter Eders Galdes Bitterhed, og vi, som endnu ere Ungdommens Fortropper, vi er jo ogsaa nogle Skjelmer, det tilstaaer jeg.

Overdommeren.

Sætter J endnu Eders Navn paa Ungdommens Liste, J, der er tegnet med alle Alderdommens Mærker som en gammel Mand? Har J ikke rindende Dine, tørre Hænder, gustne Kinder, tynde Ben og en tyk Bug? Er ikke Eders Stemme hæs, Eders Mandedrag kort, Eders Hage dobbelt, Eders Forstand enkelt, og hver Stump af Jer fordærvet af

Allderdom? og I vil endnu kalde Jer ung? Hy, hy, Herr Johan!

Falstaff.

Naadige Herre, jeg blev født henved Allossen tre om Eftermiddagen med et graat Hoved og en Smule rund Mave. Min Stemme, — den har jeg mistet ved at raabe og synge i Kirken. Føre yderligere Bevis for min Ungdom vil jeg ikke. Sandheden er, at jeg er kun gammel i Forstand og Dømmekraft, og den, der vil springe omkap med mig om tusinde Mark, han kan laane mig Pengene, og lad ham saa tage sig iagt. Hvad det Dreffigen angaaer, som Prindsen gav Jer, saa gav han Jer det som en raa Prinds, og I tog derimod som en forstandig Herre. Jeg har irettesat ham derfor, og den unge Løve angrer det, — rigtignok ikke i Sæt og Afte, men i nyt Silketøi og gammel Kanarisæk.

Dverdommeren.

Nu, Gud skjænke Prindsen en bedre Stalbroder!

Falstaff.

Gud skjænke Stalbroderen en bedre Prinds!

Dverdommeren.

Godt! Kongen har stilt Jer og Prinds Henrik ad. Jeg hører, I gaaer med Prinds Johan af Lancaster imod Erkebissen og Jarlen af Northumberland.

Falstaff.

Ja, det takker jeg Eders smukke, rare, snilde Paasund for. Men see til, Alle I, som sidde hjemme og kysse Fru Fred, at I bede om, at vore Høre ikke støde sammen paa en hed Dag; for jeg tager ved Gud kun to Skjorter med og har ikke ijsinde at spæde overdrevent; hvis det bliver en hed Dag og jeg svinger andet end min Flaske, saa gid jeg aldrig maa spytte hvidt mere. Aldrig kan en farlig Fægtning stifte Hovedet frem, uden at jeg skal jages ind i den; ja, ja! jeg kan

ikke vare evigt. Men det har altid været et Træk af bort Folk her i England, at, naar det har noget godt, gjør det det altfor almindeligt. Vil man endelig paaftaae, at jeg er en gammel Mand, saa skulde man unde mig No. Gud give, at mit Navn ikke var saa frygteligt for Fjenderne, som det er. Det er bedre for mig at fortæres af Rust end at stures op af den evige Bevægelse.

Overdommeren.

Naa! før et rettsaffent Liv, før et rettsaffent Liv; og Gud velsigne Eders Tog.

Falstaff.

Vil Eders Høivelbaarenhed laane mig tusinde Pund til min Udrustning?

Overdommeren.

Ikke en Hvid, ikke en Hvid! I har nok at bære paa i de Pund, I selv veier. — Levvel! og anbefal mig til min Frænde Westmoreland.

(gaaer med Betjenten.)

Falstaff.

Hvis jeg gjør det, maa I give mig Næsestyvere med en Broelæggerjomfru. Menneftet kan ligesaa lidt stille Alderdom fra Rarrighed som Ungdom fra Lidelighed; men Gigten piner den ene og den flemme Syge plager den anden, og saaledes gjøre begge disse Livstrin mine Forhandelser oversflødige. — Dreng!

Pagen.

Herre!

Falstaff.

Hvormange Penge er der i min Pung?

Pagen.

Syv Rigsorter og to Styvere.

Falstaff.

Jeg kan ikke finde noget Lægemiddel mod denne Svind-
 sot i min Pung; at laane trækker det ud og trækker det ud,
 men Sygdommen er ulægelig. — Gaa, bring dette Brev til
 Prindsen af Lancaster, dette til Prinds Henrik, dette til Jarlen
 af Westmoreland, og dette til gamle Fru Ursula, som jeg hver
 Ugedag har svoret Hgteskab, siden jeg opdagede det første graa
 Haar paa min Hage. — Afsted; du veed, hvor du kan træffe
 mig. — (Pagen gaaer.) — Gid den flemme Syge fare i denne
 Podagra, eller ogsaa Podagraen i den flemme Syge! for en
 af dem er det, der huserer bamsat i min store Taa. Naa,
 det gjør ikke noget, om jeg halter; jeg har Krigsstrabadser til
 Paastud, og desto rimeligere synes det, at jeg faaer en Naade-
 penge. Et godt Hoved drager Nytte af Alting; jeg vil gjøre
 min Sygdom indbringende.

(gaaer.)

Uredie Scene.

York. Et Bærelse i Erkebispens Palads.

(Erkebissen af York træder ind tilligemed Herrerne Hastings, Mowbray
 og Bardolph.)

Erkebissen.

J kjender nu vor Sag og vore Kræfter;
 nu, ædle Venner, beder jeg, at hver
 vil sige frit sin Mening om vort Haab
 og først, Herr Marskalk, hvad er Eders Mening?

Mowbray.

Jeg billiger Marskens til vor Feide;
 dog ønsked jeg med større Sikkerhed
 at see, hvorledes vi med vore Midler
 har Styrke til med djærv og dristig Pande
 at byde Kongens Magt og Vælde Spidsen.

Hastings.

Bor Mandtal kan beløbe sig for Tiden
 til fem og tyve Tusind, udvalgt Mandskab;
 og rig Forhaabning om Forstærkning har
 vi af den mægtige Northumberland,
 hvis Bryst opflammes ved den lidte Skade.

Bardolph.

Spørgsmaalet er da dette nu, Lord Hastings,
 om vi med vore fem og tyve Tusind
 kan uden Jarlen bøde Kongen Trods?

Hastings.

Med Jarlen kan vi det.

Bardolph.

Sa, der er Knuden;

men søle vi os uden ham for svage,
 saa mener jeg, vi bør ei gaae for vidt,
 før han er nær ved Haanden med sin Hjælp;
 thi ved en Sag, der seer saa blodig ud,
 tør Visning og Formodning, uviist Haab
 om uvis Hjælp ei bringes med i Regning.

Erkebispens.

Sa meget sandt, Lord Bardolph; just saaledes
 har Percy sig jo ad ved Shrewsbury.

Bardolph.

Netop; han nærer sig med Haab; han leved
 af Lust i Tillid til en lovet Hjælp;
 han smigred sig med Udsigt til en Magt,
 der blev langt mindre end hans mindste Tanke;
 saaledes, fuld af svar Indbildning, førte
 han som en Rasende sin Hær i Døden
 og styrtede sig blindt i Undergang.

Hastings.

Tillad mig dog, det har end aldrig stædet
at regne paa Sandsynlighed og Haab.

Bardolph.

Jo, — hvis en Krig, som vor i denne Stund,
en Sag, som er i fuldest Gang og Drift,
i Haabet lever, som naar Træets Knopper
vi see frembryde i den aarle Vaar;
dem giver Haabet ei saa sikker Borgen
for, at de blive stal til Frugt, som Frygten
for, at en Frost dem dræber. — Vil vi bygge,
beseer vi Pladsen først og gjør saa Tegning,
og naar vi saa see Husets Skikkelse,
maa vi beregne Bygningens Bekostning;
og finde vi, den overgaaer vor Evne,
hvad gjør vi da? vi gjør et andet Udkast
med færre Værelser; maaſkee vi lade
tilsidst al Byggen fare. Meget mere
ved dette store Værk, — det gjælder næsten
at styrte ned et Rige for at reise
et andet, — skulde vi dog ret betragte
vor Byggeplads, vort Udkast, enes om
en sikker Grundvold, spørge Mestere
til Raads og kjende vore egne Kræfter,
om de forslaae til sligt et Værk; om de
opveie det, der staaer imod; thi ellers
vi ruste os med Tal kun, paa Papiret,
og bruge Stridsmands Navne kun for Stridsmænd,
som den, der gjør en Tegning til et Hus,
der overgaaer hans Evne, og naar halvveis
han har det færdigt, lader han det staae
og overgiver sit halvbygte Gods

Ussom nøgent Offer for Regnskyens Graad,
 Sæt Bytte for den histre Vinters Vold.

Hastings.

Sæt, at vort Haab, der tegner dog saa smukt,
 Blev dødsødt, og at nu vi havde her
 Alden allersidste Mand, vi kunde vente,
 Saa troer jeg dog, vor Hær er stærk nok til,
 Ussom den nu er, at maale sig med Kongen.

Bardolph.

Har Kongen da kun fem og tyve Tusind?

Hastings.

Mod os ei fler, Herr Bardolph, knap saamange;
 Ham Tidens Trængsel tvinger til at dele
 sin Magt i tre: en Hær imod de Franse,
 een mod Glendower; en tredie gaaer maaskee
 imod os; saaledes deles Kongens Svaghed
 i trede, og hans Pengekister klinge
 af Tomhed og den hule Fattigdom.

Erkebisp.

At han sin delte Styrke skulde samle
 og drage hid mod os med al sin Magt,
 staaer ikke til at frygte.

Hastings.

Gjør han det,

Saa blotter han sin Ryg; Walliseren
 og Fransten gjør ham slug i Hælene.
 Frygt aldrig det.

Bardolph.

Hvem, troer man, skulde føre

hans Hær mod os?

Hastings.

Johan af Lancaster

og Westmoreland; mod Wales gaaer han selv
og Henrik Monmouth; hvem der har hans Banner
imod de Franske, veed jeg ei forvist.

Erkebispens.

Lad os gaae frem og høit kundgjøre Grunden,
hvorfor vi føre Baaben. Land og Folk
er lede nu ved deres eget Valg;

den overmætte Kjærlighed er vammel.

Den saaer en svimmel og usikker Volig,
som bygger paa den store Mængdes Hjerte.

Førrykte Føbel! hvilke Jubelfrig

steg ei fra dig til Himlen og velsigned

din Bolingbroke, før det han blev, hvortil

du vilde gjøre ham; og nu, da du

har ham istand, alt som dit Hjerte lyster,

du slugne Dyr, er du saa mæt af ham,

at selv du ægger dig til at udspye ham.

Saa spyede du op af dit Fraadersvælg,

gemene Hund, den kongelige Richard;

nu aad du gjerne op dit døde Spy

og tuder efter det. Hvad er der da

i disse Tider vel at lide paa?

de, som, mens Richard leved, ønsked kun

hans Død, er nu forelsked' i hans Grav.

Du, som slog Støv ned paa hans ædle Hoved,

da gennem Londons stolte Stad med Suk

han red bag den lovprieste Bolingbroke,

du raaber: „Ford! skjænk os igjen den Konge!

tag denne kun!“ — fordømmelige Daarskab!

det Svundne og det Kommende behager

dig altid bedst; men det, du har, du vrager.

Mowbray.

Skal vi saa mønstre Hæren? rykke ud?

Hastings.

Vi tjene Tiden; det er Tidens Bud.

(de gaae.)

Anden Act.

Første Scene.

London. En Gade.

(Bærtinden kommer ind med Klo og hans Dreng; ført efter Snare.)

Bærtinden.

Mester Klo, har I ført Klagen ind?

Klo.

Den er ført ind.

Bærtinden.

Hvor er Eders Drabant? er det en slink Drabant? er
han Karl for sin Hat?

Klo.

Heida, hvor er Snare?

Bærtinden.

O, Gud ja, gode Mester Snare!

Snare.

Her, her!

Klo.

Snare, vi skal sætte Herr Johan Falstaff.

Snare.

Det kunde nok koste et Par Stykker af os Livet; for
han stikker.

Bærtinden.

Ja, du Fredsens Gud! tag Jer iagt for ham! han staa mig i mit eget Hus, og det paa en bestialst Maade. Saa sandt jeg er ærlig, han bryder sig ikke en Snus om, hvad Ulykke han gjør, naar han har trukket blank; han støder til som en ren Djævel; han staaer hverken Mand eller Kvinde eller Barn.

Klo.

Kan jeg blot komme ham paa Livet, bryder jeg mig ikke om hans Stød.

Bærtinden.

Jeg ikke heller; jeg skal være ved Haanden.

Klo.

Gaaer jeg bare Tag i ham, — kommer han i Kløerne paa mig. —

Bærtinden.

Jeg er en ødelagt Kone, hvis han slipper bort; jeg vidner for Jer, han staaer uden Maal og Ende paa mit Bræt. — Gode Mester Klo, hold fast paa ham; — gode Mester Snare, lad ham ikke slippe. Han kommer idelig og idelig paa Postehjørnet, for at købe sig, — med Tugt at melde, — en Sadel; og han er engræsset til Middag i Dagehovedet i Lumbertgaden til Silkekræmmeren Mester Glat. Jeg beder Jer, siden min Duplik er ført ind, og mit Tilfælde er saa aabenbart bekjendt for Alverden, saa lad ham blive bragt ind, at han kan svare for sig. Hundrede Mark er en svær Byrde for en stakkels, enlig Kone at bære, og jeg har baaret og baaret og baaret, og han har smurt mig om Munden og smurt mig om Munden fra den Dag og til den Dag, saa det er en Skam at tænke sig. Det er ingen honnet Behandlingsmaade, medmindre en ærlig Kone skal være et Usen eller et Kvæg, der skal lade sig krænte af enhver Kjeltring.

(Herr Johan Falstaff, Pagen og Bardolph komme ind.)

Der kommer han, og den Erkegavtyv, Bardolph med sin Røds-
vinsnæse er med. Gjør Eders Pligt, Mester Alo og Mester
Snare! gjør nu, gjør nu, gjør nu strax Eders Pligt!

Falstaff.

Hvad nu? hvor er Ilden? hvad er her paafærde?

Alo.

Herr Johan, jeg fængsler Jer ifølge en Klage fra
Madam Rast.

Falstaff.

Væk, I Slyngler! — Træk, Bardolph! hug Hovedet
af den Skurk! kast det Kvindemenneste i Rendestenen!

Bærtinden.

Kaste mig i Rendestenen? jeg vil kaste dig i Rende-
stenen! Vil du det? vil du det? du skammelige Bedrager! —
Hei! Mord! Mord! — Du manddrabelige Skurk! — Vil du
myrde Guds og Kongens Embedsmænd? O, du Manddra-
der; det er du; du er baade en Manddraber og en Kvinde-
draber.

Falstaff.

Hold mig dem fra Livet, Bardolph!

Alo.

Hold paa ham! hold paa ham!

Bærtinden.

Godt Folk, giv en Haandsrækning eller to! — Saa
det vilde du? vilde du det? ja gjør det, du Skurk! gjør det,
din Galgenknebel!

Falstaff.

Væk, du Rjøffengris! du Badsteballe, du Rappensfralde!
jeg skal støve ud i dit Kapitolium.

(Overdommeren kommer ind med Følge.)

Overdommeren.

Hvad er paa Færde her? Hold Fred! — Saa hør!

Bærtinden.

Naadige Herre, vær mig naadig! jeg anraaber Jer om at staae mig bi!

Overdommeren.

Hvad, Herr Johan! staaer I og flamres her?

det sommer slet Jer Stand, Jer Tid, Jer Hverv.

I burde været vidt paa Wei til York. —

Karl, slip ham! hvorfor hænger du dig ved ham?

Bærtinden.

Alt, allerhøivelbaarneste Herre, jeg er en stakkels Enke fra Eastcheap, og han er fængslet paa min Begjæring.

Overdommeren.

For hvilken Summa?

Bærtinden.

For Summa Summarum, Eders Naade, Alt, hvad jeg eier og har. Han har ædt mig ud af Hus og Hjem. Hele min Substans er gaaet i hans tykke Mave der; men jeg vil have Noget af det ud igjen, ellers vil jeg klemme dig som en Mare hver Nat.

Falstaff.

Jeg tænker, jeg kan ligesaagodt klemme Maren, naar jeg seer min Leilighed.

Overdommeren.

Hvad er alt dette, Herr Johan? Sy! hvilken retstaffen Mand vilde døie en saadan Storm af Skjældsord? Skammer I Jer ikke ved at nøde en stakkels Enke til saa haard en Fremgangsmaade for at komme til sit Eget?

Falstaff.

Hvad er det da for en svær Sum, jeg skylder dig?

Bærtinden.

Ja, hvis du var en ærlig Karl, var det dig selv og Pengene til. Du svor mig din Tro paa et sølsforgyldt Bæger, i min Dagligstue, ved det runde Bord, ved en Stenfulsild, Onsdagen efter Pintse, dengang da Prindsen slog dig et Hul i Hovedet, fordi du lignede hans Fader ved en Chordegne i Windsor; da svor du mig til, da jeg vadsfede dit Saar, at du vilde ægte mig og gjøre mig til din Fru Gemalinde. Kan du nægte det? Kom ikke Mutter Kallun, Slagterens Kone, ind i det samme og kaldte mig Nabomoer Kaff og kom for at laane en Kop Vineddike og sagde, hun havde et godt Fad Krabber, hvorpaa du fik Lyft til at spise nogle, hvorpaa jeg sagde dig, at de var ikke gode for et frist Saar? og bad du mig ikke, da hun var gaaet ned ad Trapperne, at jeg ikke mere maatte være saa familiær med saadanne simple Folk, og sagde, at med det første skulde de kalde mig Madam? og kyssede du mig ikke og bad mig om at lade dig faae tredive Shillings? Jeg kræver dig til at gjøre din Ed paa Bibelen! nægt det, om du kan!

Falstaff.

Naadige Herre, det er et skæffels, fjantet Kvindemenneste, og hun siger, hvor hun kommer i Byen, at hendes ældste Søn ligner Jer. Hun har været i gode Omstændigheder, og, sandt at sige, Fattigdom har gjort hende forrykt. Hvad disse dumme Retsbetjente angaaer, saa beder jeg, at I skaffer mig Fyldestgjørelse over dem.

Overdommeren.

Herr Johan, Herr Johan! jeg kjender nok Eders Maade at fordreie Sandheden paa. Hverken Eders fripostige Mine, eller den Strøm af Ord, der styrter ud af Jer med meer end uforstammet Frækhed, kan hindre mig i at betragte Sagen med Billighed. I har, efter hvad jeg kan see, misbrugt

denne Kones altfor store Villighed, og faaet hende til at være
 Ser til Tjeneste baade med sin Pung og med sin Person.

Bærtinden.

Ja, det er sandt Ord, Eders Naade! —

Dverdommeren.

Saa ti dog stille. — Betal hende den Gjæld, I staaer
 i til hende, og gjør den Synd god igjen, I har begaaet med
 hende; det ene kan I gjøre med rede Penge, det andet med
 oprigtig Anger.

Falstaff.

Eders Naade, den Rivaf vil jeg ikke tage imod uden at
 svare. Edel Frimodighed kalder I usorstammet Frækhed;
 naar en Mand bare vil krumme sin Ryg og ikke sige et Mut,
 saa er han dydig. Nei, Eders Naade, med al underdanig
 Respect vil jeg dog ikke kysse Støvet for Eders Fødder. Jeg
 siger Ser, jeg forlanger at befries fra disse Retsbetjente, da
 jeg reiser i hastigt Grinde i Kongens Tjeneste.

Dverdommeren.

I taler, som om I havde Myndighed til at gjøre Uret;
 men gjør nu, hvad Eders Navn og Rygte kræver, og stil den
 stakkels Kone tilfreds.

Falstaff.

Rom hid, Bærtinde!

(tager hende tilside.)

(Gower træder ind.)

Dverdommeren.

Nu da, hvad Nyt, Herr Gower?

Gower.

Eders Naade,

Kongen og Henrik, Prinds af Wales, er nu
 hel nær herved; af Brevet seer I Resten.

(han giver ham et Brev.)

Falstaff.

Saa sandt jeg er en Riddersmand!

Værtinden.

Sa vist, det har I sagt saa tidt.

Falstaff.

Saa sandt jeg er en Riddersmand! — Naa tal nu ikke mere om det.

Værtinden.

Bed denne himmelfste Gjord, jeg træder paa, kommer jeg ikke til at pantsætte baade mit Sølvstøi og Tapeterne i mine Spisestuer!

Falstaff.

Glas, Glas er det bedste i Verden, man kan drikke af; og hvad dine Vægge angaaer, — en simpel lille Spas, eller Historien om den fortabte Søn, eller en tydsk Bildsvinejagt i Vandfarve er ligesaa god som tusinde af disse hersens Sengeomhæng eller mølædte Tapeter. — Lad det være ti Pund, om du kan. Naa, var det ikke for dine Nykker, saa var der ikke en sødere Løs i England. Gaa nu, vadst dit Ansigt og tag din Klage tilbage. Naa, du maa ikke komme med de Luner til mig; kjender du mig ikke? Ja, ja! jeg veed nok, det er Andre, der har sat det i dig.

Værtinden.

Kjære Herr Johan, lad det blive ved tyve Rosenobler; jeg vilde, min Tro, nødig sætte mit Sølvstøi ud; det er baade vist og sandt.

Falstaff.

Saa lad det være! jeg finder nok en anden Udvei — du er og bliver dog en Tøsse.

Værtinden.

Godt! I skal faae det, om jeg saa skal pantsætte min

Rjole. Jeg haaber, I kommer og spiser til Aften. — I vil jo dog betale mig det altsammen?

Falstaff.

Vil jeg leve? — (til Bardolph.) Gaa med hende, gaa med hende, hæng paa, hæng paa!

Bærtinden.

Skal jeg bede Dorthes Lagen-splitter at spise til Aften med?

Falstaff.

Godt! ikke et Ord mere! lad os faae hende.

(Bærtinden, Bardolph og Retsbetjentene gaar.)

Dverdommeren.

Jeg har hørt bedre Nyheder.

Falstaff.

Hvilke Nyheder er der, bedste Herre?

Dverdommeren (til Gower.)

Hvor laa Kongen inat?

Gower.

I Basingstoke, Eders Naade.

Falstaff.

Jeg haaber, Eders Naade, at Alt staaer vel til; hvad Nyt er der, Eders Naade?

Dverdommeren (til Gower.)

Er hele Hæren vendt tilbage?

Gower.

Nei;

femhundred Heste, femtenhundred Fodfolk drog Prinds Johan af Lancaster tilhjælp imod Northumberland og Erkebispens.

Falstaff.

Kommer Kongen tilbage fra Wales, ædle Herre?

Overdommeren (til Gower.)

J skal faae Breve af mig ufortøvet;
kom nu og gaae med mig, min gode Gower.

Falstaff.

Naadige Herre!

Overdommeren.

Hvad er der?

Falstaff (til Gower.)

Herr Gower, maa jeg indbyde Jer til Middag?

Gower.

Jeg takker Jer, gode Herr Johan; men jeg maa være
hans Naade her til Tjeneste.

Overdommeren.

Herr Johan, J driver altfor lang Tid bort her, efter-
som J skal udskrive Krigsfolk i de Provindser, J kommer
igjennem.

Falstaff.

Vil J da spise til Aften med mig, Herr Gower?

Overdommeren.

Hvad var den Læremester for en Nar, der lærte Jer
disse Manerer, Herr Johan?

Falstaff.

Herr Gower, hvis de ikke klæde mig, saa har det været
en Nar, der lærte mig dem. Dette er det fine ved Fægtning,
Eders Naade; Puf for Puf, saa er det Lige for Lige.

Overdommeren.

Nu, Herren opløse dig! du er en stor Daare.

(de gaae.)

Anden Scene.

Samme Steds. En anden Gade.

(Prinds Henrik og Poins komme ind.)

Prinds Henrik.

Tro mig, jeg er umaadelig træt.

Poins.

Er det kommet saa vidt? Jeg havde troet, at Træthed aldrig kunde give sig i Lag med En af saa høit Blod.

Prinds Henrik.

Da giver den sig ilag med mig, omendstjændt min Høihed rødmer ved at tilstaae det. Klæder det mig ikke simpelt at være lysten for Tyndtøl?

Poins.

En Prinds burde rigtignok ikke have studeret saa overfladist, at saadan en flov Sammenblanding kunde komme ham i Tanke.

Prinds Henrik.

Maaskee min Appetit da ikke er af prindselig Fødsel; for nu kommer jeg min Tro paa Tanke om det stakkels Kreatur, Tyndtøl. Men sandt at sige, disse ydmyge Betragtninger gjøre mig led ved min Høihed. Hvilken Skam er det ikke for mig at huske dit Navn! eller at kjende dit Ansigt imorgen! eller at lægge Mærke til, hvormange Par Silkestrømper du har, nemlig dem, du har paa, og dem, der engang var ferskenfarvede? eller at holde Register over dine Skjorter, nemlig en til Overflod og en til Brug! — Men det veed Barten i Boltuset bedre end jeg; thi der er lav Ebbe i din Linnedkiste, naar du ikke fører Boltetræet der, hvilket du nu i lang Tid ikke har gjort, fordi Resten af dine Nederlande har taget sig for at fortære dine hollandske Værræds Besiddelser, og Gud veed, om de, der ligge og strige i Ruinerne af dit Linned, skulle arve hans Rige; men Jordmødrene sige, at det

er ikke Børnenes Skyld; Verden formeres derved, og Slægtstaberne styrkes mægtigt.

Poins.

Det passer kun lidt sammen, at I ovenpaa saa svært et Stykke Arbejde fører saa letfærdig en Tale. Sig mig, hvor mange vakkre unge Prindsers vilde gjøre det, naar deres Fader var saa syg, som Eders er i denne Tid?

Prinds Henrik.

Skal jeg sige dig en Ting, Poins?

Poins.

Ja nok! og lad det være en udmærket god Ting.

Prinds Henrik.

Den er altid god nok til vittige Hoveder, der ikke er høiere paa Straa, end du er.

Poins.

Kom an da! jeg er Mand for at høre den Ting, I vil sige.

Prinds Henrik.

Nu vel da, jeg siger dig, — det er ikke rimeligt, at jeg skulde være bedrøvet nu, da min Fader er syg, og dog kunde jeg sige til dig, — som til En, jeg behager at kalde min Ven i Mangel af en bedre, — at jeg kunde være bedrøvet, og det ret for Alvor bedrøvet.

Poins.

Banffeligt nok ved en saadan Anledning.

Prinds Henrik.

Ved denne Haand! Du troer, at jeg staaer ligesaa dybt indskreven i Djaavelens Bog som du og Falstaff for Halstarrighed og Forhærdelse. Det vil Enden vise. Men jeg siger dig, — Hjertet bløder i mig, fordi min Fader er saa syg; og min Dmgang med saa slet Selskab som dig har fornuftigvis forbudet mig enhver udvortes Uttring af Sorg.

Poins.

Og hvorfor det?

Prinds Henrik.

Hvad vilde du tænke om mig, hvis jeg græd?

Poins.

Jeg vilde tænke, I var en ægte prindselig Hykler.

Prinds Henrik.

Det vilde hver Mand tænke, og du er en lykkelig Tyr, at du tænker som hver Mand tænker; ingen Mands Tanter holde sig bedre paa Landeveien end dine. Hver Mand vilde rigtignok troe, at jeg var en Hykler. Og hvad bevæger Eders allerhøiestærede Tanter til at tænke saaledes.

Poins.

Ei! fordi I har været saa løs paa Traaden og havt saameget Maffepi med Falstaff.

Prinds Henrik.

Og med dig.

Poins.

Bed Solens Lys! jeg bliver vel omtalt; det kan jeg høre med mine egne Dren. Det værste, de kan sige om mig, er, at jeg er en yngre Broder, og at Hænderne sidde noget løse paa mig; og de to Ting kan jeg ikke ændre, det tilstaaer jeg. — Gillemand! der kommer Bardolph.

Prinds Henrik.

Og Drengen, som jeg forærede Falstaff; han fik ham fra mig som et Christent Menneſte, og ſee nu, om den tykke Slyngeſel ikke har omſkabt ham til en Ubekat.

(Bardolph og Pagen komme ind.)

Bardolph.

Gud bevare Eders Naade.

Prinds Henrik.

Og Eders med, høiædle Bardolph.

Bardolph (til Pagen.)

Kom hid, du dydige Væsel, du undseelige Tosscheved! bliver du rød? hvad bliver du nu rød for? hvilken jomfruelig Krigsmand du er bleven! er det saa farlig en Sag at tage Jomfrudommen af et Pottetrus?

Pagen.

Naadige Herre! han kaldte nylig paa mig igjennem et Gittervindue, og jeg kunde ikke skjelne nogen Del af hans Ansigt fra Vinduet; endelig opdagede jeg hans Dine, og jeg troede, at han havde gjort to Huller i Værtindens nye røde Stjort og kiggede igjennem dem.

Prinds Henrik.

Har Drengen ikke gjort god Fremgang?

Bardolph.

Pak dig, du forbandede, tobenede Ranin, pak dig!

Pagen.

Pak Jer, I nederdrægtige Altheas Drøm, pak Jer!

Prinds Henrik.

Forklar det, Dreng! hvad for en Drøm, Dreng?

Pagen.

Ei, naadige Herre, Althea drømte, at hun blev forløst med en Ildebrand, og derfor kalder jeg ham hendes Drøm.

Prinds Henrik.

En god Udlægning, en Krone værd! der har du den, Dreng.

(giver ham Penge.)

Poins.

O, kunde denne skønne Blomst vogtes for Orme! — Naa, der har du en Rigsort til at sikre dig.

Bardolph.

Hvis I ikke faaer ham hængt imellem Jer, saa faaer Galgen ikke sin Ret.

Prinds Henrik.

Og hvorledes lever din Herre, Bardolph?

Bardolph.

Godt, naadige Herre; han hørte om Eders Naades Ankomst til Byen; her er et Brev til Jer.

Poins.

Afleveret paa sømmelig Maade. — Naa hvordan lever Herr Mortensdag, Eders Herre?

Bardolph.

I legemligt Velgaaende, Herre.

Poins.

Ja, den uødellige Del af ham trænger rigtignok til en Læge; men det rører ham ikke; om den ogsaa er syg, dør den dog ikke.

Prinds Henrik.

Jeg tillader den Kjødklump at være saa fortrolig med mig som min Hund, og han hævder sin Plads; see her, hvorledes han skriver.

Poins (læser.)

„Johan Falstaff, Ridder“. — Ja, det skal Enhver have at vide, saa ofte som han har Leilighed til at nævne sig. Det er ligesom med de Folk, der er i Slægt med Kongen; de kan aldrig stikke sig i en Finger uden at de sige: „Der blev Kongens Blod udgydt!“ — „Hvorledes det?“ siger En, der lader som han ikke fatter det, og Svaret sidder ligesaa løst som en forgjældet Mands Hue: „Jeg er en ringe Frænde af Kongen, Herre!“ —

Prinds Henrik.

Ja, de vil være i Slægt med os, om de saa skulde regne det ud lige fra Saphet. — Men nu Brevet!

Poins.

„Herr Johan Falstaff, Ridder, sender sin Hilsen til

Kongens Søn, den næste efter Faderen, Henrik, Prinds af Wales." — Ei, det er jo et Document!

Prinds Henrik.

Stille!

Poins.

"Jeg vil efterligne den berømmelige Romer i Korthed; — han mener vist kortaaudet, stakaudet; — „jeg anbefaler mig til dig, jeg anbefaler dig og forlader dig. Indlad dig ikke formeget med Poins; han misbruger din Gunst i den Grad, at han bander paa, du skal giftes med hans Søster Leonore. Gjør Bod og Bedring i ledige Timer efter din Leilighed, og lev nu vel!"

"Din, ved Ja og Nei (det vil sige, som du behandler ham til,) Hans Falstaff for mine fortrolige Venner, — Johan for mine Brødre og Søstre og Herr Johan for hele Europa."

Min Prinds! jeg vil dyppe dette Brev i Søl og tvinge ham til at æde det!

Prinds Henrik.

Det kan man kalde at faae ham til at tage sine Ord i sig igjen. — Men taler du saaledes om mig, Edvard? skal jeg giftes med din Søster?

Poins.

Gud give, Pigebarnet ikke fik en værre Skæbne! — men jeg har aldrig sagt det.

Prinds Henrik.

Nu, saaledes drive vi Gjæk med Tiden, og de Viser vander sidde i Skyerne og spotte os. — (til Bardolph) Er din Herre endnu i London?

Bardolph.

Ja, Eders Naade!

Prinds Henrik.

Hvor spiser han til Aften? Mæster den gamle Orne sig endnu paa den gamle Sti?

Bardolph.

Paa det gamle Sted, naadige Herre, i Gastcheap.

Prinds Henrik.

Hvad Selskab har han der?

Pagen.

Ephester, Eders Naade, af den gamle Kirke.

Prinds Henrik.

Spiser der Kvindfolk til Aften med ham?

Pagen.

Ingen andre, Eders Naade, end den gamle Madam Rast og Jomfru Dorthé Lagenplitter.

Prinds Henrik.

Hvad er det for en Hedning?

Pagen.

En meget net Dame, min Prinds, og i Slægt med min Herre.

Prinds Henrik.

Ja, i Slægt som Sogneværne med Bythyren. — Skal vi liste os paa dem ved Aftensmaaltidet, Edvard?

Poins.

Jeg er Eders Skygge, min Prinds! jeg følger Jer.

Prinds Henrik.

Hør Dreng, og du, Bardolph! ikke et Ord til Eders Herre om, at jeg allerede er kommen til Staden; der har I Noget for at tie.

Bardolph.

Jeg har ingen Tunge, min Prinds.

Pagen.

Og jeg vil lægge Tømme paa min.

Prinds Henrik.

Gaa nu, Farvel! (Pagen og Bardolph gaae.) Denne Dorthes Lagensplitter er vel saadant et Slags Alfarvei?

Poins.

Det indestaaer jeg for; saa alfar som Veien mellem St. Albans og London.

Prinds Henrik.

Hvorledes skal vi bære os ad for at see Falstaff i Aften i hans rette Element uden selv at blive seete?

Poins.

Vi tage et Par Lædertrøier paa og Forflæder og opvarte ham ved Bordet som Kjælderspende.

Prinds Henrik.

Fra en Gud til en Tyr? en svær Fornedrelse! det gjorde Jupiter. — Fra Prinds til Kjældersvend? en lumpen Forvandling! det er det, jeg vil gjøre; thi ved enhver Ting maa Hensigten veies mod Daarstaben. Kom med, Edvard!
(de gaae.)

Tredie Scene.

Warkworth. Udenfor Borgen.

(Northumberland kommer ind med Fru Northumberland og Fru Percy.)

Northumberland.

Jeg beder, kjære Hustru, gode Datter,
lad dog min svære Idræt gaae sin Gang;
tag ikke Tidens Miner paa, at ikke
som den I volde Percy Nød og Vaande.

Fru Northumberland.

Jeg giver tabt; jeg vil ei tale mere;
gjør, hvad du vil; din Visdom lede dig.

Northumberland.

Min Hustru, af, min Vre staaer i Pant;
den kan ei løses ind, hvis ei jeg gaaer.

Fru Percy.

Gaa dog for Guds Skyld ei i denne Krig!
I brød alt engang, Fader, Eders Ord,
da I var end langt mere helligt bundet;
da Eders Søn, min hjertenskjære Henrik,
mod Norden sendte mangt et Blik, om ikke
hans Fader kom til Hjælp; — det var forgjæves! —
Hvem fik Jer dengang til at blive hjemme?
En dobbelt Hæder gik tilgrunde der,
Eders og Eders Søns. Gid Eders atter
al Himlens Glands omstraale; — hans — den smykked
ham stjont, som Solen Himlens lyse Hvælving,
og ved hans Lys alt Englands Ridderstab
blev vaft til Heltedaad; han var det Speil,
for hvilket ædel Ungdom smykked sig.
Den gjaldt for lam, der ikke gik som han;
han stammede, og det, som var hos ham
Naturens Lyde, blev de Tappres Sprog!
thi de, som kunde tale jævnt og sindigt,
forvansked deres Tunges Færdighed
for ham at ligne. Saa i Sprog, i Gang,
i Levevis og i Forlystelser,
i Krigens Kunst og alle Blodets Luner
var han det Maal, det Speil, den Bog, det Mønster,
hvorefter Andre danned sig. Og ham,
den herlige, det Underværk blandt Mænd,
har I forladt. Ham, som for Ingen veg,
ham veg I fra; derfor han maatte see
paa Nederlagets Dag den grumme Krigsgud,

og holde Stand, hvor intet Værn var stærkt
 undtagen Klangen af Hedspores Navn.
 Saaledes lod I ham i Stikken. O,
 gjør aldrig, aldrig mod hans Aand den Uret,
 at holde mere strengt ved Ord og Løfte
 mod Andre end mod ham. — Lad dem om det;
 Marstallen, Erkebispens er jo stærke.
 Hvis Henrik havde været halvt saa mandstærk,
 jeg hang idag end om hans Hals og talte
 om Monmouths Grav.

Northumberland.

Nu Gud forlade dig,
 min skønne Datter! alt mit Mod du røver,
 naar du paany begræder gamle Feil. —
 Seg maa jo gaae og møde Faren der;
 hvis ikke, søger den mig andensteds,
 hvor jeg er mindre rustet.

Fru Northumberland.

Flygt til Skotland;

lad Adelen og Borgerstandens Bæbning
 forsøge først en Smule deres Kræfter.

Fru Percy.

Og hvis de vinde Fordel imod Kongen,
 slut Jer til dem som et Staalsideben
 for Styrken at forstærke. Men for Guds Skyld
 lad dem forsøge først; saa gjorde Percy;
 ham lod man gjøre det; saa blev jeg Enke,
 og aldrig længe nok jeg lever til
 at vande med mit Dies Regn hans Minde,
 at det maa groe og spire himmelhøit
 til Pris og Ære for min ædle Husbond.

Northumberland.

Kom, kom, gaa ind med mig. — Mit Sind er nu
 som Havets Flod, opspulmet til sin Høide, —
 da staaer den stille, gaaer til ingen Side.
 Jeg vilde gjerne møde Erkebissen;
 men tusind Grunde holde mig tilbage.
 Til Skotland gaaer jeg da og venter der,
 til bedre Tid og Held mig kalder her. (de gaae.)

Fjerde Scene.

Bærelse i Bærtshuset Bildsvinehovedet i Gastcheap.
 (To Kjældersvende komme ind.)

Første Kjældersvend.

Hvad Pøkker er det, du kommer med der? Arme Riddere? Beed du ikke, at Herr Johan kan ikke udstaae arme Riddere?

Anden Kjældersvend.

Hilledød! det har du Ret i. Prindsen satte engang en Tallerken arme Riddere for ham og sagde, at der var fem af hans Lige, og derpaa tog han sin Hat af og sagde: „Nu siger jeg Farvel til disse sex gamle, fidsede arme Riddere.“ Det ærgrede Herr Johan i hans Hjerte; men nu har han glemt det.

Første Kjældersvend.

Maa da, saa dæk dem til og sæt dem hen! og see om du kan faae sat paa Mester Snogs Bierfildere; Jomfru Lagen-splitter vilde gjerne høre lidt Musik. — Skynd dig; der var for varmt i den Stue, hvor de spiste, de kommer strax.

Anden Kjældersvend.

Hør kun! Prindsen og Herr Poins vil være her strax; og de vil tage et Par af vore Troier og Forklæder paa, og Herr Johan maa ikke vide det; Bardolph har meldt det.

Første Kjældersvend.

Hillemænd! det bliver rigtige Fastelavnsløier! det bliver et hyppeligt Puds!

Anden Kjældersvend.

Nu vil jeg see, om jeg kan faae fat paa Mester Snog.
(han gaaer.)

(Bærtinden og Dorthe komme ind.)

Bærtinden.

Min Tro, søde Barn! mig synes, at nu har I en excellent god Temperamentur; den lille Puls slaaer saa extraordinært, som Hjerte kan ønske, og jeg kan svare for, Eders Rouleur er saa rød, som en Rose kan være; men I har, min Tro, druffet formegen Kanarisk, og det er en forfærdelig Bin til at slaae igjennem; den parfumerer Blodet, inden man veed et Ord af det. Naa, hvor gaaer det? hvordan har I det nu?

Dorthe.

Jo, bedre. — Uh!

Bærtinden.

Naa, det var kjent sagt; et godt Hjerte er Guld værd. See, der kommer Herr Johan.

(Falstaff kommer syngende.)

Falstaff.

„Da Arthur først til Hove kom,“ —

Slaa Potten ud, —

(Kjældersvenden gaaer.)

„og blev en Konge hold;“ —

Naa, hvor gaaer det, Somsfru Dorthe? hvad fattes Jer?

Bærtinden.

Det er Trykning, ja saa min Gud er det saa.

Falstaff.

Ja, saadan er det med dem alle af den Haandtering; naar det fattes paa Trykning, saa klager de sig.

Dorthe.

J ælle Dykvoem! er det den Trøst, J giver mig?

Falstaff.

Dyffe Bomme er det Jer, der volder, Somfru Dorthe.

Dorthe.

Er det mig, der volder dem? Nei Graadseri og Sygdomme volder dem; jeg volder dem ikke.

Falstaff.

Om Koffen hjælper til Graadseriet, saa hjælper J os til Sygdommene, Dorthe. Af Jer faae vi det, af Jer faae vi det; tilstaae mig det, mit lille Dydespeil, tilstaae mig det.

Dorthe.

Sa vist! vore Kjæder og Juveler faaer J.

Falstaff.

„Rubiner, Perler og Karbunkler!“ ja den, som tjener drabeligt, kommer hinkende hjem; han kommer ud af Breschen med Landsen drabelig fældet og saa drabelig til Feltstjæren, for atter drabelig at gaae løs paa de ladte Miner.

Dorthe.

Reis J til Blofsbjerg, J Svinebæls, reis J til Blofsbjerg!

Bærtinden.

Naa, min Tro, det er den gamle Vise; J to kommer aldrig sammen, uden J skal klamres. J er begge to, sand for Dyden, saa haarde mod hverandre som to Skiver ristet Brød uden Smør; den Gne vil ikke bære over med den Andens Foibleser. Ih vor Herre bevares! En maa jo bære, og det maa være Jer, Dorthe, J er det svage Kar, som man siger, det tommere Kar.

Dorthe.

Kan da et svagt, tomt Kar bære saadant et stort, fuldt Orhoved? Han har en hel Ladning Bordeauxvin i Livet; J

har aldrig seet et Skibsrum bedre stuvet. — Naa, ja, ja!
 jeg vil være gode Venner med dig, Hansemand. Du gaaer
 jo i Krigen, og om jeg nogensinde seer dig igjen, eller ei, det
 er der Ingen der bryder sig om!

(Kjældersvenden kommer tilbage.)

Kjældersvenden.

Herre! Fændrik Pistol er nede og vilde tale med Jer.
 Dorthé.

Posker i Bold med ham, den forbandede Spektakelmager!
 Lad ham ikke komme herind. Mage til skiden Kjæft er der
 ikke i hele England.

Bærtinden.

Er det en Spektakelmager, saa lad ham ikke komme
 her; nei min Tro, om han skal; jeg maa leve imellem mine
 Naboer; jeg vil ingen Spektakelmagere have her. Jeg har saa
 godt Navn og Rygte, som Noget har. — Luk Døren i Laas!
 — der kommer ingen Spektakelmagere ind her; jeg har ikke
 levet saa længe for at have Spektakler nu. — Luk endelig
 Døren af! —

Falstaff.

Men saa hør dog, Bærtinde, —

Bærtinden.

Kjære Herr Johan, vær bare rolig! her kommer ingen
 Spektakelmagere ind.

Falstaff.

Men saa hør dog! det er min Fændrik.

Bærtinden.

Virum Larum, Herr Johan, kom aldrig med den Snaf
 til mig. Eders Spektakelfændrik kommer ikke inden for min
 Dør. Forgangen Dag blev jeg kaldt op til Forstanderen,
 Mester Lungesot, og saa sagde han til mig, — det er ikke

længer siden end i Onsdags, — „Nabomoer Rast“, siger han, — og vor Sognepræst, Mester Stum, var der ogsaa, — „Nabomoer Rast“, siger han, „tag blot imod ordentlige Folt; for“, siger han, „I har et slet Rygte paa Jer;“ — det sagde han, og jeg veed nok, hvorfor; — „for“, sagde han, „I er en honnet Kone og vel anseet; derfor see Jer for, hvilke Gæster I tager imod. Tag ikke imod noget Spektakelmagerfram!“ sagde han. — Nei, her kommer der Ingen. — Ja, I vilde forse Jer, om I havde hørt Alt, hvad han sagde. — Nei, jeg vil ingen Spektakelmagere have her!

Falstaff.

Han er ingen Spektakelmager, siger jeg Jer, han er en ganske fredeligommevisitor; han lader sig flappe ligesaa kjælent som en Vindspillerhvalp; han gjør ikke Spektakler med en kalkunst Høne, hvis den reiser Fjerene for at sætte sig til Bærge. — Kjældersvend, kald ham ind.

Bærtinden.

Visitor, siger I? jeg lukker ikke min Dør for nogen ærlig Mand og heller ikke for en Visitor; men jeg kan ikke lide Spektakler; saa sandt, som jeg staaer her, jeg faaer Dødt, naar Nogen nævner Spektakel. Føl bare, kjære Venner, hvor jeg ryster; — seer I, — I kan troe mig paa mit Ord!

Dorthe.

Ja, I ryster virkelig, Bærtinde.

Bærtinden.

Ja gjør jeg ikke? — ja saa sandelig gjør jeg, og det som et Espeløv. Jeg kan ikke taale Spektakelmagere!

(Pistol, Bardolph og Pagen træde ind.)

Pistol.

Gud bevare Jer, Herr Johan!

Falstaff.

Velkommen, Fændrik Pistol. Der, Pistol! jeg lader
 Jer med et Bæger Sæk; gaa nu af paa Værtinden.

Pistol.

Jeg vil gaae af paa hende med to Rugler, Herr Johan.

Falstaff.

Hun er pistolfast; I gjør hende neppe nogen Skade.

Værtinden.

Maa da! jeg vil hverken have Noget med Eders Pi-
 stoler eller Rugler at gjøre, jeg drikker ikke mere, end jeg har
 godt af, for nogen Mands Skyld i Verden, gjør jeg ikke.

Pistol.

Nu, Somfru Dorthe, vil jeg gaae af paa Jer.

Dorthe.

Gaae af paa mig? Jeg blæser ad Jer, I lurvede Kar!
 Hvad? I Stodder, I Pjalt, I Slubbert, I Snyder, I
 Skjorteløs! Væk, I skimlede Kanaille! Væk! jeg er en Lækker-
 bidsten for Eders Herre.

Pistol.

Jeg kjender Jer nok, Somfru Dorthe!

Dorthe.

Væk, I ælle Lommethv! væk! — ved denne Vin, jeg
 jager min Kniv i Eders skimlede Kjæst, hvis I vil gjøre Jer
 udtilbens mod mig. Væk I Albimpel! I tørre Korporalstok,
 I! — Hvor længe har I kjendt mig? maa jeg spørge, Herre?
 — Ih du Forbarmende! to Snore paa Skulderen! — jo
 Pyt!

Pistol.

Derfor vil jeg nu myrde din Krave.

Falstaff.

Stop, Pistol, I skal ikke gaae af her; gaa af udenfor
 vort Selskab, Pistol.

Bærtinden.

Nei, gode Kaptain Pistol, ikke her, søde Kaptain!

Dorthe.

Kaptain! du ælle, forbandede Snyder, skammer du dig ikke ved at lade dig kalde Kaptain? Hvis alle Kaptainer tænkte som jeg, saa vilde de smøre din Ryg, fordi du tager deres Titel paa, førend du har fortjent den. — I Kaptain? I elendige Karl! Hvad er I Kaptain for? fordi I tør rive en stakkels Løjes Krave itu paa et Gomsfrubus? Han Kaptain! Fanden i Bøld med den Skjelm! han lever af skimlede, kogte Svødsfer og gamle, tørre Bakkelfer. Kaptain! saadanne Kjeltringer gjøre Navnet Kaptain til Spot og Skam ligesom det Ord „drive Møring“, der var et meget godt Ord, førend det blev saa slet anvendt. Derfor skulde Kaptainerne itide tage sig iagt for den Ting.

Bardolph.

Jeg beder dig, gaa ned, fjære Fændrik!

Falstaff.

Hør nu bare, Gomsfru Dorthe.

Pistol.

Jeg gjør det ikke. Jeg vil sige dig Noget, Korporal Bardolph: — jeg kunde sønderrive hende! — jeg vil have Hævn over hende!

Pagen.

Gaa nu bare ned!

Pistol.

Først vil jeg see hende fordømt, — til Plutos sorte Sø, — ved denne Haand, — til Helveddybet, med Grebus og skjændelige Kvaler! Hold Krog og Line, siger jeg. Ned! ned, I Hunde! ned, I Furier! — Er ei Frene her?

Bærtinden.

Gode Kaptain Pistol! vær rolig; det er virkelig meget
fildigt. Nu beder jeg Jer, modelleer Eders Brede.

Pistol.

Jo, det var sjønne Nykker! skal Patheste,
skindmagre, sultne Kræ fra Asia,
der knap om Dagen tredve Mil kan gaae,
med Cæsars lignes og med Kannibals,
og med trojanske Græker? — Før fordøm
dem med Kong Cerberus! — Lad Hvalvet brøle! —
Skal vi usaattes vorde for en Smaating?

Bærtinden.

Det er, min Tro, meget bittere Ord, Kaptain!

Bardolph.

Gaa nu, kjære Fændrif; ellers bliver der Klammeri ret strax.

Pistol.

Dø Menneſter ſom Hunde! kaſter Kroner
ſom Knappenaale bort! Hvor er Irene?

Bærtinden.

Paa min Vre, Kaptain? der er Ingen her, der hedder
ſaadan. Ih, bevares! troer I da, jeg vilde fornægte hende?
For Guds Skyld, vær rolig!

Pistol.

Saa æd da og bliv fed, min deilige
Callipolis! — Kom hid med noget Sæk!

Si fortuna me tormenta, sperato me contenta, —

Sky vi det glatte Lag? — Lad Djævelen ſyre.

Kom hid med Sæk! min Elſkede! lig der.

(han lægger Kaarden fra ſig.)

Er Alt forbi? og kommer ei et cetera?

Falſtaff.

Pistol, nu vilde jeg nok have No!

Pistol.

Jeg kysser din Næve, dyrebare Ridder! — Hei! vi har seet Syvstjernen!

Dorthe.

Kast ham ned ad Trapperne! jeg kan ikke taale saadan en opfkruet Slyngel.

Pistol.

Kast ham ned ad Trapperne? kjender vi ikke nok stædige Hopper?

Falstaff.

Bardolph! kast ham paa Døren, som han var en Skilling, du spille Klink med. Naar han ikke gjør anden Nytte end fører unyttig Snak, saa er han til ingen Nytte her.

Bardolph.

Naa, ned af Trapperne med Jer!

Pistol.

Hvad? skal der gøres Indsnit? blodbesudles?

(han tager sin Kaarde.)

Bug mig isøvn, o Død! forkort min Jammer!

Lad aabne, fæle Rædselsaar adskille
de trende Søstre! kom kun, Atropos!

Bærtinden.

Jo, det bliver en deilig Historie!

Falstaff.

Tag mig mit Sværd, Dreng!

Dorthe.

Aa nei, Hans, aa nei! træk ikke!

Falstaff.

Ned ad Trapperne med dig!

(han trækker og jager Pistol ud.)

Bærtinden.

Jo, det er nette Optøier! Heller vil jeg forsværge at

holde Bærtfab, end jeg vil leve i saadan en Alterering og Forstrækkelse. — Ja, her bliver Mord og Drab; det er vist nok! — Na! aa! stik Eders bare Baaben ind! stik Eders bare Baaben ind!

(Pistol og Bardolph gaae.)

Dorthe.

Kjæreste Hans, vær rolig! den Skurk er borte! Ak, du bansatte, tappre lille Gavthv, du er!

Bærtinden.

J blev dog ikke saaret i Nederdelen? Mig synes, han førte et græsseligt Stød efter Eders Mave.

(Bardolph kommer tilbage.)

Falstaff.

Har du smidt ham ud?

Bardolph.

Ja, Herre; den Hjel var fuld. J har saaret ham i Skulderen, Herre.

Falstaff.

Den Slyngel! skal han trodse mig?

Dorthe.

Ak, du lille søde Kanaille! Ak du stakkels Abekat! hvor du dog sveder! Kom, lad mig tørre dit Ansigt; — saa kom dog, du lille Tosselam! O, din Skjelm, hvor jeg elsker dig! Du er saa tapper som Hector fra Troia, fem Gange saa meget værd som Agamemnon, og ti Gange bedre end de ni store Mænd. — O, din Gavthv!

Falstaff.

Den Lumpenhund! Jeg vil lege Himmelspræt med ham i et Sengetæppe!

Dorthe.

Ja gjør det, om du tør; hvis du gjør det, vil jeg lege med dig imellem to Lagener.

(Musikanterne komme ind.)

Pagen.

Her er Musiken, Herre.

Falstaff.

Lad dem spille. — Spil op, godt Folk! — Sæt dig paa mit Knae, Dorthen! — Saadan en fordømt Storskræder! Den Kjeltring løb fra mig som Dvægsølv.

Dorthen.

Sa, det gjorde han, og du var efter ham som en Domkirke. Du Poffers lille, nyskelige Stegegris, naar vil du holde op med den Fægten om Dagen og Kommers om Natten, og begynde at sliske dit gamle Skrog tilrette for Himlen?

(Prinds Henrik og Poins komme ind i Baggrunden forklædt som Kjældersvende.)

Falstaff.

Uds, lille Dorthen. Tal ikke som et Dødningshoved; byd mig ikke at betænke mit Endeligt.

Dorthen.

Hør nu, hvad er egentlig Prindsen for En?

Falstaff.

En skikkelig, ensfoldig ung Tyr. Han kunde være bleven en god Hofbager; han vilde have skaaret Brød meget net.

Dorthen.

Poins skal være et godt Hoved.

Falstaff.

Han et godt Hoved! lad ham gaae hen og hænge sig, den Bavian! der er ikke mere Forstand i ham end i en Manglestof.

Dorthen.

Hvorfor gør Prindsen da saameget af ham.

Falstaff.

Fordi de have begge to lige tynde Ben, og fordi Poins

spiller godt Regler og spiser Strandaal og Fennikel, og stikker et Bæger Vin ud med brændende Lysstumper i, og render gal med de unge Knægte og springer over Borde og Bænke og bander paa Moden og bærer sine Støvler meget glatte, som Benet paa et Stomagerstilt, og volder ingen Spektakler ved at sladdre om Smaahistorier; saadanne flere Liniedandsfærter kan han, som vise et svagt Hoved og en behændig Krop, og derfor omgaaes Brindsen med ham; for Brindsen og han er to Allen af et Stykke; Bægten af et Haar er nok til at vippe den Enes Bægtskaal i Veiret.

Brinds Henrik.

Skulde man ikke skjære Næse og Dren af det runde Hjulnavre?

Poins.

Lad os prygle ham for hans Dulles Dine.

Brinds Henrik.

See dog, lader ikke den rynkede gamle Nar sig fløe i Hovedet som en Poppegøie!

Poins.

Er det ikke sært, at Lysten kan overleve Evnen i saa mange Nar?

Falstaff.

Kys mig, Dorthé.

Brinds Henrik.

Saturn og Venus i Conjunction iaar! hvad siger Almanaken til det.

Poins.

Og see, om ikke den slammende Triangel, hans Drabant, hvister og tisser med sin Herres gamle Register, hans Skrivetable, hans Noterebog!

Falstaff.

Du kysser saa sødt.

Dorthe.

Ja, min Tro! jeg kysser dig af et trofast Hjerte.

Falstaff.

Jeg er gammel, jeg er gammel!

Dorthe.

Jeg holder mere af dig end af alle de unge Grønskolinger i Verden.

Falstaff.

Hvad for Løi vil du have dig et Skjort af? Jeg faaer Penge paa Torsdag! imorgen skal du faae dig en Hue. Nu en lystig Vise! det bliver sildigt, det er paatide, vi gaaer tilfængs. Du glemmer mig, naar jeg er borte.

Dorthe.

Jeg vil aldrig være ærlig, om du ikke faaer mig til at græde, naar du snakker saaledes. Pas paa, om jeg nogenfinde pynter mig, førend du kommer tilbage. — Ja, ja, Ti-
den skal vise det!

Falstaff.

Bring mig noget Sæk, Frants!

Prinds Henrik og Poins (komme frem.)

Strax, Herre, strax!

Falstaff.

Hvad? en Slegfredsøn af Kongen! og er du ikke Poins, hans Broder?

Prinds Henrik.

Naa, du Jordklode af syndige Fastlande! hvad er det for et Liv, du fører?

Falstaff.

Bedre end dit; jeg er Riddersmand, og du tapper Vin af.

Prinds Henrik.

Ganske rigtigt, Herre, og nu kommer jeg for at tappe Blod af Jer.

Bærtinden.

Aa, Herren velsigne Eders Naade! Hjertensvelkommen til London! Naa, Gud velsigne Eders søde Ansigt! Herre Gemini! er I kommen tilbage fra Wales?

Falstaff (lægger Haanden paa Dorthe.)

Naa du forbistrede, splittergale Stykke Majestæt! ved dette letfærdige Kjød og syndefulde Blod! du er velkommen!

Dorthe.

Hvad nu? I tykke Nar! jeg blæser ad Jer!

Poins.

Naadige Herre! han driver Jer bort fra Eders Hævn og vender det Hele til Løier, hvis I lader Heden gaae over.

Prinds Henrik.

I fordømte Tælleklump! hvor skammeligt talte I ikke om mig i dette Dieblis til denne ærlige, velagtede, dybsirede Jomfru?

Bærtinden.

Gud velsigne Eders gode Hjerte! ja, det veed Gud, hun er!

Falstaff.

Hørte du, hvad jeg sagde?

Prinds Henrik.

Ja! og I kjendte mig, ligesom dengang I løb Eders Bei ved Gadshill. I vidste, jeg stod bag ved Jer, og sagde det med Willie for at prøve min Taalmodighed.

Falstaff.

Nei, nei, nei! aldeles ikke! jeg troede ikke, du var saa nær, at du kunde høre mig.

Prinds Henrik.

Saa skal jeg faae dig til at bekjende, at du med velberaad Hu har bagtalt mig, og saa veed jeg, hvorledes jeg skal behandle dig.

Falstaff.

Ingen Bagtalelse, Henrik! paa min Ære! ingen Bagtalelse!

Prinds Henrik.

Ikke? at rive mig ned og kalde mig Hofbager og Brødstjærer og jeg veed ikke, hvad?

Falstaff.

Ingen Bagtalelse, Henrik!

Poins.

Ingen Bagtalelse?

Falstaff.

Ingen Bagtalelse, Edvard, ingen i Verden, ærlige Edvard, aldeles ingen! Jeg talte ondt om ham for de Ugudelige, for at de Ugudelige ikke skulde blive forelskede i ham; og idet jeg gjorde det, handlede jeg som en omhyggelig Ven og en tro Undersaat, og din Fader maa takke mig for det. Ingen Bagtalelse, Henrik, — nei, Edvard, aldeles ikke! — nei sandelig, Gutter, aldeles ikke.

Prinds Henrik.

See nu, om ikke den pure Frygt og topmaalte Feighed driver dig til at fornærme denne dydige Jomfru for at gjøre dig gode Venner med os! Er hun af de Ugudelige? er din Værtinde her af de Ugudelige? Eller den ærlige Bardolph, hvis Andagt brænder i hans Næse, er han af de Ugudelige?

Poins.

Svar du trøstede Stub! svar!

Falstaff.

Bardolph har den Onde sat sit uudslettelige Mærke paa, og hans Ansigt er Lucifers Livtjocken, hvor han aldrig bestiller andet end at stege Maltorme. — Drengen, — ja der er en god Engel om ham; men Djævelen overbyder ogsaa ham.

Prinds Henrik.

Og Kvinderne da?

Falstaff.

Den ene af dem, hun er allerede i Helvede, og det brænder i hende, den Staffel! Den anden, — hende skylder jeg Penge, og om hun skulde være fordømt af den Grund, det veed jeg ikke.

Bærtinden.

Nei, det vil jeg indestaae for.

Falstaff.

Nei, det troer jeg heller ikke, du er! jeg troer, at i den Henseende er du kvit; men der er jo et andet Klagemaal imod dig, fordi du har tilladt, at der blev spist Kjød i dit Hus imod Loven; det tænker jeg, du vil komme til at hyle for.

Bærtinden.

Det gjør jo alle Spiseværter; hvad gjør et Sammelaar eller to i hele Fastetiden.

Prinds Henrik.

J, ædle Dame, —

Dorthe.

Hvad siger Eders Naade?

Falstaff.

Hans Naade siger Noget, som hans Kjød oprører sig
(det banker.)

Bærtinden.

Hvem banker saa stærkt paa Døren? Grants! see, hvem der er ved Døren?

(Peto kommer ind.)

Prinds Henrik.

Hvad er der, Peto? hvad Nyt?

Peto.

J Westminster er Kongen, Eders Fader;

og der er kommet tyve Bud fra Norden,
udmattede og trætte; paa min Vej
kom jeg forbi en halv Snæs Hovedsmænd,
med blottet Hoved, svedende, som banked
paa hver en Kro, og alle spurgte de
om Herr Johan.

Prinds Henrik.

Ved Himlen, Poins, jeg blues
ved saa at sløse bort den dyre Tid,
mens Oprørs Storm, som Søndenvinden, baaren
af sorte Dampe, smelte vil og dryppe
paa vore værgeløse Hoveder. —

Mit Sværd! min Kappe! — Falstaff, nu god Nat!

(gaaer med Poins, Peto og Bardolph.)

Falstaff.

Nu kommer just Mattens allerlækkreste Bid, og saa maa
vi afsted uden at faae smagt paa den. — (det banker.) Endnu
mere Banken?

(Bardolph kommer tilbage.)

Hvad nu? hvad er der paafærde?

Bardolph.

J skal afsted til Hove, Herre, strax! Et Dussin Hoveds-
mænd staae ved Døren og vente paa Jer.

Falstaff.

Hei Dreng, betal Musikanterne! — Farvel, Værtinde!
— Farvel Dorthé! — Der kan J see, Pigebørn, hvor for-
tjente Mænd er esterspurgte. Den, der ikke duer til noget,
kan sove i Ro, mens den dygtige Mand kaldes frem. —
Farvel, søde Børn! — Hvis jeg ikke bliver sendt afsted over
Hals og Hoved, seer jeg til Jer endnu, førend jeg reiser.

Dorthe.

Jeg kan ikke sige et Ord. Er ikke mit Hjerte nær ved at bryde! — Naa, søde Hans, pas godt paa dig selv!
Falsstaff.

Farvel! farvel!

(gaaer med Bardolph.)

Bærtinden.

Ja, Farvel da! Nu har jeg kjendt dig i ni og tyve Aar, naar der bliver grønne Urter igjen; men ærligere og trofastere Sjæl! — Ja, ja! farvel!

Bardolph (udenfor.)

Jomfru Lagensplitter!

Bærtinden.

Hvad er der?

Bardolph (udenfor.)

Bed Jomfru Lagensplitter at komme til min Herre.

Bærtinden.

O løb, Dorthe! løb, løb, kjære Dorthe!

(de gaae.)

Tredie Act.

Første Scene.

Bærelse i Slottet.

(Kong Henrik kommer ind i Husdragt fulgt af en Page.)

Kong Henrik.

Gaa, kald mig hid Earl Surrey og Earl Warwick;
men bed dem først at læse disse Breve

og vel at overveie dem; nu skynd dig! —

(Pagen gaaer.)

Hvor mange tusind af de Fattigste
blandt Folket sove nu i Fred! — O, Søn!
du søde Søn! Naturens milde Amme!
hvormed har jeg da skræmt dig bort, at du
ei meer vil tynge ned mit Dielaag
og sænke mine Sandser ned i Glemsel?
Hvorfor vil heller i en røget Hytte
du ligge paa den haarde Straasæk strakt
og dysses ind af Mattens Fluers Summen
end i de Stores vellugtsfyldte Kamre
og under Baldakiners rige Pragt,
indlullet af den lifligste Musik?
du dorste Gud, paa Stodderleiets Bjalter
du hviler og forlader Kongens Pude
retsom et Bagttaarn, hvor Stormfloffen larmer?
du luffer paa den svimmelhøie Mast
Skibsdrengens Dine, vugger ind hans Hjerne
paa Gjænger af den vilde Bølgebønning,
mens Stormen kommer farende og griber
den vilde Bølge fat i Nalken, rustet
dens Rjæmpehoved, og ophænger den
med Tordenbrøl høit i det vaade Lougværk,
saa Døden selv maa vaagne ved den Larm?
Du lunefulde Søn, du stjæler Hvile
den vaade Skibsdreng i saa vild en Stund, —
og i saa stille, fredelig en Nat,
naar alle Midler kalde dig og lokke,
kan du dog nægte Kongens Dine den? —
Du lyffelige Fattigmand, sov sødt!
et kronet Hoved hviler aldrig blødt.

(Warwick og Surrey komme ind.)

Warwick.

Godmorgen, Eders Høihed!

Kong Henrik.

Hvad! I Herrer?

Er det Godmorgen allerede?

Warwick.

Kloffen

er over Gæt.

Kong Henrik.

Nu, saa Godmorgen Begge!

I har vel læst de Breve, som jeg sendte?

Warwick.

Ja, Herre Konge!

Kong Henrik.

Nu saa veed I da,

hvor pestbefængt vort Riges Legem er,
hvor ful en Sot der gjærer om dets Hjerte,
i hvilken Fare det er stedt.

Warwick.

Endnu

er det kun som et Legeme, der sranter,
og som kan vinde snart sin fordums Kraft
ved gode Raad og nogen Lægedom.
Northumberland vil snart vel vorde højet.

Kong Henrik.

O Gud! hvis Skjæbnens Bog man kunde læse,
og see, hvor Tidernes Omvæltninger
udjævne Bjerger, hvor det faste Land,
fjed af sin tætte Fasthed, smelter hen
i Havet, og til andre Tider see
Kystbeldet omkring Oceanet vorde
Havgudens Land for vidt! at see, hvorlunde

Tilfældet leger, og Omstiftelsen
 udsfænkter i Forvandlingernes Bæger
 forskjellig Drik. — O, hvis man kunde see det, —
 den lykkeligste Svend, der oversaae
 sit Levnetsløb, de overstandne Farer,
 den Nød, som forestaaer, han vilde flux
 slaae Bogen i og sætte sig og døe. —
 Det er end ikke fulde ti Aar siden,
 at Richard og Northumberland som Venner
 ved Gildesbordet sad. — To Aar derefter
 de førte Krig; knap otte er det siden,
 at denne Percy var mit Hjerte nærmest
 og stred og stræbte som en Broder for mig
 og lagde Liv og Lykke for min Fod,
 ja trodsede Kong Richard i hans Dine
 for min Skyld. — Men, hvem af Jer var tilstede, —
 I, Frænde Warwick, om jeg mindes ret, —
 da Richard med sit Døe fuldt af Taarer,
 forhaanet, skjældet af Northumberland,
 udtalte, hvad nu viser sig som Spaadom:
 „Northumberland! du Stige paa hvis Trin
 nu Bolingbroke opstiger paa min Throne,” —
 endstjødnt, Gud veed, det var ei da min Hensigt;
 men Nøden hvøied Riget dengang saa,
 at jeg og Høihed nødtes til at kyskes; —
 „den Tid skal komme”, saa blev Richard ved,
 „da Syndens modne Byld skal bryde op
 i Raadenhed og Gødder.” Saa fremdeles
 han forudsagde disse Tiders Vilkaar
 som ogsaa, at vort Venstabs vilde briste.

Warwick.

Hver Enkelt's Liv har sin Historie,

hvori de fboundne Tider speile fig.

Hver den, som agter vel derpaa, kan spaae
og træffe Hovedgangen i de Ting,
som end ei kom til Live, men som ligge
i deres Frø og spæde Spirer gjemte.

Sligt er det, Tiden ruger ud og yngler,
og af den Form, som det nødvendigt fik,
Kong Richard kunde grant sig slutte til,
at denne store Jarl Northumberland,
som da mod ham var troløs, vilde vøge
af denne Sæd til større Troløshed,
der ikke fandt en Grund at fæste Rod paa
undtagen Jer.

Kong Henrik.

Er dette da nødvendigt? —

Saa møde vi det som Nødvendighed,
og Ordet selv i denne Stund os maner.
Man siger, Bispen og Northumberland
ftaaer med halvhundredtusind Mand i Marken.

Warwick.

Det er umuligt, Eders Naade; Rygtet
fordobler jo, som Lyd og Gjenlyd, Tallet
af dem, man frygter. Gid dog Eders Naade
nu vilde gaae tilfængs; tro mig, min Herre,
den Hærmagt, som I alt har sendt i Marken,
skal bringe dette Bytte hjem hel let.

Til ydermere Trøst modtog jeg nylig
det sikkre Budskab, at Glendower er død. —

I har alt været syg i fjorten Dage,
og denne Nattervaagen maa forværre
Jer Sygdom.

Kong Henrik.

Jeg vil gjøre, som I raader.

Naar denne Borgerkrig er vel forbi,
til Jorsfals Land, I Herrer, stævne vi.

Anden Scene.

Gaarden ved Fredsdommer Dompaps Hus i Glostershire.

(Dompap og Lys mødes; Muggen, Skygge, Vorte, Skakmat, Tyrekalo
og Tjenere i Baggrunden.)

Dompap.

Nei see, nei see, nei see! giv mig Eders Haand, Herre,
giv mig Eders Haand, Herre! — I er en Morgenmand,
min Sandten! Naa, hvorledes lever kjære Fætter Lys?

Lys.

Godmorgen, kjære Fætter Dompap!

Dompap.

Og hvorledes lever mit Søstendebarn, Eders Ægte-
halvdeel? og vor smukke Datter, min Gubbatter Ellen?

Lys.

Åh, det er en Bildgaas, Fætter Dompap.

Dompap.

Naa, min Tro, da tør jeg nok sige, Fætter William
er bleven en dygtig Studiosus; han er jo i Oxford endnu, ikke?

Lys.

Jo, det maa min Pung bekjende.

Dompap.

Saa maa han jo snart ind paa et af de juridiske
Kollegier. Jeg var paa Clements-Kollegium i min Tid, og
der taler man sagtens endnu om den gale Dompap.

Lys.

Man kaldte Jer den lystige Dompap dengang, Fætter.

Dompap.

Gid jeg saa Stam! man kaldte mig, hvad det skulde være: og jeg var Karl for at gjøre, hvad det skulde være, og det, saa det havde baade Næb og Kløer. Der var nu jeg, og lille Johan Døit fra Staffordshire og sorte Jørgen Skaldemunk, og Frands Gnaveben, og William Skraal fra Cots-wold; der har aldrig været fire saadanne Hugafer siden i alle de juridiske Kollegier tilsammen; og, til Jer kan jeg nok sige det, vi vidste, hvor der var kjønne Barer, og havde altid de netteste af dem alle til vor Raadighed. Saa var der Johan Falstaff, nu Herr Johan, han var endnu en Dreng, og Page hos Thomas Nowbray, Hertug af Norfolk.

Ihs.

Er det den Herr Johan, Fætter, som kommer her med det første efter Krigsfolk?

Dompap.

Den samme Herr Johan, den selv samme. Jeg saa ham slaae et Hul i Hovedet paa Skogan i Kollegieporten, da han var en Pusk, ikke saa stor; og den selv samme Dag sloges jeg med en Frugthandler, der hed Samson Stokfist, bag ved Grays Kollegium. Herre Gemini! hvilke gale Dage har jeg ikke levet! og naar jeg saa seer, hvormange af mine gamle Bekjendte der ere døde!

Ihs.

Den Bei skal vi alle, Fætter.

Dompap.

Vist nok! ja det er vist nok! ganske sikkert, ganske sikkert! Døden er Alle vis, som Psalmisten siger; Alle skal døe. — Hvad gjælder et Par gode Stude paa Stamford Marked?

Ihs.

Jeg har saamænd ikke været der, Fætter.

Dompap.

Døden er vis. — Lever Ederes Byesbarn, den gamle Dobbelt, endnu?

Ihs.

Han er død.

Dompap.

Herre Gud! død? — Det var en Karl til at styde med Bue! — og han er død! — han skød et deiligt Skud! — Johan af Gaunt gjorde meget af ham og holdt mange Penge paa hans Haand. — Han er død! — han traf i Skiven paa tohundrede og fyrrethve Skridt og sendte en Pil i Længden to hundrede og firfindstyve til halvfemsfindstyve Alen, saa det var en Lyst at see. — Hvad gjælder Snesen af Lam nu?

Ihs.

Alt, som de er til; en Snes gode Lam kommer paa ti Pund.

Dompap.

Saa gamle Dobbelt er død!

(Bardolph og en Anden træde ind.)

Ihs.

Der kommer vist et Par af Herr Johan Falstaffs Folk.

Bardolph.

Godmorgen, ærede Herrer! maa jeg spørge, hvem af Jer er Fredsdommer Dompap?

Dompap.

Jeg er Robert Dompap, min Herre, en ringe Godseier her i Grevstabet og en af Kongens Fredsdommere. Hvormed kan jeg være Eder til Tjeneste?

Bardolph.

Min Kapitain anbefaler sig til Jer, min Herre! min Kapitain, Herr Johan Falstaff, en dygtig Riddersmand, ved Gud, og en høist drabelig Hovedsmand.

Dompap.

Jeg takker for hans Hilsen. Jeg har kjendt ham som en Karl, der kunde føre sin Klinge. Hvorledes lever den gode Ridder? — og tør jeg spørge, hvorledes lever hans Fru Gemalinde?

Bardolph.

Med Forlov, Herre; en Krigsmand er bedre accommoderet uden Fru.

Dompap.

Det var, min Tro, godt sagt, Herre! ja det var, saa sandelig, rigtig godt sagt! — Bedre accommoderet! — det er godt! — ja, det er baade vist og sandt! gode Fraser ere visselig og have altid været høilig at recommendere. Accommoderet! — det kommer af *Accommodo*; — aa! meget godt! en god Frase!

Bardolph.

Med Forlov, Herre, Ordet har jeg hørt før; — Frase kalder I det? For Pokker! jeg veed ikke, hvad Frase er; men Ordet vil jeg forsvare med mit Sværd, og bevise, at det er et godt Krigsmandsord, og et Ord som det er ypperligt at have parat paa Kommando! Accommoderet, det er, naar et Menneske er, som man siger, — accommoderet, eller som, naar et Menneske er — ja — er værende det, formedelsst hvilket man kan ansee ham for accommoderet, hvilket er en ypperlig Ting.

(Falstaff kommer.)

Dompap.

Ja, det er ganske rigtigt! — See, der kommer den gode Herr Johan. Giv mig Eders kjære Haand, giv mig Eders Velbaarenheds kjære Haand! — I seer, sandt for Gud, vel ud, og hører Eders Alder meget godt; velkommen, bedste Herr Johan!

Falstaff.

Det glæder mig at see Jer vel, min kjære Robert Dompap! — Tager jeg ikke feil, er det Herr Trumf?

Dompap.

Nei, Herr Johan, det er min Fætter Tys, min Embedsbroder.

Falstaff.

Min gode Herr Tys! Eders fredelige Navn passer for en Fredsdommer.

Tys.

Jeg ønsker Eders Velbaarenhed velkommen!

Falstaff.

Uf! det er en Hede! — Naa, mine Herrer, har I staffet mig et halvt Dusin dygtige Karle?

Dompap.

Ja vist har vi det, Herre! — Vil I ikke sidde?

Falstaff.

Lad mig see dem, om jeg maa bede.

Dompap.

Hvor er Listen? hvor er Listen? hvor er Listen? — Lad mig see! lad mig see! — Saa, saa, saa, saa. Ja, min Sandten! — Ralf Muggen! — Lad dem komme frem, alt som jeg raaber dem op; lad dem det, lad dem det! — Lad mig nu see! — hvor er Muggen?

Muggen.

Her, med Forlov.

Dompap.

Hvad synes Jer, Herr Johan? det er en velboren Karl, ung, stærk og af god Familie.

Falstaff.

Hedder du Muggen?

Muggen.

Jo, med Forlov.

Falstaff.

Saa er det paa Tiden, du kommer i Brug.

Dompap.

Ha, ha, ha! Ypperligt, paa min Vre! — Ting, der
rsere mugne, trænge til at komme i Brug; — ganske særdeles
ggodt! — min Tro, godt sagt, Herr Johan! meget godt sagt!

Falstaff.

Sæt et Kors ved ham!

Muggen.

Jeg havde Kors nok at bære paa isorveien; I kunde
ggjerne have ladet mig være i Fred. Min gamle Madmoder
bliver ulykkelig nu for at faae En til sit Markarbeide og sit
Slid. I har ikke nødig at sætte Kors ved mig; der er
Andre, som bedre kan gaae med end jeg.

Falstaff.

Naa da! stille, Muggen! du skal afsted, Muggen! det
er paa Tide, at du bliver brugt op.

Muggen.

Brugt op!

Dompap.

Hold Mund, Karl! Hold Mund og gaa tilside! Veed
du ikke, hvor du er? — Nu kommer vi til den Anden, Herr
Johan! — lad mig see: — Simon Skygge.

Falstaff.

Ja, for Pokker! lad mig faae ham at sidde under; han
vil vist blive en koldblodig Krigsmand.

Dompap.

Hvor er Skygge?

Skygge.

Her, Herre.

Falstaff.

Skygge! hvis Søn er du?

Skygge.

Min Moders Søn, Herre.

Falstaff.

Din Moders Søn? det er rimeligt nok, — og din Faders Skygge; saaledes er Kvindens Søn Mandens Skygge; saaledes er det virkelig ofte; men ikke meget af Faderens Væsen.

Dompap.

Synes I om ham, Herr Johan?

Falstaff.

Skygge kan gjøre Tjeneste om Sommeren; — sæt Kors ved ham; — for vi har mange Skygger til at fylde Listerne med.

Dompap.

Thomas Vorte!

Falstaff.

Hvor er han?

Vorte.

Her, Herre!

Falstaff.

Er dit Navn Vorte?

Vorte.

Ja, Herre.

Falstaff.

Du er en meget fortrædet Vorte.

Dompap.

Skal jeg give ham et Kors, Herre?

Falstaff.

Det vilde være overskødig; han bærer sin hele Kram-

ikke paa Ryggen, og de Binde, hele Figuren staaer paa, kan
ikke bære mere. Lad ham løbe.

Dompap.

Ha, ha, ha! I forstaaer det, Herre! I forstaaer det!
det maa man lade Jer! — Frands Skakmat!

Skakmat.

Her, Herre!

Falstaff.

Hvad er din Haandtering, Skakmat?

Skakmat.

Jeg er Fruentimmersfræder, Herre!

Dompap.

Skal jeg mærke ham, Herre?

Falstaff.

Gjør kun det! men havde han været Mandssfræder, kunde
han have mærket Jer. — Vil du gjøre ligesaamange Huller
i Tjendens Rækker, som du har gjort i et Fruentimmersfræder?

Skakmat.

Jeg vil gjøre, hvad jeg kan, Herre; mere kan I ikke
forlange.

Falstaff.

Godt sagt, min gode Fruentimmersfræder! godt sagt,
modige Skakmat! Du vil være ligesaa tapper som den forbit-
tede Due eller den allerhøimodigste Mus. — Sæt et Kors
ved Fruentimmersfræderen. — Godt, Herr Dompap, dygtigt,
Herr Dompap!

Skakmat.

Jeg vilde ønske, Borte var kommen afsted.

Falstaff.

Jeg vilde ønske, du var Mandssfræder og kunde lappe
ham, saa han kunde blive istand til at gaae. Jeg kan ikke

sætte ham til Menig, der fører saa mange Tusinder med sig.
Lad dig nøie med det, allerdrabeligste Skafmat!

Skafmat.

Jeg lader mig nøie dermed, Herre!

Falstaff.

Meget forbunden, ærværdige Skafmat! — Hvem er
den næste?

Dompap.

Peter Thyrefalv fra Bangen.

Falstaff.

Th, for Pokker, lad os see Thyrefalv!

Thyrefalv.

Her, Herre!

Falstaff.

For Gud! en dygtig Svend! — Naa, mærk Thyrefalv,
til han brøler igjen.

Thyrefalv.

O, Herre Gud! o, gode Herr Kapitain!

Falstaff.

Hvad? brøler du, førend du er mærket?

Thyrefalv.

O, Gud, Herre! jeg er en syg og svag Mand.

Falstaff.

Hvad har du for en Sygdom?

Thyrefalv.

En bansat Forkjølelse, Herre! en Hoste, Herre, som
jeg fik i Kongens Tjeneste ved at ringe med Klokken paa hans
Kroningsdag, Herre.

Falstaff.

Godt! Du skal drage tilfælt i Sloppek; vi skal nok
faae Bugt med din Forkjølelse, og jeg skal mage det saa, at
dine Venner skal ringe for dig. — Er det dem alle?

Dompap.

Der er indkaldt to over Tallet! I skal kun have fire Mand her, Herre! — og nu beder jeg, at I vil komme ind og spise til Middag med mig.

Falstaff.

Nu vel, jeg vil gaae ind og drikke med Jer; men jeg kan ikke blive til Middag. Det er mig paa min Vre en Glæde at see Jer, Herr Dompap.

Dompap.

O, Herr Johan, kan I huske, da vi var hele Natten i Weirmøllen i St. Georgs Mark?

Falstaff.

Ti stille med det, Herr Dompap, ti stille med det!

Dompap.

Ha! det var en lystig Nat. Og lever Johanne Natteflink endnu?

Falstaff.

Hun lever, Herr Dompap.

Dompap.

Hun kunde aldrig komme ud af det med mig.

Falstaff.

Aldrig, aldrig; hun sagde altid, hun kunde ikke døie Herr Dompap.

Dompap.

Ja, bitterdød! jeg kunde ret ærgre hende ind i Sjælen. — Dengang var hun af dem, vi kaldte gode Barer. Holder hun sig godt endnu?

Falstaff.

Hun er gammel, Herr Dompap, hun er gammel.

Dompap.

Ja, hun maa jo være gammel; hun kan ikke andet end være gammel; vist er hun gammel; hun havde allerede

Robert Mattheslink med gamle Mattheslink, førend jeg kom paa Clementskollegiet.

Ths.

Det er nu fem og halvtredstindstyve Aar siden.

Dompap.

O, Fætter Ths, du skulde have seet, hvad denne Ridder og jeg har seet! Ha, Herr Johan, er det ikke sandt?

Falstaff.

Vi har hørt Sangværkerne spille ved Midnatstide, Herr Dompap.

Dompap.

Det har vi, det har vi, det har vi! Ja, min Tro, det har vi! Bort Løsen var: „Hei, Gutter!“ — Kom, lad os gaae tilbords! kom, lad os gaae tilbords! — O, hvilke Dage vi har levet! — kom, kom!

(Falstaff, Dompap og Ths gaae.)

Threkalv.

Gode Herr Rabberal Bardolph, vær mig nu en Ven! og her er to Pund i franske Kroner til Jer. Oprigtig talt, Herre, vilde jeg ligesaa gjerne lade mig hænge, som jeg vil gaae med, og forresten, Herre, for min egen Del bryder jeg mig ikke om det, men mere, formedelsst jeg har ingen Lyst, og jeg for min Del har sat min Hu til at blive hos mine Venner, ellers brød jeg for min Del mig ikke saa syndeligt om det, Herre!

Bardolph.

Ja, ja! gaa kun tilside.

Muggen.

Og gode Herr Korporal Kapitein, for min gamle Moders Skyld, vær mig nu en Ven; hun har Ingen til at gjøre Noget for hende, naar jeg er borte, og hun er gammel og kan ikke hjælpe sig selv. I skal faae to Pund, Herre.

Bardolph.

Ja, ja, gaa kun tilside.

Skafmat.

Jeg bryder mig, min Sjæl, ikke om det; man kan kun døe een Gang: — vi ere alle vor Herre en Død skyldige. Jeg vil aldrig være forknøyt: — er det min Skjæbne: — godt! — er det ikke: — ogsaa godt. Ingen Mand er for god til at tjene sin Konge; og lad det gaae som det vil; den, som døer i dette Aar, er kvit for det næste.

Bardolph.

Godt sagt; du er en raff Gut.

Skafmat.

Ja, min Sjæl! jeg vil ikke være forknøyt.

(Falstaff, Dompap og Ihs komme tilbage.)

Falstaff.

Naa, Herre, hvilke Karle skal jeg saa have?

Dompap.

Fire af dem; hvilke I lyster.

Bardolph.

Et Ord, Herre! — Jeg har faaet tre Pund for at lade Muggen og Tyrefalv slippe fri.

Falstaff.

Ja, ja, godt.

Dompap.

Naa, Herr Johan! hvilke vil I saa have?

Falstaff.

Vælg I for mig!

Dompap.

Nu ja da! — Muggen, Tyrefalv, Skafmat og Skygge.

Falstaff.

Muggen og Tyrefalv! — Du, Muggen, kan blive hjem-

me, til du er over Tjenstalderen, — og du, Tyrefalv, maa voqe, til du naaer den; jeg vil ingen af Jer have.

Dompap.

Herr Johan, Herr Johan! staa Jer ikke selv i Lyset. Det er Eders valkfreste Karle, og jeg vilde gjerne see Jer forsynet med de bedste.

Falstaff.

Vil I, Herr Dompap, lære mig at vælge mine Folk? Hvad bryder jeg mig om en Karls Lemmer, Mussler, Væxt, Krop og store Skabelon? — Nei, Anden, Herr Dompap! — Der er nu Borte; — I seer, hvad det er for en lurvet Figur; — han vil lade og fyre saa gesvindt som en Kandestøbers Hammer gaaer; han løber frem og tilbage ligesaa rask, som en Bryggerknægt hænger Spandene paa Bippen. Og nu den Karl med et halvt Ansigt, Skygge; det er en Mand for mig; han giver Modstanderne slet intet Maal at skyde paa; Sjenden kan ligesaa gjerne sigte efter Eggen af en Penneniv. Og paa Tilbagetoget, — i hvilken Fart vil ikke denne Skakmat, Fruentimmerstræderen, løbe sin Bei? — Nei, lad mig faae de uanseelige Folk, og behold kun de Store. — Bardolph, gib Borte et Gevær i Haanden.

Bardolph.

Der, Borte; Marsch! saa, saa, saa!

Falstaff.

Naa, gjør mig Geværgrebene. — Saaledes: — meget godt! — naa da: — meget godt! overmaade godt! — Ja, en lille, mager, gammel, skrumpen, skaldet Skytte, det er det, jeg vil have. — Bravo, Borte, Bravo! — du er et godt Skind; der! der har du sex Styver.

Dompap.

Han er ikke Mester i Haandværket endnu; han gjør det ikke rigtig. Jeg kan nok huske paa Mile-End Bang, — den-

gang jeg laa paa Clemens Kollegium, — jeg spillede dengang Ridder Dagonet i Stykket om Arthur; der var en lille Spirrevip af en Karl, og han tumlede sit Gevær saadan! og saa snoede han sig omkring og omkring, og saa var han her, og saa var han der; Pis, Pas, Pus! sagde han, og Bardaus! sagde han og væk var han, og igjen kom han; — Mage til Karl saaer jeg aldrig mere at see.

Falstaff.

Disse Karle ere gode nok, Herr Dompap. — Gud bevare Jer, Herr Lys; jeg vil ikke bruge mange Ord til Jer. — Lev vel, begge I Herrer; jeg takker; jeg skal endnu et Dussin Mile videre iasten. — Bardolph, giv Folkene Munderinger.

Dompap.

Herr Johan! Herren velsigne Jer, og Gud give Held til Eders Foretagende og skjænke os Fred! Besøg mit Hus paa Tilbageveien, og lad os fornye vort gamle Bekjendtskab; det kunde hænde, jeg tog med Jer til Hove.

Falstaff.

Det vilde jeg, for Gud, ønske, I vilde gjøre.

Dompap.

Naa ja; jeg har sagt det; et Ord er et Ord. — Farvel!
(Dompap og Lys gaae.)

Falstaff.

Farvel, I herlige Herrer! — Afsted, Bardolph; før Folkene bort. —

(Bardolph gaaer med Rekruterne.)

Naar jeg kommer tilbage, skal jeg have fat i disse Fredsdommere; Fredsdommer Dompap kjender jeg tilbunds. Herre Gud! hvor vi gamle Folk dog ere forfaldne til den Last at lyve! Denne stakkels Bissenpind af Fredsdommer har ikke gjort andet end prale for mig om sin Ungdoms Bildskab og de Bedrifter, han har øvet i Turnbullgade, og hvert tredie

Ord er en Løgn, der bliver udbetalt Tilhøreren mere nøiagtigt end Tyrkessatten. Jeg kan huske ham paa Clemenskollegiet; han saae ud som en Mandsling, man snitter af Østeforper efter Bordet; naar han var nøgen, lignede han for Gud og Alverden en spaltet Ræddike, som man havde staaet et Narrefjæs ud paa med en Kniv; han var saa usel og tynd, at en Nærsynet hverken kunde opdage Længde eller Bredemaal paa ham; han var Hungerens Genius, men saa forlibt som en Abekat, og Skjogerne kaldte ham Al rune. Han var altid i Bagtroppen af Moden og sang for Tøsene de Viser, han havde hørt Karrekudstene fløite, og svor paa, at det var Fantastier eller Serenader af hans egen Opfindelse. — Og nu er den Harlekinsbrig bleven Godseier og taler saa fortroligt om Johan Gaunt, som om han havde druffet Døs med ham, og jeg tør forbande mig paa, at han aldrig har seet ham mere end een Gang i Turneergaarden, og dengang slog han et Hul i Hovedet paa ham, fordi han trængte sig ind blandt Marskalkens Folk. Jeg saae det, og jeg sagde til Johan af Gaunt, at han slog en Stok med sin Stok; for man kunde have puttet ham med Rub og Stub i et Malestind. En Hobokasse vilde have været en Bolig for ham, en heel Herregaard; og nu har han Land og Kvæg. Ja, ja; jeg vil gjøre nærmere Bekjendtskab med ham, naar jeg kommer tilbage; og det skal gaae haardt til, om jeg ikke skal bruge ham som en dobbelt Visdommens Sten til at gjøre Guld med. Hvis den unge Karpe er en Løkkemad for en gammel Gjedde, saa seer jeg ingen Grund i Naturens Lov til, at jeg ikke skulde snappe efter ham. Kommer Tid, kommer Raad, og dermed Punctum.

(han gaaer.)

Fjerde Act.

Første Scene.

En Skov i Yorkshire.

(Erkebispens af York kommer ind med Mowbray, Hastings og flere.)

Erkebispens.

Hvad hedder denne Skov?

Hastings.

Min ædle Herre,

Den hedder Gaultree Skov.

Erkebispens.

Her lad os standse,

I Herrer, og udsende Speidere
for at erfare vore Fjenders Styrke.

Hastings.

Vi har alt sendt dem ud.

Erkebispens.

Nu, det var vel gjort. —

Nu Venner, Brødre i den store Sag!

jeg maa berette Jer, at jeg har faaet
et Brev fornylig fra Northumberland,

hvis kolde Indhold og Betydning er:

han ønsked sig hos os med saadan Magt,

som svared til hans Rang; men den formaaede

han ei at reise; derfor tyede han

til Skotland, for at see sin Lykke vore

til Modenhed; tilsidst han beder Himlen,

at vort Forsøg maa overleve Faren

og Bederpartens frygtelige Møde.

Nowbray.

Saa faldt det Haab, vi byggede paa ham,
til Ford og sønderknustes.

(Et Bud kommer ind.)

Hastings.

Nu, hvad Nyt?

Budet.

Hist Vest for Skoven, knap en Mil herfra
i sluttet Orden drager Fjenden frem;
af Rummet, de bedække, slutter jeg,
at deres Tal kan være tredve tusind.

Nowbray.

Det var det Tal, vi gjorde Regning paa;
lad os gaae frem og møde dem i Marken.

(Westmoreland kommer ind.)

Hvem er den Høvding, som saa prægtigt rustet
os møder der?

Nowbray.

Jeg troer, Jarl Westmoreland.

Westmoreland.

Hilsen og Gunst fra vor Feltøverste,
Hans Naade, Prinds Johan af Lancaster.

Erkebispens.

Sig frem i Fred, Herr Jarl af Westmoreland,
i hvilket Ørend kommer I?

Westmoreland.

Vel, Herre,

til Eders Naade vender jeg da først
min Tales Indhold. Dersom Oprør kom,
sig selv kun ligt, i usle Bøbelsværme,
ført af en blodig Ungdom, pjaltedækket,
af Drenge støttet og af Stodderpaa, —

hvis, siger jeg, det fule Oprør kom
i egen, sand og medfødt Stikkelse,
I, fromme Fader, og I ædle Herrer,
vist ikke havde været her og smykket
en skjændig, blodig Opstands Hæslighed
med Eders Hæder. I, Herr Erkebisp,
hvis Stol paa Borgerfredens Grundvold hviler,
hvis Stjæg af Fredens Sølvverhaand er farvet,
hvis Vid og Lærdom Freden har opfostret,
hvis hvide Klædebon betegner Ufskyld,
en Fredens Aand i Duesstikkelse, —
hvi oversætter I saa slet Jer selv
fra Fredens yndefulde, milde Sprog
til Krigens barste, plumpe Tungemaal?
forvandler Bøgerne til Bryniehoser
og Blæk til Blod og Pennene til Landsjer
og Eders Røst, det Himlens Rødstab, til
en svingrende Trompet og Krigssignal?

Erkebisp.

Hvorfor jeg gjør det? — det var Eders Spørgsmaal. —
Saa hør i Korthed. — Vi er alle syge;
ved Overdaadighed og hyppigt Levnet
har selv vi bragt os i en Feberglød,
og derfor maae vi miste Blod; — Kong Richard
var smittet af den samme Sot og døde.
Men jeg, min ædle Jarl af Westmoreland,
vil ikke her udgive mig for Læge,
ei heller er det som en Fredens Fjende
jeg gaaer i Flok med disse Krigens Mænd;
men snarere jeg viser mig en Stund
som Krigens Rædsel for at bringe Helbred
de overfyldte Sind, af Medgang syge,

og rense den Forstoppelse, som snart
vil standse Livets Aarer. — Rent ud sagt:
jeg har i lige Staalder veiet nøie
det Onde, vore Baaben kunne volde,
mod Ondet, som vi lide, og jeg finder,
vort Klagemaal er større end vor Brøde.
Vi see, hvad Bei nu Tidens Bølger gaae,
og tvinges af Tilfældets vilde Strøm
ud af vor dybe Ro. Vi har optegnet
i Samling vore Klager for at vise
dem frem, naar Tiden kommer, en for en.
Det har vi jo forlængst tilbudt Kongen;
men aldrig fandt vor Bøn et aabent Dre.
Naar vi led Uret og vi førte Klage,
blev Udgang os forment til Kongens Throne,
og det af dem, som mest har gjort os Uret.
Saavel de nye forgangne Dages Farer,
hvis Minde staaer med Blod, der end er synligt,
paa Jorden skrevet, som Exemplerne,
der vises os endnu i hvert Minut,
har ført os i de Baaben, som kun lidet
os sømmer, ikke for at bryde Freden,
end ikke selv den mindste Del deraf,
men for at grunde her en Fred i Sandhed,
en Fred ei blot af Navn, men og af Gavn!

Westmoreland.

Naar blev da nogentid Jer Udgang nægtet?
hvori har Kongen da vel krænkset Eder?
og hvilken Stormand blev mod Eder ægget,
at I tør sætte Himlens Segl og Stempel
paa Oprørs blodige, lovløse Bog,
og helliggjøre Opstands hvassse Sværd?

Erkebisp.

Jeg værner om min Broder, Englands Folt;
dertil jeg har en særskilt Tvist, den Grumhed,
som vistes mod min kjædelige Broder.

Westmoreland.

Til saadan Afhjælp er der ingen Trang,
og om saa var, tilkommer den ei Eder.

Mowbray.

Hvorfor ei ham for sin Del og os alle,
som søle Svien fra forgangne Dage,
og som maae taale nu, at Tidens Tilstand
tungt lægger paa vor Vre og vor Ret
en uretsfærdig Haand?

Westmoreland.

Alf, ædle Herre!

Tyd Tiden efter dens Nødvendighed;
da vil I sikkert sige, det er Tiden
og ikke Kongen, som gjør Eder Uret. —
Og dog, for Eders Del, det tyffes mig
at hverken Kongen eller denne Tid
har givet Jer en Tommes Grund at bygge
en Klage paa. Blev I ei gjenindsat
i Eders ædle, høitberømte Faders,
i Hertugen af Norfolks fulde Ret?

Mowbray.

Hvad var der i min Faders Vre tabt,
som trængte til i mig at gjenoplives?
hans Konge var ham huld, men nødtes til,
af Rigets Tilstand, at forvise ham,
og dengang Henrik Bolingbroke og han,
hver paa sin Ganger, dristig reist i Sadlen,
mens Hingsterne med Brinsten sprang for Sporen,

med faldet Spær, Viſſret ſlaaet ned,
 med Blik, der gniſtred mellem Staalets Gitter,
 mens høit Trompeten kaldte dem til Dødt; —
 dengang, da Intet mere kunde holde
 min Faders Spær fra Bolingbrokes Bryſt, —
 o, dengang Kongen kaſted ned ſin Stav,
 hans eget Liv hang ved den Stav, han kaſted;
 han kaſted ned ſig ſelv og Alles Liv,
 ſom ved Beſtyldning eller Sværdets Vold
 gif ſiden under Bolingbroke tilgrunde.

Westmoreland.

J veed ei, hvad J ſiger nu, Herr Mowbray;
 Jarlen af Hereford agtedes jo dengang
 for Englands drabeligſte Riddersmand.
 Hvo veed, hvem Lykken havde ſmilet til?
 men havde Eders Fader ſeiret der,
 fra Coventry var han ret aldrig ſluppen;
 thi hele Landet hævede mod ham
 eet Raab af Had; dets Kjærlighed, dets Bønner
 kun Hereford hørte til; han blev forgudet,
 veſſignet, æret meer end Kongen ſelv. —
 Dog dette fører os kun bort fra Sagen.

Jeg kommer her fra Brindsen, Hærens Fører,
 at høre Eders Klagemaal, og melde,
 at han er villig til at høre Eder,
 og hver Begjæring, ſom beſindes billig,
 ſkal tilſtaaes Eder; Alting ſkal forglemmes,
 der kunde minde om, at J er Fjender.

Mowbray.

Han tvang os til at tvinge frem det Tilbud;
 det kommer nu af Statskløgt, ei af Venſkab.

Westmoreland.

Mowbray, det tænker I af Overmod;
 det Tilbud stæer af Naade, ei af Frygt;
 thi see kun selv: vor Stridsmagt er isigte,
 og, paa min Vre, altfor tillidsfuld
 til at tilstede Tanken blot om Frygt.
 Vor Hær har flere Navne at opregne
 og større Vaabendygtighed end Eders;
 Udrustningen er ens, vor Sag er bedre;
 med Grund kan vi da nære samme Mod;
 saa sig da ei, vort Tilbud er os afnødt.

Mowbray.

Vel, mit Raad er, vi underhandler ikke.

Westmoreland.

Det viser Eders Brødes Skjændsel kun;
 en raaden Skade taaler ei at røres.

Hastings.

Har Prinds Johan en uindskrænket Fuldmagt
 med al sin Faders Magt og Myndighed,
 at han kan høre og bestemme sikkert
 de Vilkaar, som vi kan os holde til?

Westmoreland.

Det ligger alt i hans Feltherrenavn;
 det undrer mig, I spørger saa ensfoldigt.

Erkebisp.

Velan, Jarl Westmoreland, tag dette Skrift;
 det indeholder alle vore Klager.

Naar hver en særstilt Ankepost afhjælpes,
 naar hver Deltager, baade nær og fjern,
 som denne Sag har viet sine Kræfter,
 paa gyldig Naade kjendes fri for Ansvar,
 og naar Fuldbyrnelsen af vor Begjæring

tilsikkes ufortøvet efter Dnsse, —
 da synke vi i Grefrygtens Flodseng
 og fængsle flux vor Magt til Fredens Arm.

Westmoreland.

Det vil jeg vise Prindsen. — Nu, I Herrer,
 lad os i begge Hæres Paasyn mødes,
 og enten slutte Freden, som Gud give,
 hvad eller kalde Sværdene til Tvisten;
 de maae da stille den.

Erkebisp.

Det vil vi, Herre.

(Westmoreland gaaer.)

Mowbray.

Der røres Noget i mit Bryst, som spaaer mig,
 at Freden, som vi slutte, vil ei holdes.

Hastings.

Frygt ei for det! naar vi kun slutte Fred
 paa saa bestemte, vidtudstrakte Billaar,
 som vore Fredsbetingelser gaae ud paa,
 da skal vor Fred staae som en Klippe fast.

Mowbray.

Saa vel; men os vil man betragte saa,
 at hver en ringe, falsk udtydet Marsag,
 ja hver en tom og smaalig, usel Skingrund,
 hos Kongen vil faae Smag af denne Opstand;
 at om vor Trostab end gjør sig til Martyr,
 vil man os kaste for saa stærk en Vind,
 at selv vort Korn maa synes let som Aske,
 og Forskjel mellem Godt og Ondt ei findes.

Erkebisp.

Nei, Herre, nei! mærk dette: træet er Kongen
 af usle, smaalige Bestyldninger.

Han seer, naar Døden ender een Mistanke,
 i Arvingerne vækkes tvende større,
 og derfor vil han visse ren sin Tavle,
 og ingen sladdrende Paaminder holde,
 der kan gjentage og for hans Grindring
 berette, hvad han led; han veed helt vel,
 han kan ei luge dette Land saa rent,
 som hans Mistænksomhed ham ægger til.
 Hans Fjender groe saa tæt op til hans Benner,
 at, vil han rykke op med Rod en Fjende,
 saa løsner han og rokker ved en Ven.
 En trodsig Kvinde ligner dette Land,
 der tirred Manden til at byde Hug,
 men rækker frem hans Barn, naar han vil slaae,
 og standser den bestemte Tugtelse
 i Armen, der var løftet til at straffe.

Hastings.

Dertil har Kongen opslidt sine Ris
 paa fordums Overtrædere, saaledes
 at nu han mangler selve Tugtens Redskab.
 Hans Magt er lig en Løve uden Klør;
 den truer kun, men kan ei tage fat.

Erkebispen.

Der har I Ret, — og derfor, kjære Marstall!
 tro mig, naar nu et godt Forlig vi slutte,
 vil Freden, som et brækket Lem, der læges,
 kun blive stærkere, hvor den var brudt.

Mowbray.

Nu, gid saa var! — Der er Jarl Westmoreland.

(Westmoreland kommer ind.)

Westmoreland.

Prindsen er nær; vil Eders Raade møde

hans Høihed midt imellem begge Hære?

Mowbray.

I Guds Navn da, Herr Erkebisp, bryd op!

Erkebisp.

Bring først vor Hilsen, Herre; — vi vil komme.

(de gaae.)

Anden Scene.

En anden Del af Skoven.

(Fra den ene Side kommer Mowbray, Erkebisp, Hastings og Flere, fra den anden Side Prinds Johan af Lancaster, Westmoreland, Krigsmænd og Følge.)

Prinds Johan.

I er velkommen hid, min Frænde Mowbray, —

God Dag, ærværdige Herr Erkebisp —

og I, Herr Hastings, og I Herrer alle. —

Ærværdige! det flædte Eder bedre,

naar Eders Hjord ved Kirkekloffen samlet,

omringed Eder og ærbødigt lytted

til Jer Udlægning af en hellig Text,

end her at see Jer som en Mand af Jern

ved Trommeskrald en Oprørshob at muntre,

forvandle Ord til Sværd og Liv til Død.

Den Mand, der har sin Plads i Kongens Hjerte

og modnes i hans Naades Sol, — vil han

misbruge Kongens Understøttelse,

af! hvilken Skade kan han ikke gjøre

i Skyggen af en saadan Magt? — Saa er det

med Jer, Herr Biskop. Hvem har ikke hørt,

hvor dybt I var bevandret i Guds Bud?

I var vor Talsmand i hans Parlament,

var os en Gjenlyd af Guds egen Røst,

Jeg var den rette Tolk og Mellemmand
 imellem Naaden, Himlens Hellighed,
 og vor forkrænkelige Færd. Hvem troer ei,
 at jeg misbruger Eders hellige Kald;
 anvender Himlens Gunst og Bistand som
 en troløs Yndling tidt sin Fyrstes Navn
 til æreløse Gjerninger? Jeg bruger
 til Mafte hellig Nidhærhed og ægger
 Guds Salvedes, min Faders, Undersaatter
 og samler dem mod Guds og Kongens Fred
 til Oprør!

Erkebisp en.

Edle Prinds af Lancaster!

Jeg staaer ei her mod Eders Faders Fred;
 men, som jeg alt har sagt Jarl Westmoreland,
 Almenfornemmelsen af Tidens Ufred
 har trængt os sammen i en lovløs Hob
 til Selvforsvar. Jeg sendte Eders Naade
 hver særskilt Post af vore Klagemaal;
 fra Hoffet blev de stødt med Haan tilbage;
 saa fødtes denne Krigens Hydrasøn,
 hvis Rædselssoine dysses kan i Søvn,
 naar man os tilstaaer, hvad med Ret vi kræve,
 og Lydigheden, helbredt for sit Vanvid,
 skal bøies tam for Majestætens Fod.

Mowbray.

Hvis ikke, ville vi nu friste Lykken
 til sidste Mand.

Hastings.

Og, om vi falde her,
 saa har vi Rygstød til vor Sag at fremme,
 og glipper det for dem, skal Andre følge;

saar skal Jordærv i Rækkefølge fødes,
og Slægt fra Slægt skal arve denne Tvist,
saalænge Sønner fødes her i England.

Prinds Johan.

For stakket er Jert Syn, for stakket, Hastings,
til at naae Bund i Eftertidens Dyb.

Westmoreland.

Vil Eders Naade ligefrem ei svare,
hvorevidt I vil gaae ind paa deres Forslag?

Prinds Johan.

Jeg billiger og jeg bevilger Alt
og sværger ved min ærefulde Byrd:
min Faders Hensigt har man misforstaaet,
og Nogle af hans Kreds har altfor frit
misbrugt hans Mening og hans Myndighed. —
Herr Erkebisp, hver Klage skal afhjælpes
snart, paa mit Ord. Er I tilfreds dermed,
forlov da Eders Mænd, hver til sin Hjemstavn;
saar vil og vi; her mellem begge Hære
et Venstabs Væger tømme vi og faves,
at hver Mand sine kan til Hjemmet bringe
det Tegn paa gjenoprettet Fred og Venstabs.

Erkebisp.

Jeg tager Eders Fyrsteord som Pant for,
at alle disse Klager skal afhjælpes.

Prinds Johan.

Jeg giver det, og jeg vil holde det;
derpaa jeg drifter Eders Naade til.

Hastings (til en Hovedsmand.) —

Gaa, Hovedsmand, bring Hæren dette Bud
om Freden; giv dem Sold og lad dem gaae;
jeg veed, at det vil glæde dem; — nu skynd Jer.

(Hovedsmanden gaaer.)

Erkebispens.

Paa Eders Sundhed, ædle Westmoreland!

Westmoreland.

Seg gjør Bested, og vidste Eders Naade,
hvad Umag denne Fred har kostet mig,
da drak I freidigt; dog mit Venstab skal
I faae at see med Tiden mere klarligt.

Erkebispens.

Seg mistroer Eder ei.

Westmoreland.

Det glæder mig. —

Paa Eders Sundhed, ædle Frænde Mowbray.

Mowbray.

I ønsker just i rette Tid mig Sundhed;
thi nu med eet jeg føler mig beklemmt.

Erkebispens.

Naar Uheld forestaaer, er Sindet muntert;
men Tungfind er et Forbud tidt paa Held.

Mowbray.

Nu, saa vær glad, min Frænde; tænk, at Sorgen,
der kom saa brat, bebuder Held i Morgen.

Erkebispens.

Tro mig, jeg er just rigtig let om Hjertet.

Mowbray.

Desværre, hvis Jer egen Regel gjælder.

(Glædesraab udenfor.)

Prinds Johan.

Fredsordet er forkyndt; hør, hvor de juble.

Mowbray.

Det havde klinget herligt — efter Seiren!

Erkebispens.

En Fred har noget af en Seiers Væsen;

paa ædel Vis betvinges begge Parter,
og Ingen taber.

Prinds Johan.

Gaa, Jarl Westmoreland,
og giv nu ogsaa vore Stridsmænd Orlov.

(Westmoreland gaaer.)

Hvis Eders Naade tykkes, lade vi
nu begge Hære drage her forbi os,
at vi kan see, med hvem vi skulde kjæmpet.

Erkebisp.

Gaa, Hastings, lad dem, før de stilles ad,
gaae her forbi.

(Hastings gaaer.)

Prinds Johan.

Nu haaber jeg, I Herrer,
at vi tilsammen ligge her inat.

(Westmoreland kommer tilbage.)

Nu, Frænde, hvorfor staaer vor Hær da stille?

Westmoreland.

I har befaleet Førerne at staae;
de vil kun gaae paa Eders eget Ord.

Prinds Johan.

De kjende deres Pligter.

(Hastings kommer tilbage.)

Hastings.

Eders Naade,

Vor Hær har allerede spredt sig ad;
som unge Tyre, der slap fri for Naget,
de toge Farten imod Øst og Vest,
mod Nord og Syd; som Børn, naar Skolen ender,
hver haster til sit Hjem og Legepladsen.

Westmoreland.

Den Tidende var god; derfor, Herr Hastings,

jeg fængsler Eder her som Høiforræder, —
og Jer, Herr Erkebisp, og Jer, Herr Mowbray;
for halsløs Gjerning griber jeg Jer begge.

Mowbray.

Er denne Fremfærd ærlig og retsfærdig?

Westmoreland.

Er Eders Forbund det?

Erkebisp.

Saa vil I bryde

det givne Ord?

Prinds Johan.

Jeg gav Jer intet Ord.

Jeg loved at afhjælpe disse Klager,
som I har fremsat; dette, ved min Ære,
vil jeg fuldbyrde troligt som en Christen.
Men nu, I Oprørs mænd, smag nu den Løn,
der styles Oprør og sliq Færd som Eders.
Som Daarer har I kaldt den Feide frem,
dumt truffet Hæren hid, dumt sendt den hjem. —
Rør Trommerne! forfølg den spredte Hær;
den Seier vandt ei vort, men Herrens Sværd;
bevogt Forræderne til Retterstedet;
der er den rette Seng for Oprør redet!

(de gaae.)

Tredie Scene.

En anden Del af Skoven.

(Baabengny og Angreb. Falstaff kommer ind, Colevile møder ham.)

Falstaff.

Hvad er Eders Navn, Herre? hvad er Eders Rang,
og hvilket Sted er I fra, om jeg maa spørge?

Colevile.

Jeg er Ridder, Herre, og mit Navn er Colevile fra Dalen.

Falstaff.

Altsaa, Colevile er Eders Navn, Ridder Eders Titel og Dalen Eders Sted. Colevile skal fremdeles blive Eders Navn, Forræder Eders Titel, og Fængselet Eders Sted; — det Sted er dybt nok, saa kan I fremdeles være Colevile fra Dalen.

Colevile.

Er I ikke Herr Johan Falstaff.

Falstaff.

Ligesaa gjæv en Mand som han, Herre, hvem jeg saa er. Vil I give Jer, Herre? eller skal jeg svede for Eders Skyld? Kommer jeg til at svede, saa bliver det Eders Ben-ners Taarer, og de ville græde for Eders Død; derfor væk Frygt og Bævelse i Eder, og undertast Jer min Barmhjer-tighed!

Colevile.

Jeg troer, at I er Herr Johan Falstaff, og i denne Tro giver jeg mig.

Falstaff.

Jeg har en Sladderstole fuld af Tunger her i min Mave, og ikke een af dem alle udtaler et andet Ord end mit Navn. Havde jeg kun en nogenlunde almindelig Mave, saa var jeg simpeltvæk den flinkeste Karl i Europa. Men min Mave, min Mave, min Mave ødelægger mig! — Der kom-mer vor Feltherre! —

(Prinds Johan kommer med Westmoreland og Flere.)

Prinds Johan.

Nu Heden er forbi, forfølg ei længer! —

kald vore Folk tilbage, Westmoreland!

(Westmoreland gaaer.)

Nu, Falstaff, hvor var I da hele Tiden?

naar Alting er forbi, saa kommer I! —

Tro mig, I vil ved Eders Nølefunster
engang dog sikkert knække Galgens Ryg.

Falstaff.

Det skulde gjøre mig ondt, Eders Naade, om det ikke
gik saaledes. Jeg har endnu aldrig erfaret andet end, at
Grettesættelser og Snyder vare Tapperhedens Løn. — Anseer
I mig for en Svale, eller en Pil, eller en Mustetfugle? kan
jeg bevæge min stakkels gamle Krop med Tankens Hurtighed?
Jeg har skyndt mig herhvid paa en Tomme nær Mulighedens
yderste Grændse. Jeg har sprængt ni Sneise Postheste vel
talte, og her, saa modig og træt som jeg er af Reisen, har
jeg i min rene og uplettede Tapperhed taget Herr Johan
Colevile af Dalen til Fange, en ganske rasende Ridder og
en tapper Fjende; — men hvad siger det? han saae mig og
overgav sig, saa jeg kan med Rette sige, som den krognesede
Fyr fra Rom: „Jeg kom, saae og vandt.“

Prinds Johan.

Saa var hans Høflighed større end Eders Fortjeneste.

Falstaff.

Det veed jeg ikke; her er han, og her overleverer jeg
ham, og jeg beder Eders Naade, lad det blive optegnet
iblandt de øvrige Bedrifter paa denne Dag; ellers vil jeg,
ved Gud, have det besunget i en Vise for sig selv med mit
eget Billede ovenover og Colevile, der kysser mine Fødder.
Tvinges jeg til denne Fremgangsmaade, — ja, dersom I da
ikke alle tage Jer ud som forgyldte Fireffillinger ved Siden af
mig, medens jeg paa Navnkundighedens klare Himmel for-
dunkler Jer ligesaameget som Fuldmaanen Firmamentets Smaa-
gnister, der see ud som Knappenaalshoveder imod den, saa

tro aldrig mere en Adelsmands Ord! — Derfor lad mig
fæe min Ret, og lad Fortjenesten stige i Veiret.

Prinds Johan.

Din er for tung til at stige i Veiret.

Falstaff.

Saa lad den straaale da.

Prinds Johan.

Din er for tyk til at straaale.

Falstaff.

Saa lad den gjøre Noget, naadige Herre, som kan
være til mit Bedste, og kald det saa, hvad I vil.

Prinds Johan.

Dit Navn er Colevile?

Colevile.

Ja, min ædle Herre.

Prinds Johan.

En vidtbekjendt Oprører er du, Colevile.

Falstaff.

Og en vidtbekjendt tro Undersaat tog ham til Fange.

Colevile.

Min Prinds! jeg er som mine Overmænd;

dem fulgte jeg; hvis mig de havde lydt,

I havde ikke havt dem for saa godt Kjøb.

Falstaff.

Seg veed ikke, hvor godt Kjøb de solgte sig for; men
du gav dig bort for Sngenting, som en god Tyr, og jeg
takker dig for det.

(Westmoreland kommer tilbage.)

Prinds Johan.

Har I holdt inde med Forsølgelsen?

Westmoreland.

Hæren er kaldt tilbage, Drabet standset.

Prinds Johan.

Send Colevile og de andre Sammensvorne
til York og lad dem lide Døden flux. —
Blunt, før ham bort; og lad ham vel bevogte.

(Colevile gaaer med Vagt.)

Og nu, I Herrer, maa vi strax til Hove.
Min Fader, hører jeg, er meget syg;
vort Budskab skal gaae forud til hans Høihed;
det skal I bringe, Frænde, til hans Trøst,
og vi vil følge med besindig Hast.

Falstaff.

Naadige Herre, jeg beder Jer, tillad mig at drage
igjennem Glostershire, og naar I kommer til Hove, saa vær
mig en naadig Herre og giv mig et godt Skudsmaal.

Prinds Johan.

Falstaff, Farvel; saavidt som jeg formaaer,
vil jeg Jer rose meer, end I fortjener.

(gaaer med sit Følge.)

Falstaff.

Ja, havde du bare saamegen Forstand; det vilde være
bedre end dit Hertugdømme. — Paa min Tro, denne nøgterne
unge Fyr holder ikke af mig, og ikke noget Menneſte kan
faae ham til at lee; men det er intet Under; han drikker ikke
Vin. Der bliver aldrig noget Retsſaffens af diſſe andægtige
Drengebørn; for den tynde Drik tilligemed den megen Fiſte-
mad forføler deres Blod ſaaledes, at de ſaaer et Slags
mandlig Blegſot, og naar de ſaa gifter ſig, bliver det kun til
Løſe. De er i det Hele Løſehoveder og Kryſtere, og det
vilde ogſaa nogle af os blive, hvis vi ikke fyrede dygtigt i.
En god Sherryvin har en dobbelt Virkning i ſig. Den
ſtiger op til Hjernen, og udtørre alle de dumme, dorſe og
raakolde Dunſter, der omgive den, gjør den letnem, raſt,

opfindsom, fuld af lette, fyrige, lystelige Skikkelser; og, naar de overgives til Stemmen, til Tungen, hvilket er deres Fødsel, blive de til hypperlig Vittighed. — Den anden Egenskab hos denne fortræffelige Sherry er, at den opvarmer Blodet, som før var koldt og størket og gjorde Leveren hvid og bleg, hvilket er Kjendemærket paa et snæverhjertet og krysteragtigt Sind; men Sherryen varmer det, og bringer det i Omløb fra de indre til de ydre Dele. Den illuminerer Ansigtet, der ligesom en Baune kalder hele Resten af det lille Kongerige, Mennesket, til Vaaben, og saa møder hele Livskraftens Borgervæbning og Livsaandernes Landeværn til Mønstring for deres Hovedsmand, Hjertet, der bliver stort og opsvulmet ved alt dette Mandskab og gjør, hvilken modig Gjerning det skal være, og denne Tapperhed kommer alene af Sherry. Derfor er al Vaabensfærdighed Ingenting uden Sherry; for det er den, der sætter den i Drift; og Lærdom er kun en død Guldpynte, som en Djævel ruger over, indtil Sherry tager sig af den og sætter den i Omløb og i Brug, og deraf kommer det, at Prinds Henrik er tapper; for det kolde Blod, han af Naturen arvede efter sin Fader, har han gjødet, dyrket og bearbejdet ligesom en tør, gold, nøgen Jordbund med udmærket Flittighed i at drikke godt og med et godt Forraad af frugtbar Sherry, saa han er bleven meget hed og tapper. Om jeg havde tusinde Sønner, — den første menneskelige Grundsætning, jeg vilde lære dem, skulde være at forsværge al tynd Drik og holde sig alene til Sherry.

(Bardolph kommer ind.)

Hvad er der, Bardolph?

Bardolph.

Hæren er opløst og gaaet hjem.

Falstaff.

Lad dem gaae. Jeg vil igjennem Glostershire; og der

vil jeg besøge velbyrdige Herr Robert Dompap. Han er allerede saa blød som Vug imellem mine to Fingre, og om kort Tid kan jeg bruge ham til at forsegle med. — Kom med!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Westminster. En Sal i Slottet.

(Kong Henrik kommer ind med Thomas af Clarence, Humphrey af Gloster, Warwick o. fl.)

Kong Henrik.

I Herrer, giver Gud en heldig Ende
paa denne Strid, som bløder for vor Dør,
da føre vi vor Hær til bedre Feider
og drage kun indviet Sværd af Balgen.
Vor Flaade ligger klar, vor Magt er samlet;
Fuldmagt i vor Graværelse er udstedt,
og Alting ordnet, som vi ønske det;
vi savne kun en Smule Legemskræfter,
og vente paa, at disse Oprørs mænd
skal bøies under Dyrighedens Nag.

Warwick.

Og begge Dele, haaber jeg, skal stænktes
min Konge snart.

Kong Henrik.

Humphrey, min Søn af Gloster,
hvor er din Broder, Brindsen?

Brinds Humphrey.

Han er gaaet

paa Jagt til Windsor, troer jeg, Eders Høihed.

Kong Henrik.

Hvem har han med?

Prinds Humphrey.

Det veed jeg ikke, Herre.

Kong Henrik.

Er ei hans Broder, Thomas Clarence, med ham?

Prinds Humphrey.

Nei, Eders Høihed, han er her tilstede.

Clarence.

Hvad ønsker I, min Herre og min Fader?

Kong Henrik.

Jeg ønsker kun dit Vel, Thomas af Clarence.

Hvorfor er du ei med din Broder, Prindsen?

han elsker dig, og du forsommer ham.

Du har en bedre Plads i Henriks Hjerte

end dine Brødre; vogt den vel, min Søn,

da kan du gjøre herlig Tjeneste,

naar jeg er død, som Mellemmand imellem

hans Majestæt og dine andre Brødre;

thi slip ham ei, lad ei hans Venstreb løses,

spild ei den store Fordel af hans Gunst,

idet du synes kold og ligegyldig;

thi han er huld mod den, der agter paa ham;

han har en Taare for Medlidenhed,

en Haand som Dagen aaben til at hjælpe;

dog, hvis han tirres, er han haard som Flint,

saa lunefuld som Vintren, pludselig,

som Rimfrost sees paa Jord i Morgengry; —

hans Stemning maa man agte nøie paa;

bebreid ham kun hans Feiltrin, men ærbødigt,

naar du bemærker, han er muntert stemt;

men er han mørk i Hu, saa sir paa Linen,

til, som en strandet Hval, hans Lidenskab

sig selv arbejder træt. Lær dette, Thomas,

og du vil blive dine Benners Børn,
 et Guldbaand, der omslutter dine Brødre,
 at deres fælles Blods forbundne Kar,
 naar Dretuderiets Gift indblandes, —
 al som Tiden sikkert gyde vil deri, —
 skal ikke worde læk, om end den virked
 stærkt som Skarntydesaft, som Krudtets Sprængkraft.

Clarence.

Al Agt og Huldskab skal jeg vise ham.

Kong Henrik.

Hvi er du ei med ham i Windsor, Thomas?

Clarence.

Han er ei der; han spiser her i London.

Kong Henrik.

I hvilket Selstab? kan du sige det?

Clarence.

Med Poins og Andre af sit vante Selstab.

Kong Henrik.

Den bedste Jord er mest udsat for Ufrud,
 og han, det ædle Billed af min Ungdom,
 er helt begroet dermed; og derfor strækker
 min Kummer sig udover Dødens Stund;
 mit Hjerte græder Blod, naar jeg fremmaner
 for Aandens Syn de tøilesløse Dage,
 de raadne Lider, I vil faae at see,
 naar jeg er sovet hen hos mine Fædre,
 naar Intet tæmmer meer hans vilde Stiofsind,
 naar Lidenstab og hedt Blod er hans Raad,
 naar Magt forener sig med flette Lyster,
 hvor vil hans Lidenstab da sprede Vingen
 til driftig Flugt mod Farer og mod Fald.

Warwick.

Min ædle Herre, I miskjender ham.
 Prindsen studerer sine Omgangsvenner
 kun som et fremmed Sprog; for at forstaae det,
 er det nødvendigt, at man seer og lærer
 selv det usømmeligste Ord; men naar
 det først er naaet, saa veed jo Eders Høihed,
 at man har ingen anden Brug derfor
 end, at man kjender det og hader det;
 saa vil, naar Tiden kommer, Prindsen kaste
 de Venner bort som et uhøvisk Udtryk,
 og deres Minde bliver kun et Mønster
 og Maal, hvormed han maaler Andres Liv,
 idet han vender fordums Ondt til Fordel.

Kong Henrik.

Sjældent forlader Vien Honningfagen
 i Adselet. —

(Westmoreland kommer ind.)

Hvem kommer? Westmoreland?

Westmoreland.

Hil min Monark! og gid nyt Held sig føie
 til det, jeg har at melde: Prinds Johan
 ærbødigt kysser Eders Naades Haand;
 Mowbray og Hastings, Biskop Scroop og Alle
 er nu bragt under Lovens Arm og Tugt.
 Ei noget Oprørsværð er blottet meer;
 men overalt groer Fredens Dliegren.
 Paa hvilken Maade denne Sag er fuldbragt,
 kan Eders Høihed læse meer imag
 udsørligt her med alle Enkeltheder.

Kong Henrik.

O, Westmoreland, du er en Sommerfangfugl,

der tæt i Vinterens Fodspor synger om,
at Dagen gryer. —

(Harcourt kommer ind.)

Saa! der er mere Nyt.

Harcourt.

O Gud skjærme Eders Majestæt mod Fiender,
og hver, der reiser sig mod Eder, falde
som de, jeg kommer for at melde om.

Carl Percy af Northumberland og Bardolph
med samt en vældig skotsk og engelsk Hær
er slagne af Sherifsen af Yorkshire.

Om Slagets hele Gang og Stridens Udfald
vil dette Brev udførligt Eder melde.

Kong Henrik.

Hvi gør saa godt et Bud mig syg? vil aldrig
med begge Hænder fulde Lykken komme,
men skrive fagre Ord med stygge Træk?
den giver enten Madlyst uden Mad,

som til de Fattige, der have Sundhed;
eller den dækker Gildesbord, men tager
al Madlyst bort; saa gaaer det med de Rige,
der ei kan nyde deres Overflod.

Jeg skulde glædes ved saa godt et Budskab;
men Synet svigter mig; min Hjerne svimler; —

O! kom og hjælp mig; jeg er meget syg.

(han falder i Afsmagt.)

Prinds Humphrey.

Fat Mod, min Herre!

Clarence.

Kongelige Fader!

Westmoreland.

Min Konge, kom til Eder selv! see op!

Warwick.

Fat Gder, Prindsen, disse Anfald, veed I,
er hos hans Høihered jo sædvanlige,
giv Plads; lad ham faae Lust; saa gaaer det over.

Clarence.

Nei, nei! den Kval kan han ei længe bære;
hans Sjæls Besvær og evige Betyrning
har slidt den Mur, der skulde vogte den,
saa tynd, at Livet kiger der igjennem
og søger Udgang.

Prinds Humphrey.

Folket ængster mig;

det taler om Misfoster af Naturen,
om faderløse Arvinger; Aarstiden
har skiftet Skik, som havde Aaret truffet
et Par af sine Maaneder isøve
og sprunget over dem.

Clarence.

Tre Gange har der

i Floden været Høivand uden Ebbe,
og gamle Folk, tandløse Tidsregistre,
fortælle, slikt er hændet kort Tid før
vor store Stammefader Edwards Hælsot.

Warwick.

Tal sagte, Prindsen! — Kongen kommer sig.

Prinds Humphrey.

Det Slagflod bliver sikkerlig hans Død.

Kong Henrik.

Seg beder, løst mig op og bærer mig
ind i et andet Kammer; — sagte, sagte!

(De bære Kongen hen i den indre Del af Salen og lægge ham
paa et Leie.)

Lad Ingen støie her, I kjære Venner!
 Hvis ei en let og venlig Haand vil lade
 Musiken hvilke til min trætte Sjæl.

Warwick.

Skaf strax Musik i Siderærelset!

Kong Henrik.

Læg Kronen paa mit Hovedgjærde her.

Clarence.

Hult er hans Dø, han er stærkt forandret.

Warwick.

Ths, ths!

(Prinds Henrik kommer ind.)

Prinds Henrik.

Har Ingen seet min Broder Clarence?

Clarence.

Her er jeg, Broder, dybt af Sorg nedbøiet.

Prinds Henrik.

Hvorledes? Regnveir inde, Solstin ude?

Hvor staaer det til med Kongen?

Prinds Humphrey.

Saa se det.

Prinds Henrik.

Har han endnu ei hørt det gode Budskab?

Ja forkynd ham det.

Prinds Humphrey.

Just som han hørte det,

blev han forandret.

Prinds Henrik.

Er han syg af Glæde,

sa kommer han sig uden Læge.

Warwick.

Stille,

I Herrer, stille! ædle Prinds, tal sagte!
thi Kongen, Eders Fader, vil nu sove.

Clarence.

Lad os gaae ind i Kamret her ved Siden.

Warwick.

Behager Eders Naade at gaae med?

Prinds Henrik.

Nei, her hos Kongen sidder jeg og vaager.

(Alle gaae undtagen Prinds Henrik.)

Hvi ligger Kronen paa hans Hovedgjærde?
den er jo en besværlig Sovesælle.

Du glimrende Bekymring! gyldne Sorg!
som holder Sønnens Porte vidt paa Gab
for mangen vaagen Nat! — Og sove nu
med den! — dog ei saa sundt, saa trygt og sødt
som den, hvis Hoved i den grove Hue
hensnorker Nattens Stund. — O, Kongehøihed,
du klemmer den, der bærer dig; du ligner
et prægtigt Harniss paa den hede Dag,
der brænder Kroppen, mens det skjærmer den.

See, tæt ved Mandedrættets Porte ligger
en lille Fjer, der ikke rører sig;

hvis end han aanded, maatte jo det lette,
vægtløse Dun nødvendigvis bevæges. —

Min høie Konge! — Fader! — Ja tilvisse,
den Søvn er sund! den Søvn har skilt saamange
af Englands Konger ved den gyldne Ring. —

Dit Krav til mig er Taarer, bitter Sorg,
som Kjærlighed, Natur og sønlig Omhed
skal, kjære Fader, rigeligt dig yde; —

Mit Krav til dig er denne Hersterkrone,
der mig tilfalder som din Nærmeste

i Rang og Slægtsskab. See, her sidder den! —

(han sætter Kronen paa sit Hoved.)

Gud vogte den! — Nu skal al Verdens Styrke
lagt i en Rjæmpearm ei vriste fra mig
min Hædersarv; som jeg den fik fra dig,
skal den i Arv til Mine gaae fra mig.

(gaaer.)

Kong Henrik.

Ha! Warwick! Gloster! Clarence!

(Warwick og de Øvrige komme ind.)

Clarence.

Kalder Kongen?

Warwick.

Hvad vil min Konge? Hvordan gaaer det, Herre?

Kong Henrik.

Hvorfor lod I mig ene her, I Herrer!

Clarence.

Vi efterlod min Broder, Prindsen her,
som vilde sidde her og vaage hos Jer.

Kong Henrik.

Prindsen af Wales? hvor er han? lad mig see ham!
her er han ikke.

Warwick.

Denne Dør er aaben;

der er han gaaet ind; han kom ei gjennem
det Bærelse, hvor vi var.

Kong Henrik.

Hvor er Kronen?

Hvem tog den fra mit Hovedgjerde?

Warwick.

Herre,

da vi gik bort, laa Kronen paa sin Plads.

Kong Henrik.

Saa har han taget den; — gaa, søg ham op,
 har han saa stort et Hæstværk, at han tager
 min Søn for Døden? — Søg ham op, Jarl Warwick,
 og byd ham strengelig at komme hid.

(Warwick gaaer.)

Det Træk af ham gjør med min Sygdom Pagt
 og hjælper til min Død. Seer her, I Sønner,
 hvordan I er, hvor snart Naturen kommer
 i Oprør, naar et gyldent Maal den vinker.
 Derfor har Fædrene i daarlig Omhed
 brudt deres Hjerne med Bekymring, Sønnen
 med Tanter, og med Arbeid deres Knokler,
 derfor har de i Stak og Dyrge samlet
 det gustne Guld, paa fremmed Jord erhvervet,
 og derfor har de oplært deres Sønner
 med Flid i Krigens Kunst og alskens Lærdom;
 naar da, som Bien, der opkræver Skat
 af alle Blomster, deres søde Kraft,
 med Venene fuldt pakkede af Bøx
 og Munden fuld af Honning hjem til Kuben
 vi bringe Byttet, myrdes vi som Bien
 til Len for vor Besvær. Den bittre Kalk
 som Tilgift rækkes Faderen i Døden. —

(Warwick kommer tilbage.)

Nu, hvor er han, som ei kan vente, til
 hans Ven, min Sygdoms Haand, har endt mit Liv?

Warwick.

Min Konge, Prindsen traf jeg tæt herved;
 i kjærlig Graad hans ædle Kind var badet;
 saa stærkt var Præget af hans dybe Sorg,
 at Grumhed selv, der kun i Blod sig lædsker,

ved dette Syn sin Dølt afsvætte vilde
med milde Taarer. Han vil komme strax.

Kong Henrik.

Men hvorfor tog han Kronen fra sin Plads?

(Prinds Henrik kommer ind.)

Der er han. — Henrik, kom herhid til mig. —

Forlader Kammeret; lad os alene.

(Clarence og de Dvrige gaar ud.)

Prinds Henrik.

Jeg ventede Eders Røst ei meer at høre.

Kong Henrik.

Dit Onske, Henrik, var din Tankes Fader;
jeg tøvede dig for længe, trættede dig.

Er du saa griddet da paa min tomme Stol,
at du maa klæde dig i mine Smykker,

alt før din Tid er moden? Unge Daare!

en Storhed søger du, som vil dig knuse.

Løv lidet; thi den Vind, som end forbyder
min Storheds Sky at dale, er saa svag,

at den vil synke snart; min Dag er dunkel.

Du stjål, hvad kun om et Par korte Timer

var uden Brøde dit, og i min Dødsstund

har du beseglet min Forventning om dig;

dit Liv har vist, du elskede mig ikke;

nu vil du, jeg skal døe med denne Vished.

I dine Tanker gjemtes tusind Dølte,

som du har hvæstet paa dit Klippehjerter

til Dødsstød mod min sidste halve Time.

Kan du ei taale mig den halve Time?

saa gaa og grav min Grav med egne Hænder;

lad muntre Klokker ringe for dit Dre,

at du er kronet, ei, at jeg er død.

For Laarerne, der skulde væde Baaren,
 Lad Balsamdraaber hellige dit Hoved.
 Væg mig kun hen til det forglemte Stov;
 giv det, som gav dig Liv, til Ormene;
 affæt mit Tjenerstab, bryd mine Lovbud;
 nu er det Tid at spotte hver en Form, —
 Henrik den Femte bærer Kronen nu!
 Op Daarskab! ned med Kronens Værdighed!
 I Raadets vise Mænd, bort med Jer alle!
 men kommer hid til Englands Kongehof
 fra hver en Kant, Forsængeligheds Aber!
 I Nabosfolk, udtømmer Eders Værme!
 har I en Galgenfugl, som drifter, bander,
 som dandser, svirer Matten bort, som røver
 og myrder og begaaer de ældste Synder
 paa mest nymodens Viis; — Held Jer! han skal
 ei længer falde Jer til Byrde: — England
 forgyllder dobbelt, hvad han har forskyldt;
 i England venter ham Rang, Magt og Ære;
 den femte Henrik tager Tvangens Mundkurv
 af tæmnet Frækhed, og den vilde Hund
 skal frit slaae Landen i ufskyldigt Kjød:
 mit arme Rige, sygt af Borgerkampe!
 naar ei min Forsorg skjærmed dig mod Ustyr,
 hvor skal det gaae, naar Ustyr staaer for Styret?
 O, du vil blive til en Drk igjen,
 beboet af Ulve, som i fordums Tider!

Prinds Henrik (knæler.)

Tilgiv mig, Herre! havde mine Laarer
 ei været mig et fugtigt Tungebaand,
 afværget havde jeg den strænge Dadel,
 før I med Sorg udtalte den, og jeg

saa meget hørte. Der er Eders Krone,
og han, som Kronen bær i Evighed,
bevare Jer den længe! — Staaer min Hu
til den meer end til Eders Pris og Hæder,
saa gid jeg ei staae op fra denne Hyløning, —
som trofast inderlig Hengivenhed
mig lærer, — denne ydmyg dybe Bøining.
Gud er mit Vidne, da jeg kom herind
og fandt Jer, Herre, uden Mandedræt,
hvor isned da mit Hjerte! — Hvis jeg hyfler,
saa lad mig døe i dette vilde Levnet,
og aldrig saae bevist den vantro Verden
den ædle Bedring, jeg har foresat mig.
Jeg kom at see Jer, troede, I var død,
og næsten død, min Konge, ved at troe det
til Kronen talte jeg, som om den havde
Forstand, og skjældte den; „Al den Betyrning,
du bringer, tæred paa min Faders Liv.
Du bedste Guld, du er det værste Guld;
det, som er mindre fint, har større Værd,
naar det som Lægedrik bevarer Livet;
men du, saa fint, saa hædret og berømt,
fortæred den, som bar dig.“ Saa, min Konge,
jeg skjældte den og tog den paa mit Hoved
for at bestaae med den, som med en Fjende,
der havde dræbt min Fader for mit Afsyn,
Blodhævnerfeiden som en ægte Arving;
men hvis den smittede mit Blod med Glæde,
hvad eller lod mit Sind af Hovmod svulme,
hvis nogen oprørst, daarlig Tanke hos mig
blot med den mindste Glædesfølelse
bød Kronens Magt og Herlighed Velkommen,

saa holde Gud den evigt fra mit Hoved
og gjøre mig den mindste Tjener lig,
der bøier Knæ for den i Frygt og Bæven!

Kong Henrik.

O, Søn! Gud selv har givet dig den Tanke
at tage Kronen, at du maatte vinde
desstærkere din Faders Kjærlighed
ved dette vise Forsvar for din Sag.
Kom hid da, Henrik; sæt dig ved min Seng
og hør mit Raad, — det sidste, tænker jeg,
som jeg har Aande til. Gud veed, min Søn,
ad hvilken Snigvei, hvilke krumme Stier
jeg naaede Kronen; og jeg selv veed vel,
hvor trykkende den hviled paa mit Hoved.
Til dig gaaer den i Arv med mere Ro,
med bedre Mening og med større Udkomst;
thi hver en Plet ved dens Erhvervelse
begraves nu med mig. Paa mig den syntes
et Hæderstegn med voldsom Haand tilranet;
og mange levede, som lod mig høre,
jeg havde vundet den ved deres Hjælp;
deraf blev daglig Riv og blodig Færd,
der saared den indbildte Fred. Du seer,
med Fare trodsed jeg al denne Frygt;
thi min Regjering var kun som en Scene
af dette Indhold; ved min Død forandres
nu Sagens Gang; thi det, som jeg erhverved,
hjemfalder nu paa bedre Vis til dig;
du bærer Krandsen nu med Arveret.
Dog, skjøndt du mere sikkert staaer end jeg,
du er ei fast nok; Misfornøielsen
er frist endnu, og alle dine Venner,

som du nu først skal gjøre dig til Benner,
 har først fornylig mistet Braad og Land;
 ved deres onde Kunster er jeg stegen,
 ved deres Magt kan jeg vel frygte for
 at styrtes atter; for at hindre det
 udrydded jeg endel og agted nu
 at føre mange bort til Forsals Land,
 at ikke Fred og Ro dem skulde friste
 til altfor nær Betragtning af min Magt.
 Derfor, min Henrik, følg du denne Bei,
 at sysselsætte svimle Hoveder
 med fremmed Tvist; lad udenlandske Tog
 udslette Mindet om de svundne Dage. —
 Jeg vilde tale meer; men mine Lunger
 har udtømt deres Kraft, og Mælet svigter.
 Hvordan jeg Kronen vandt, det Gud tilgive
 og lade den i Fred hos dig nu blive!

Prinds Henrik.

Min Herre Konge!

J vandt den, bar den, værged den og gav
 den hen til mig; med klart og gyldigt Krav
 er den nu min; jeg vil i Nød og Fare
 med Ket mod hele Verden den forsvare.

(Prinds Johan kommer ind med Warwick o. fl.)

Kong Henrik.

See, der er min Johan af Lancaster!

Prinds Johan.

Held, Fred og Sundhed med min Fader, Kongen!

Kong Henrik.

Du bringer Held og Fred, min Søn Johan;
 men Sundhed, — af! — med Ungdoms Vinger flygted
 fra denne nøgne, visne Bul; at see dig

afslutter nu min Gjerning her i Verden. —
Er ei Jarl Warwick her?

Prinds Henrik.

Herr Jarl af Warwick!

Kong Henrik.

Sig, har det Bærelse, hvor første Gang
jeg faldt i Alsmagt, noget særskilt Navn?

Warwick.

Jerusalem det kaldes, ædle Herre.

Kong Henrik.

Gud være prisjet! — der mit Liv skal endes.

Det blev mig spaaet for mange Aar tilbage,

at i Jerusalem jeg skulde døe;

jeg troede falskelig, at det var Forsal. —

Men bær mig til det Kammer; læg mig ned;

i det Jerusalem jeg finder Fred.

(de gaae.)

Femte Act.

Første Scene.

Glostershire. Et Bærelse i Dompaps Hus.

(Dompap kommer ind med Falstaff, Bardolph og Pagen.)

Dompap.

Nei, min Sjæl og Sandten, Herre! I kommer ikke af-
sted iasten! — Hei, David, hør!

Falstaff.

I maa have mig undskyldt, Hr. Robert Dompap.

Dompap.

Jeg vil ikke have Jer undskyldt; I skal ikke undskyldes; Undskyldninger antages ikke; ingen Undskyldninger skal hjælpe Jer; I skal ikke undskyldes. — Hei, David dog!

(David kommer.)

David.

Her er jeg, Herre!

Dompap.

David, David, David, David, — lad mig see, David; — lad mig see; — ja min Tro! William Kof, lad ham komme strax! — Herr Johan, I kan og skal ikke undskyldes.

David.

Ja, det var det just, Herre! de Stævninger kan ikke sættes i Kraft; — og hvad var det saa mere? — skal vi lægge Hvede i Indhegnet!

Dompap.

Ja, rød Hvede, David. Men nu om William Kof: — er der nogle unge Duer?

David.

Jo, Herre. — Her er nu Smedens Regning for Hestebeslag og Pløjjern.

Dompap.

Ja, regn det sammen og betal det. — Herr Johan, I skal ikke undskyldes.

David.

Ja, Herre, saa maa vi ogsaa have en ny Kjaede til Brøndspanden, — og saa, Herre, har I isinde at trække af paa Williams Løn for den Sæt, han tabte forgangen Dag paa Hindley Marked?

Dompap.

Den maa han svare til. — Nogle Duer, David, et

Var lavbenede Høns, et Lammelaar og nogle nette Smaapillerier, sig det til William Kof.

David.

Bliver Krigsmanden her hele Aftenen, Herre?

Dompap.

Ja, David. Jeg vil være høflig imod ham; en Ben ved Hove er bedre end en Skilling i Pungen. Vær høflig imod hans Folk, David; for det er nogle Erkegavtyve, der spærter En paa Ens Bag.

David.

Ikke værre, end de selv er spærte, Herre; for deres Pinned er saa snævet, saa det er en Gru.

Dompap.

Et godt Indfald, David! — Nu til dit Arbejde, David.

David.

Jeg vilde gjerne bede Herren om at hjælpe William Bisfor fra Wincot imod Clement Berkes paa Høien.

Dompap.

Der er mange Klager imod den Bisfor, David; den Bisfor er en Erkefjelm, saavidt jeg veed.

David.

Jeg tilstaaer Eders Velbaarenhed, at han er en Fjelm; men alligevel, Herre, Gud forbyde, at en Fjelm ikke skulde have noget Medhold, naar en Ben lægger et Ord ind for ham. En ærlig Mand kan tale for sig selv, Herre; det kan en Fjelm ikke. Jeg har nu tjent Eders Velbaarenhed ærlig og tro i otte Aar, og hvis jeg ikke kan hjælpe en Fjelm imod en ærlig Mand en Gang eller to i Kvartalet, saa er jeg ikke meget betroet hos Eders Velbaarenhed. Den Fjelm er min hæderlige Ben, Herre, og jeg beder Eders Velbaarenhed om at hjælpe ham.

Dompap.

Ja ja, da; vi skal ikke gaae ham for nær. Rap dig nu, David. — (David gaaer.) — Hvor er I henne, Herr Johan? Naa da, naa da, naa da; faa Støvlerne af. — Giv mig Eders Haand, min gode Bardolph.

Bardolph.

Det glæder mig at see Eders Velbaarenhed.

Dompap.

Seg takker Jer af ganske Hjerte, min gode Mossjø Bardolph. — (til Pagen.) Velkommen, min lange Mand. — Naa, kom nu, Herr Johan.

(gaaer.)

Falstaff.

Seg kommer strax, min gode Hr. Robert Dompap. — Bardolph, see til vore Heste. (Bardolph og Pagen gaae.) — Hvis jeg blev sauget ud i Portioner, kunde der blive fire Dusin saadanne stjæggede Pillegrimsstave af mig som denne Hr. Dompap. Det er vidunderligt at see den gjensidige Overensstemmelse mellem hans og hans Tjeneres Væsen; de see saalænge paa ham, til de bære sig ad som dumme Fredsdommere; han omgaaes med dem, til han bliver en Tjener, der agerer Fredsdommer. Deres Sjæle ere blevene saaledes vieede sammen ved den daglige Omgang, at de flokkes sammen i Enighed som Bildegjæssene. Havde jeg noget at ansøge om hos Herr Dompap, saa vilde jeg sætte hans Folk i godt Lune ved at forfikkre dem, at de lignede deres Herre, og var det hos hans Tjenere, saa vilde jeg kildre Hr. Dompap med, at Ingen forstod bedre at styre sine Folk. Det er vist og sandt, at baade forstandig Opsørsel og taabeligt Væsen smitter ligesom en Sygdom; derfor maa man see vel til, hvem man omgaaes med. Af denne Hr. Dompap skal jeg faae Stof nok til at holde Prinds Henrik i een Latter saalænge, som sex

nye Moder vare, — det vil sige saalænge som fire Retsstermi-
ner eller to Stævninger, — og han skal lee uden Intervaller.
— O, en Løgn i Forening med en lille Ed og en Spøg
i Forening med et alvorligt Ansigt kan udrette meget hos en
Knøs, der endnu aldrig har havt Rygværk. Jo, I skal see
ham lee, til hans Ansigt er som en gennemvædet Kappe, der
er kastet i Krogen.

Dompap (indenfor.)

Herr Johan!

Falstaff.

Nu kommer jeg, Hr. Dompap, nu kommer jeg, Hr.
Dompap.

(gaaer.)

Anden Scene.

Westminster. En Sal i Slottet.

(Warwick og Overdommeren kommer ind.)

Warwick.

Hvor agter I Jer hen, Hr. Overdommer!

Overdommeren.

Hvor staaer det til med Kongen?

Warwick.

Saaere vel!

al hans Bekymring har nu faaet Ende.

Overdommeren.

Dog ikke død?

Warwick.

Han gif al Rjødets Gang!

som vi forstaae det, lever han ei mere.

Overdommeren.

Gud give, Kongen havde kaldt mig med sig.

Den Tjeneste, jeg trofast gjorde ham

i Livet, har nu givet mig til Pris
for alstensk Krænkelse.

Warwick.

Sandt nok; jeg troer,
den unge Konge ynder Eder ikke.

Overdommeren.

Seg veed, han gjør det ei; jeg rustet mig
til at gaae Tidens Vilkaar under Dine;
den kan ei vise mig en værre Mine,
end min Indbildningskraft har malet den! —

(Prinds Johan, Prinds Humphrey, Clarence, Westmoreland o. Fl.
komme ind.)

Warwick.

Der er den døde Henriks Æt i Sorg;
o! var den levende Kong Henrik findet
kun som den fletteste af disse tre!
da blev vel mangan Ædling paa sin Plads,
som nu maa stryge Seil for lave Sjæle.

Overdommeren.

O, Gud! Jeg frygter, Alt gaaer nu tilgrunde.

Prinds Johan.

Godmorgen, Frænde Warwick!

Prinds Humphrey og Clarence.

Godmorgen, Frænde!

Prinds Johan.

Vi staae, som om vi havde glemt at tale.

Warwick.

Vi har ei glemt det; men vor Tanke's Indhold
er altfor forrigfuld til megen Tale.

Prinds Johan.

Nu, Fred med ham, som har forvoldt os Sorg!

Dverdommeren.

Og Fred med os, at ei vor Sorg forøges!

Prinds Humphrey.

Saa, kjære Herre, I har tabt en Ven;
og jeg tør spørge paa, I har ei laant
det Sorgens Ansigt; det er Eders eget.

Prinds Johan.

Skjøndt Ingen veed, hvad Naade han tør haabe,
har I dog sikkert allermindst at vente;
det gjør mig ondt; gid det var anderledes!

Clarence.

Nu maa I smidse for Herr Johan Falstaff,
og det gaaer stik mod Eders Værdighed.

Dverdommeren.

Hvad jeg har gjort, det har jeg gjort i Ære
og ledet af Retfærdighedens Drift,
og aldrig skal I see mig trygle feigt
paa Forhaand om Benaadning. Kan ei Sandhed
og mandig Ærlighed bestjærme mig;
saa gaaer jeg til min døde Herre, Kongen,
og siger ham, hvem der har sendt mig til ham.

Warwick.

Der kommer Fyrsten selv.

(Kong Henrik den Femte kommer ind).

Dverdommeren.

God Morgen, Herre,

og Gud bevare Eders Majestæt!

Kongen.

Det nye Pragtskæde, Majestæten, sidder
saa let ei paa mig, som I tænke. — Brødre,
i Eders Sorg der blander sig en Frygt;
men her er Englands, ikke Tyrkens Hof;

ei Amurath afløser Amurath,
 men Henrik Henrik. — Sorg kun, kjære Brødre;
 thi visselig, det klæder Eder godt;
 saa kongelig seer Sorgen ud hos Eder,
 at jeg vil bære selv den dybe Sorg,
 og det i Hjertet. — O, saa sørger da;
 men bærer dog kun Sorgen, kjære Brødre,
 som fælles Byrde paa os alle lagt.
 I mig, ved Gud, det kan I stole paa,
 I finde skal en Fader og en Brøder;
 hvis Eders Venstab I vil skjænke mig,
 saa vil jeg bære alle Eders Sorger.
 Græd kun for Henriks Død; det vil jeg selv;
 men Henrik lever, og han skal forvandle
 hver enkelt Taare til en Glædestime.

Prinds Johan.

Ei Andet vente vi af Eders Høihed.

Kongen.

Hver seer saa fremmed paa mig. —

(til Overdommeren.)

I dog mest;

I troer forvist, jeg ynder Eder ikke?

Overdommeren.

Jeg troer forvist, naar jeg retfærdigt dømmes,
 kan Eders Høihed ei med Skjel mig hade.

Kongen.

Hvorledes? kan en Prinds med slig en Fremtid
 forglemme slig en Tort, som I mig voldte?

Hvad, skjælde, dadle, sende plumpt i Fængsel
 Thronarvingen til England! var det, Smaating?

Overdommeren.

Jeg sad dengang i Eders Faders Sted;

et Billed af hans Magt var mig betroet;
 og medens jeg forvaltede hans Lov
 og virkede for det almene Vel,
 behaged Eders Høihed at forglemme
 mit Embeds Værdighed og Lovens Høihed
 og slog mig, som jeg sad paa Dommersædet;
 da brugte dristigt jeg min Myndighed
 som imod den, der trodsed Eders Fader,
 og fængslede Eder. Var det ilde gjort,
 saa ønsk Jer nu, da selv I bærer Kronen,
 en Søn, som agter Eders Bud for Intet,
 som river Retfærd ned fra Dommersædet,
 som standser Lovens Gang og sløver Sværdet,
 der vogter Eders Fred og Sikkerhed, —
 ja, spotter Eders kongelige Billed
 og haaner Eders Værk i Eders Tjener!
 Spørg Eders Kongesind; tænk, det var Eder,
 at I var Fader, havde sli­g en Søn;
 hør Eders Høi­hed saa van­helliget,
 see Eders strænge Lovbud saa for­haanet,
 see Jer saa dybt foragtet af en Søn,
 og tænk saa, at jeg fører Eders Sag,
 mildt aver Eders Søn ved Eders Magt.
 Rei dette koldt, og fæld kun saa min Dom;
 saasandt som I er Konge, tal som Konge:
 hvad har jeg gjort, der sømmed ei mit Embed,
 mig selv, og hvad jeg skyldte Kongens Høi­hed?

Kongen.

Ja, Dommer, det er sandt og velbetænkt;
 thi bær fremdeles Lovens Sværd og Bægtskaal,
 og Eders Hæder, øns­ker jeg, maa vo­ge,
 til I oplever, at en Søn af mig

fornærmer Jer og lyder Jer som jeg;
 da skal engang jeg sige, som min Fader:
 „Held mig, der har en Mand saa djærv og bold,
 som mod min egen Søn tør hærde Loven,
 og held mig, at jeg har en saadan Søn,
 der overgiver saa sin Tyrstehøihed
 i Lovens Haand. — I tog mig i Forvaring,
 thi vil jeg her i Eders Haand forvare
 det pletfri Sværd, som I har baaret før,
 med den Formaning, at I bruger det
 med lige djærv og retviis Upartisthed,
 som forðum imod mig. Der er min Haand.
 En Fader skal I være for min Ungdom;
 min Røst skal tale, hvad I mig tilhviſter,
 og jeg vil søielig min Billie lempe,
 som Eders Visdom og Erfaring raader. —
 I Brindſer alle, troer mig, beder jeg:
 Bild er min Fader gaaet i sin Grav;
 thi al min Bildſtab gif med ham i Graven;
 nu lever kun hans Aldorsaand i mig,
 og jeg vil stufte, hvad al Verden venter,
 tilintetgjøre Spaadomsord, udslette
 den fule Mening, som har stemplet mig
 blot efter Skinnet. Blodets Strøm i mig
 gif stolt i Daarſkabs Høivand hidindtil;
 nu har den vendt ſig; Ebbens Strøm gaaer udad
 og vil ſig blande med det stolte Storhav
 og flyde hen i majestætist Alvor.
 Nu ſamle vi vort høie Parlament,
 for at vort Riges store Legeme
 kan kappes med det Folk, der ſtyres bedſt,
 at Krig og Fred, ja begge to tilſammen

maa være os bekiendte Hverdagsstykker; —

(til Overdommeren).

og deri, Fader, skal I være Formand. —

Naar Kroningen er fuldbragt, vil vi samle,
som før jeg sagde, hele Rigets Raad,
og, om Gud hjælpe vil mit gode Forsæt,
ei Prinds, ei Pair da bede skal med Skjel:
Gud tage bort een Dag af Henriks Held.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Glostershire, Haven ved Dompaps Hus.

(Falstaff, Dompap, Tys, Bardolph, Pagen og David komme ind).

Dompap.

Jo, I skal see min Have; der vil vi sidde i et Lysthus
og spise en Mainette fra isjor, som jeg selv har podet, og en
Tallerken Studenterhavre, og saa videre! — naa, kom, Fætter
Tys! og saa vil vi tilfængs.

Falstaff.

Her har I jo, ved Gud, en deilig og rig Bolig.

Dompap.

Mager, mager, mager! Stoddere alle! Stoddere tilhobe,
Herr Johan. — Al, Gud, Luften er god. — Dæk, David,
dæk, David; — godt sagt, David!

Falstaff.

Den David gjør Jer god Nytte; han er baade Eders
Tjener og Eders Forvalter.

Dompap.

Et stikkeligt Drog, et stikkeligt Drog, et stikkeligt Drog,
Herr Johan! — Ved vor Frue! jeg har drucktet for megen
Sæk iasten. — Et stikkeligt Drog! — kom nu og sæt Jer,
kom nu og sæt Jer! — Kom, Fætter.

Lys.

Holloi, sagde han, vi skal —

(syrger.)

„Altid kun spise og drikke, god Taar!
 „og takke vor Herre for et godt og lystigt Aar;
 „naar Sulet er godt Kjøb, og Kvinder er i Pris,
 „og lystige Svende slaae sig løs paa deres Vis,
 „saa gladelig!
 „og allenskund saa gladelig!“

Falstaff.

Det er en lystig Sjæl! — Bedste Herr Lys, derfor vil jeg drikke Eders Staal, og det strax.

Dompap.

Stjænt Vin for Mossjø Bardolph, David.

David.

Sid ned, min rare Herre; jeg skal strax være hos Jer;
 — sid ned, min gode, rare Herre. — Mossjø Page, sid ned,
 min gode Mossjø Page; velbekomme Jer! — Hvad I fattes
 i Sul, det skal I faae i Drik. Men I maa tage til Takke!
 — Et godt Hjerte veier op mod Alting!

Dompap.

Lystig, Mossjø Bardolph! — og min lille Krigsmand
 der, lystig!

Lys (syrger).

„Vær lystig, vær lystig; min Kjælling laer jeg gaae;
 „for Kvindfolk er Havgasser, store som smaa;
 „hvor Mænd for Gildet staae,
 „kan det lysteligt gaae;
 „velkommen, du lystige Fastelavn.
 „Hei lystig, hei lystig!“ v. s. v.

Falstaff.

Jeg havde aldrig troet, at der stak saadan en Karl i Hr. Iys.

Iys.

Hvem? jeg? — Jeg har nok været lystig før en Gang eller to.

David (kommer tilbage.)

Her er en Tallerken ægte Krigsæbler til Jer.

(han sætter den hen for ham.)

Dompap.

David!

David.

Eders Velbaarenhed! — (til Bardolph.) Jeg skal strax være hos Jer igjen. — Et Bæger Vin endnu, Herre?

Iys (synger.)

„Et Bæger Vin, saa klar og fin,
„det drikker jeg for Allertjæreste min;
„og en lystig Sjæl lever længe!“

Falstaff.

Godt sagt, Herr Iys.

Iys.

Og lystige vil vi være; nu kommer Nattens lækkreste Mundfuld.

Falstaff.

Eders Velgaaende, Her Iys, gid I maa leve længe!

Iys (synger.)

„Fyld mit Krus! jeg gjør Bæstet,
„Om der var en Mil til Bunden ned.“ —

Dompap.

Velkommen, ærlige Bardolph: Mangler du Noget, og ikke siger til, saa gid du saa Stam! — Velkommen, min lillebitte Stjelmismester; — Ja min Tro, Velkommen! —

Jeg vil drikke en Skaal for Herr Bardolph og alle Kavalerer i London!

David.

Jeg haaber dog, jeg skal faae London at see engang, før jeg dør.

Bardolph.

Sa gid jeg maatte see Jer der, David.

Dompap.

Sa, min Sjæl! I vilde nok stifte en Pot ud sammen; ha! ha! vilde I ikke, Bardolph?

Bardolph.

Jo, Herre, af et Topottekrus.

Dompap.

Tak skal du have! — den Skjelm vil holde sig til dig; det staaer jeg dig inde for; han gjør ingen Afstikker; han er af den ægte Sort. —

Bardolph.

Og jeg vil ogsaa holde mig til ham, Herre!

Dompap.

Nu taler du som en Konge! — Naa, spar ikke paa Noget! lystig, lystig! — (det banker.) — See ad, hvem der er ved Døren! — Hei! hvem banker?

(David gaaer.)

Falstaff (til Iys, som tømmer et fuldt Bæger.)

See saa! nu har I gjort mig Bæst!

Iys (synger.)

„Gjør mig Bæst!

„saa mig til Ridder med! —

„Samingo!“

Er det ikke rigtigt?

Falstaff.

Det er rigtigt.

Iys.

Er det rigtigt? Naa, kom nu og sig, at en gammel Mand ikke kan være med!

(David kommer tilbage.)

David.

Med Eders Velbaarenheds Tilladelse, der er En, der hedder Pistol, som kommer fra Hove med Nyheder.

Falstaff.

Fra Hove? Lad ham komme ind!

(Pistol træder ind.)

Hvad er der paaskæde, Pistol!

Pistol.

Gud bevare Jer, Herr Johan!

Falstaff.

Hvilken Vind har blæst Jer herhid, Pistol?

Pistol.

Ei den, som blæser Ingen noget Godt til.

Min dyrebare Ridder, du er nu

en af de største Mænd i Kongens Rige.

Iys.

Det troer jeg, min Sjæl og Sandten, ogsaa, han er, naar jeg undtager Fatter Puf i Barson.

Pistol.

Hvad, Puf? et Puf, du Ridder, i dit Tjæs! —

See, Herr Johan, din Pistol og din Ven

red over Hals og Hoved hid til dig

og bringer Tidender om Held og Glæde

og gylde Tider, kostbart Lykkebud.

Falstaff.

Jeg beder dig, meld det da som et Menneske af denne Verden.

Pistol.

Ad Helved til med Verden og dens Børn!
om Afrika, om gylde Fryd jeg taler.

Falstaff.

Hvad er dit Budskab, Hund af en Afsyrer?
Lad Kong Cophetua paa Stand det høre!

Lys (singer.)

„Og det var Robin Hood
og Skarlag og Johan.“ —

Pistol.

Skal Røterhunde trodse Helikoner?
og skal et Glædesbud forhaanes? — Pistol,
saa læg i Furiernes Skjød dit Hoved!

Dompap.

Høistærede Herre, jeg forstaaer mig ikke paa Eders
Levemaade.

Pistol.

Og derfor maa du raabe Ak og Bee!

Dompap.

Undskyld, Herre; — hvis I kommer med Nyt fra
Hove, Herre, saa er der efter mit Skjøn kun to Maader,
enten at komme frem med det eller at beholde det for Jer selv.
Jeg tjener Kongen, Herre, med en Slags Embedsmyndighed.

Pistol.

Men hvilken Konge, Skurk? tal eller dø!

Dompap.

Kong Henrik.

Pistol.

Fjerde eller femte Henrik?

Dompap.

Den Fjerde.

Pistol.

Saa til Helved med dit Embed! —

Dit eget Lam er Konge, Herr Johan!

Henrik den Femte, det er Manden nu;

Jeg taler Sandhed. Lyver jeg, saa slaa
mig Kneps for Næsen som den spanske Pralhans!

Falstaff.

Hvad? er den gamle Konge død!

Pistol.

Død som en Silb; hvad jeg har sagt, er Sandhed.

Falstaff.

Afsted, Bardolph! Læg Sadlen paa min Hest. — Herr
Robert Dompap, vælg, hvilket Embede du vil i Landet; det
er dit! — Pistol, jeg vil lade dig til Mundingen med Vre
og Værdighed.

Bardolph.

O, glædelige Dag! — Jeg vilde ikke bytte min Lykke
bort for en Ridderværdighed.

Pistol.

Nu? er det Budskab godt, som jeg har bragt?

Falstaff.

Bring Hr. Lys tilfængs! — Herr Dompap! Høivel-
baarne Hr. Dompap! Vær, hvad du ønsker dig; jeg er For-
tunas Hushovmester. Saa dine Støvler paa; vi maa ride
hele Natten. — O, du velsignede Pistol! — Afsted, Bardolph!
— (Bardolph gaaer.) Naa, Pistol, fortæl mig noget mere, og
udtænk noget til din egen Forfremmelse. Støvlerne paa,
Støvlerne paa, Hr. Dompap! jeg veed, den unge Konge er
syg af Længsel efter mig. Lad os tage Heste, hvem de saa
høre til; Englands Love lystre nu min Kommando. Lykkelig
er den, som har været min Ven, og Gud naade Hr. Over-
dommeren!

Pistol.

Lad Adselgribbe hafte i hans Lunger;
 hvor er mit fordums Levnet? siger man;
 her er det! O velkommen, glade Dage!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

London. En Gade.

(To Bødler komme trækkende med Bærtinden, Madame Rask, og
 Dorthé Tagensplitter.)

Bærtinden.

Nei, du Grægarthv! jeg vilde ønske til Gud, jeg maatte
 døe, for at jeg kunde see dig hængt; du har vredet min Skul-
 der af Led.

Første Bøddel.

Raadstutjeneren har overleveret hende til mig, og hun
 skal blive vel trakteret med Pidsk, det kan hun stole paa.
 Der er nylig slaaet en Mand eller to ihjel for hendes Skyld.

Dorthé.

Du Tyvetrækker, du Tyvetrækker! du lyver! Men det
 kan jeg sige dig, du forbandede Skjelm, med dit Ralluns-
 fjæs; hvis det Barn, jeg gaaer med, farer ilde, saa var
 det bedre for dig, om du havde slaaet din egen Moder, du
 Skurk med dit Papirsfjæs.

Bærtinden.

O, Gud give dog, Herr Johan havde været her! han
 vilde gjort denne Dag til en blodig Dag for somme Folk.
 Men jeg beder til Gud, at hendes Livsfrugt maa fare ilde.

Første Bøddel.

Hvis det stæer, saa faaer I Dusinet fuldt igjen af
 Eders Puder; for nu har I kun elleve. Kom nu! I maa

afsted med mig, begge to; for den Mand, som I og Pistol pryglede i Forening, er død.

Dorthe.

Ja, det siger jeg dig, du Humlestang, jeg skal skaffe dig et godt Livsuld Hug for det; du Gæstgæst af en Spyflue, du fedtede, forsultne Raskerkrægt! hvis du ikke skal faae smurt dine Rygstykker, saa vil jeg aldrig mere gaae med tørre Skjorter.

Første Bøddel.

Kom nu, du Landstrygerse, kom nu.

Bærtinden.

O Gud! at Retten saaledes skal undertrykke Magten!
Ja, ja! paa Lidelse følger Glæde!

Dorthe.

Kom, du Rjeltring, kom! bring mig til en Fredsdommer.

Bærtinden.

Ja, kom, du sultne Blodhund!

Dorthe.

Fatter Død! Fatter Benrad!

Bærtinden.

Du Kadaber!

Dorthe.

Kom, du tynde Spegesild! du Gæstgæst!

Første Bøddel.

Ja, det er godt!

(de gaae.)

Femte Scene.

En offentlig Plads i Nærheden af Westminster Abbedi.

(To Tjenere komme ind og strøe Siv.)

Første Tjener.

Flere Siv! flere Siv!

Anden Tjener.

Trompeterne har blæst to Gange.

Første Tjener.

Kloffen bliver to, inden de kommer fra Kroningen.

Stynd Jer! stynd Jer!

(Falstaff kommer ind med Dompap, Pistol, Bardolph og Pagen.)

Falstaff.

Staa her hos mig, Herr Robert Dompap; jeg vil skaffe Jer Kongens Naade; jeg vil blinke til ham, idet han gaaer forbi, og saa skal I see, hvilke Miner han gjør til mig.

Pistol.

Nu, Gud velsigne dine Lunger, Ridder!

Falstaff.

Rom hid, Pistol; hold dig bagved mig! (til Dompap.) O, havde jeg bare haft Tid til at faae nye Liberier gjort, saa vilde jeg have spenderet de tusinde Pund, jeg laante af Jer; men det kan være det samme; det viser min Jorighed for at see ham.

Dompap.

Det gjør det.

Falstaff.

Det viser min inderlige Kjærlighed.

Dompap.

Det gjør det.

Falstaff.

Min underdanige Hengivenhed.

Dompap.

Sa vist gjør det! ja vist gjør det!

Falstaff.

Saaledes at ride Dag og Nat uden at betænke, uden at overlægge, uden at have Taalmodighed til at flæde mig om.

Dompap.

Saa det er ganske vist.

Falstaff.

Men at staae overstænket af Reisen, svedende af Længsel efter at see ham; ikke at tænke paa noget Andet, skrive alt Andet i Glemmebogen, som om der var ingen anden Ting i Verden end at see ham.

Pistol.

Det er *semper idem*; thi *absque hoc nihil est*, det er jo Alt i Alt.

Dompap.

Saa det er ganske vist.

Pistol.

Din ædle Barm vil jeg opflamme, Ridder, og bringe dig i Raseri. Din Dorthé, din ædle Hjertes Helena, hun sidder i skjændigt Fangehul, i Fængslets Pestluft, henslæbt af smudsige og grove Hænder; saa væk da Hævnen op af fulsort Hule nu med Alectos gruelige Slange; thi Dorthé sidder; Pistol lyver aldrig.

Falstaff.

Jeg skal befrie hende.

(Glædesraab og Trompetklang udenfor.)

Pistol.

Nu brøled Havet, og Trompeter gjalde.

(Kongen kommer ind med sit Følge, deriblandt Overdommeren.)

Falstaff.

Gud bevare din Naade, Kong Henrik, min kongelige Henrik!

Pistol.

Gid Himlen dig bestjærme og bevare,
du Wrens allerkongeligste Spire!

Falstaff.

Gud bevare dig, min rare Gut!

Kongen.

Herr Overdommer, tal til denne Daare.

Overdommeren.

Er I ved Samling? Veed I, hvad I siger?

Falstaff.

Min Drot! min Zeus! min Stat! til dig jeg taler!

Kongen.

Jeg kjendes ikke ved dig, gamle Mand.

Bed til din Gud; slet klæder hvide Haar

en Gjøgler og en Daare. Længe har

jeg haft en Drøm om sliq en Mand som dig;

men vaagen nu foragter jeg min Drøm.

Formindst din Bug, forøg dit Haab om Naade,

lad Fraadsen fare; huff, at Graven gaber

tregange videre mod dig end Andre. —

Svar mig kun ei med Gjækkeri og Fjas;

indbild dig ei, at jeg er den, jeg var.

thi Gud det veed, og Verden skal erfare,

at jeg har kastet bort mit fordums Jeg;

saa vil jeg kaste bort mit fordums Selvfab.

Erfarer du, at jeg er den, jeg var,

saa kom, og du skal blive den, du var,

min Daarstabs Lærer og dens Fosterfader;

men indtil da forbyder jeg ved Dødsstraf

dig og de Andre, der har ledt mig vild,

at komme vor Person paa ti Mil nær.

Livsophold vil jeg dog forunde Jer,

at Mangel ei skal friste Jer til Dndt;
 og høre vi, at I forbedre Jer,
 vil vi, alt efter Eders Kraft og Evne,
 forfremme hver. See til, Herr Overdommer,
 at vor Befaling vorder udført. — Fremad!

(Toget drager videre.)

Falstaff.

Herr Dompap, jeg er Jer tusinde Pund skyldig.

Dompap.

Ja, det veed Gud, I er, Herr Johan, og jeg beder
 Jer at lade mig faae dem hjem med.

Falstaff.

Det lader sig vansteligst gjøre, Herr Dompap. Men I
 skal ikke tage Jer dette nær; jeg bliver kaldt til ham i Stil-
 hed. Seer I, han maa jo stille sig saadan an for Verden. —
 Vær aldrig bange for Eders Befordring. Jeg bliver endnu
 den Mand, der skal gjøre Jer stor.

Dompap.

Jeg begriber ikke, hvorledes det skulde gaae til, med-
 mindre I vilde give mig Eders Bams paa og stoppe mig ud
 med Straa! — Jeg beder Jer, gode Herr Johan, lad mig
 blot faae femhundrede af mine tusinde.

Falstaff.

Herre, jeg er Mand for mit Ord; hvad I har hørt,
 var ikke andet end et Skin.

Dompap.

Ja, jeg er bange, at I bliver i det Skind til Eders
 Død, Herr Johan.

Falstaff.

Bryd Jer aldrig om Skindet; Kom og spis til Middag
 med mig. Kom, Fændrik Pistol; — kom, Bardolph. — Jeg
 bliver hentet inden Aften.

(Prinds Johan og Overdommeren komme ind med Bagt.)

Overdommeren.

Gaa, før Herr Johan Falstaff strax i Fængsel;
lad hele Broderstabet følge med.

Falstaff.

Naadige Herre, naadige Herre! —

Overdommeren.

Jeg har ei Tid at tale med Jer nu;
snart vil jeg høre Jer; — nu før dem bort.

(Falstaff, Dompap, Pistol, Bardolph og Pagen føres bort af Bagten.)

Prinds Johan.

Mig huer Kongens vakke Fremgangsmaade.
Det er hans Hensigt, at hans vante Selskab
skal alle godt og rundeligt forføres;
men alle skal forvises, til det kjendes,
at de kan tee sig sømmeligt og værdigt.

Overdommeren.

Det er hans Agt.

Prinds Johan.

Og veed I vel, at Kongen
har sammenkaldt sit Parlament?

Overdommeren.

Det har han.

Prinds Johan.

Jeg vædder paa, før Aaret er tilende,
med Sld og Sværd fra Hjemmet vi os vende
mod Frankrigs Kyst; en Fugl har sunget saa,
som Kongen, troer jeg, gjerne hørte paa. —
Kom, vil I med?

(de gaac.)

Epilog.

(fremfagt af en Dandser.)

Først om, hvad jeg frygter, derpaa min Hilsen, og saa min Tale. Hvad jeg frygter, er Eders Mishag; min Hilsen er min underdanige Hyldest, og min Tale er en Bøn om Eders Tilgivelse. Hvis I nu venter en god Tale, ja saa er det ude med mig; thi det, jeg har at sige, er af min egen Frembringelse, og det, jeg egentlig skulde sige, er jeg bange for, bliver til min egen Forringelse. Men til Sagen, og saa være det votet. — Jeg vil lade Eder vide (hvad I da veed meget godt) at jeg stod her fornylig ved Slutningen af et Stykke, som ikke fandt Eders Bifald, for at bede Eder om Overbærelse dermed og love Eder et bedre. Min Hensigt var rigtignok at betale Eder med dette her; og dersom det nu kommer hjem med Havari, som en uheldig Speculation, saa gaaer jeg Fallit, og I, mine ædle Kreditorer, lide Tab. Her lovede jeg, at jeg vilde indfinde mig, og her overgiver jeg min Person til Eders Medlidenhed; slaa mig Noget af, saa vil jeg betale Noget, og love Alt, hvad I vil, som de fleste Debitorer gjør.

Hvis min Mund ikke kan bevæge Eder til at fristjende mig, befale I da, at jeg skal bruge mine Ben? det var jo rigtignok at betale med let Mønt, at dandse mig ud af Eders Gjæld; men en god Samvittighed giver enhver mulig Tyldestgjørelse, og det vil jeg gjøre. Alle de Damer, her ere til-

stede, have tilgivet mig; hvis Herrerne ikke vil, saa ere Herrerne uenige med Damerne, hvilket man aldrig før har seet i en saadan Forsamling.

Get Ord endnu, med Eders Tilladelse. Hvis I ikke ere altfor mætte af Sulemad, vil Forfatteren ærbødigt give en Fortsættelse af Historien, hvori Herr Johan forekommer, og more Jer med den skønne Catharine af Frankrig; deri vil, saavidt jeg veed, Falstaff døe af en Svedefur, medmindre han allerede er dræbt af Eders strænge Domme; thi Oldcastle døde som Martyr, og det er ikke Manden. Min Tunge er træt; naar mine Ben ere ligesaa, vil jeg sige Jer god Nat, og dermed bøie Knæ for Eder; — men egentlig er det for at bede for Dronningen.

Anmærkninger.

- S. 152. „Al rune“. Falsstaff sammenligner den lille Page med den klostede Rod af Planten Al rune, (**mandragora**) hvori man fandt en vis Lighed med Menneskefiguren.
- — „en Agat“. — Ogsaa i Romeo og Julie sammenlignes Jeen Mab i Størrelse med en Agat, (maaskee fordi en Agat med en lille udflaaren Figur almindelig brugtes til Segtring.
- 153. „beklippet“. — Ordspillet dreier sig om „det kongelige Stempel“ i Henriks Ansigt og en Mønt, hvis Stempel er et kongeligt Ansigt. Bedragere klippede lidt af Kanten paa Guldmønter; men i den unge Prindses Ansigt var der endnu ikke Noget at klippe af.
- — „Glat hoveder“. — Det kort klippede Haar betegner den satte og ærbare Borger i Modsætningen til Kavaliererne, der bare Haaret langt; „høihælede Sko“ hørte til en pyntelig Dragt.
- 154. „Smithfield“ kunde omtrent svare til „Trommesalen“ ved Kjøbenhavn; det var Pladsen for Kvæg- og Hestemarkeder. St. Paulskirken var et yndet Spadserested, hvor derved ogsaa mange Skjelmer og Rommetype indfandt sig. Efter et engelsk Ordprog var den, der vilde søge sig en Tjener ved St. Paulskirken og en Hest i Smithfield, udsat for at blive narret.
- 165. „en Hær imod de Franse“. — Glendower havde

sluttet Forbund med Frankrig, der havde sendt en Hær for at understøtte ham.

S. 179. „Althea drømte“. — Pagen forberer Althea med Hefuba, Paris' Moder.

— 182. „Ephesier — af den gamle Kirke“; — lystige Fyre af den „ægte“ (Kalkstoffske) Slags.

— 192. „til Plutos sorte Sø“ o. s. v. Pistol taler her og hele Stykket igjennem i sammenlappede og lemlæstede Citater af Tragedier, i den opstruede Stil, som Shakespeares Samtid havde Tilbøielighed til.

— 195. „De ni store Mænd“. — „The nine worthies“, var Titelen paa et dengang populært Skuespil.

— 197. „Et Bæger Vin — med brændende Lysestumper i“. Det skal have hørt til Tonen i visse Kredse at vise Galanteri ved at drikke sin Dames Staal af et Bæger, hvori der svømmede Rosiner, der vare dyppede i Brændevin og antændte, eller endog brændende Lysestumper, og vise sin Behændighed ved at slukke dem, idet man drak.

— — „Den flammende Triangel“. — Et Udtryk af Astrologien, her anvendt paa den rødnesede Bardolph.

— 200. „stege Maltorme“. — Et Udtryk om de røde Pletter i Drankernes Ansigter.

— 214. „Skygger, til at fylde Listerne med“; — Folk, som ere bleve frie ved Bestikkelse, og altsaa kun staae paa Listerne uden at gjøre Tjeneste.

— 216. „der fører saa mange Tusinder med sig“: — i sine Klæder nemlig.

— 220. „Mile=End=Wang“, — en Exerceerplads.

— 221. „Dagonet“. — Kong Arthurs Baabendrager.

— 222. „En dobbelt Bisdømmens Sten“ — I Alchymien betød de Vises Sten det hemmelighedsfulde Middel til at frembringe Guld o. s. v.

- S. 222. „naar det som Lægedrik forlænger Livet“. — Alchymisternes mystiske Guldinctur tænktes at have denne Kraft.
- 271. „Samingo“ skal være en Forkortning af San Domingo, der, uvidt af hvilken Grund, skulde have været betragtet som Drikkebrødrenes Skytshelgen. — Her og i det Følgende synger Lys Brudstykker af forskjellige paa den Tid bekjendte Drilleviser.
- 272. „Puff i Barson“, skal efter Rogles Mening være Navnet paa en virkelig Person.
- 275. „Saa faaer I igjen Dusinet fuldt af Eders Buder“. — Han antyder, at Dorthé har laant den ene, til at udstoppe sig med.
- 282. Epilogen er her medtaget for Fuldstændighedens Skyld, skjøndt den ikke vedkommer Digterværket, men kun dets Opførelse og indeholder flere Hentydninger, som nu ikke forstaaes; (saaledes til et tidligere Stykke, der ikke havde vundet Bifald). Svedekur blev i saadanne Sygdomme, som Falsstafs Lige vare udsatte for, anvendt med en Voldsomhed, der ofte havde Døden til Følge. Oldcastle skal være Navnet paa en komisk Person i et tidligere Skuespil af en anden Forfatter, der havde til Titel: „Henrik den Femtes berømmelige Seire“. Da denne Figur ingen Lykke havde gjort, gjøres Tilskuerne opmærksomme paa, at Falsstaf er ganske forskjellig fra ham. Slutningshyttringen om at „bede for Dronningen“ sigter til den Skik, at en Skuespiller ved Stykkets Slutning ønskede Held for Kongen, Dronningen eller Skuespillerens Patroner.
-

